

PROTI TOKU

Delovni kolektivi so pred volitvami novih delavskih svetov. So hkrati sredi velikih družbenih sprememb, ki jih prinaša nadaljnje poglobljanje socialistične demokracije tako v težah bodoče nove ustave kakor pri nadaljnji decentralizaciji upravljanja.

Za vsakega naprednega občana, za vsakega zavestnega proizvajalca — zlasti pa za politične organizacije je bodočnost vabljujeva in vleče mogočen tok našega razvoja cilju naproti. Toda še so pojavi, ki kažejo na dejstvo, da nekateri želijo plavati proti temu toku, pa vendar želijo doseči isti cilj.

V predpripravih na volitve v delavske svete se pojavljajo nekateri zagovorniki starega, dokaj nedemokratičnega načina predvolilne agitacije in izvedbe volitev. Naš družbeni razvoj je pre-rastel čas, ko smo s pripravljanimi kandidiranimi listami nekako zagotavljali izvolitve predvidenih tovarišev.

V sedanjem času ne more nikomur biti kandidatura zagotovljena ad hoc. Zaupanje proizvajalcev ni dodeljiva stvar, temveč razumljiva dejanska naklonjenost in priznanje.

Pa ne samo to. Novi delavski sveti morajo biti ogledalo notranje delitve dela in proizvodnje. Po določeni ključu naj ima vsaka ekonomska enota, obračunska enota itd. svojega predstavnika v delavskem svetu. Ta naposled tudi veliko bolj odgovarja koristim in ciljem našega demokratičnega sistema, saj lahko taka volilna enota, ki je z delom svojega predstavnika nezadovoljna z referendumom kdaj koli odklopike starega in izvoli novega člana delavskega sveta.

Težko je razumeti česa bi se bilo bati, da ne bi sprostiti demokratičnosti do kraja? Samoupravljanje je element novih odnosov in že samo po sebi zagotavlja poprišče in izvor napredka. Subjektivna ocena in ozkostrnost je tu odvč. Ljudi moramo ceniti le po tem kako delajo in kako si dejansko prizadevajo.

Človek ni tak, kakršen misli da je, temveč kakršen je!

televiznik

S sindikalnega občnega zbora velenjskih rudarjev SODOBNO RUDARJENJE JE CILJ VELENJSKEGA BAZENA

Preko 200 delegatov in gostov se je pred dnevi udeležilo sindikalnega občnega zbora Rudnika lignita Velenje. Med gosti so bili navzoči sekretar IO zveze sindikatov Jugoslavije tovariš Manojlovič, predsednik okrajnega sindikalnega sveta tovariš Črešnik in predsednik občinskega sindikalnega sveta tovariš Zagar.

Rudarska godba in moški pevski zbor DPD Svoboda sta izvedla kratek kulturni program, nakar so delegati z enominutnim molkom počastili žrtve velike nesreče v Banovičih.

Predsednik sindikata Velenjskega rudnika je v svojem poročilu prikazal velike uspehe kolektivna pri uvajanju ekonomskih enot in pri odstranjanju mezdne miselnosti ter pri uveljavljanju in utrjevanju decentraliziranega samoupravljanja, prav tako pa nanizal neštete napake v dosedanem delu in predstojče cilje in naloge, ki jih bo moral uresničiti kolektiv za še doslednejše uveljavljanje novih odnosov.

Občni zbor se ni bistveno dotaknil vprašanja proizvodnje, kajti to so obravnavali na občnih zborih sindikalnih podružnic. Poročilo in razprava se je dotikala kritičnega stanja v premogarstvu nasploh, proizvodnosti, rentabilnosti, vprašanja rudniškega prispevka, prodaje ipd.

PREDSEDNIK SINDIKATA RLV HOLESEK ALOJZ
STORILNOST — NE POVPREČNE PLAČE

Zavedamo se, da so sredstva družbi potrebna, vendar pa naj bi bila ta odmera prispevka takšna, da ne posega v produktivnost. Potreben bi bil enak start v vsej ostali industriji, ne pa samo v premogovni panogi, kajti ostala industrija ima sproščene cene, dočim so za prodajo premoga cene še vedno plafonirane. Ob enem pa vemo, da je težko govoriti o dobrih geoloških pogojih in vsled tega diferenciacija odstotka prispevka med posameznimi rudniki. S tem v zvezi se večkrat pojavlja vprašanje povprečnih plač pri rudniku lignita Velenje, češ, da so 50% nad povprečjem v rudarstvu, menimo pa, da naj bo osnova pogovorov storitev, ki je pri nas okrog 150 odstotkov nad povprečjem. Merilo pri ugotavljanju življenjske ravni naj bo predvsem storilnost in ekonomičnost.

DIREKTOR RLV VELENJE — NESTL ZGANK
REŠITEV JE LE V ENERGO-KEMIČNEM KOMBINATU

Razvoj tehnike terja prehod na kvalitetnejša goriva, zato je za-

radi kritičnega stanja klasičnih goriv (pri nas lignita) nujen prehod k gradnji Energo-kombinata, in sicer kot prvo — veleplinarne. Smo tik pred to rešitvijo. Treba je le še urediti vprašanje pogodb za generatorje. Predvidena veleplinarska bo potrošnik 1,100.000 ton lignita. Sedaj so dnevi prav šteti, kajti železarne imajo investicije za rekonstrukcije predvidene do 1964. leta in bi v nasprotnem slučaju morale preiti na nafto — to je mazut. K reševanju tega vprašanja bo treba preiti prav tako na Kosovem in v Kolubari, vendar ima Velenje zaradi skoncentrirane slovenske industrije prednost, kajti na Kosovem in v Kolubari bo potreba še najprej zgraditi industrijo, ki bo potrošnik plina.

PRED. OKRAJNEGA SIND. SVETA — ČREŠNIK VLADO
INTENZIVNO RUDARJENJE — NE EKSTENZIVNO

Edina pot, da se prebrodijo težave, je decentralizacija, ki vodi k vse boljšemu gospodarjenju. Doseči je treba to, da bo vsakdo v podjetju gospodaril tako kot v družini.

Zdrava ekonomska selekcija kaže na nužnost, da bo potrebno preiti k postopnemu zapiranju malih, nerentabilnih rudnikov, vendar pa bo potrebno vzporedno s tem skrbeti za prekalifikacijo zaposlenih v teh rudnikih. V ta namen je gospodarski odbor vezne skupščine že sprejel sklepe za spremembo ekstenzivnega rudarjenja (veliko rudnikov z majhno proizvodnjo) in za prehod k intenzivnemu rudarjenju. Eden izmed sklepov je sprostitve cen premogu, kar bo osnova za enak položaj z ostalo industrijo.

Dijaki na učiteljsku O SEBI IN DRUGIH

V soboto je bila na učiteljsku pokongresna konferenca organizacije Ljudske mladine. Ker so učiteljski opozorili na marsikatero zanimivo reč v zvezi z življenjem na šoli, učni-mi pogoji, urnikom itd., smo v kratkem zbrali nekaj njihovih misli.

Govorili so o natrpanem učnem programu, o pomanjkanju učil o včasih še precej zastarelem pouku in o številnih drugih stvareh, ki prav nič dobro ne vplivajo na oblikovanje mladega sodobnega učitelja. Kar takoj moramo povedati, da nam je bilo na konferenci učiteljsnikov všeč predvsem to, ker je vsaka njihova razprava izhajala iz primerjav med kompleksom znanja, ki ga nudi učiteljsku in med tistim, kar zahteva praksa. O tem so precej živahno govorili dijaki petih letnikov, ki so pravkar zaključili počitniško prakso. Dejali so, da jim manjka dela z otroki, da je pomanjkljiv tehnični in likovni pouk in da bi bilo prav, če bi predavatelji na učiteljsku v bodoče tem predmetom posvetili več pozornosti.

Kadar steče na učiteljsku be-seda o njihovih problemih, se vse razprave začnejo in po navadi tudi končajo — pri prostorih. Konferenca sama je dokazala, kako na tesnem živju v tej šoli. V risalnici se je zbralo toliko mladine, da se niti obrtni nismo mogli. Mladi so ostro obsodili razmere, ki vladajo na učiteljsku. Kritizirali so »krivično razdeljevanje sredstev« — kakor so sami povedali — ki jih za učiteljsku ni in ni, medtem ko gre-do za opremo gostinskih lokalov, hotelov in podobnih objektov težki milijoni. »Učiteljski ne moremo delati v sedanjih pogojih; vsaj tako ne, kot družba od nas zahteva. Zato bomo pač morali o »stanovanjski« stiski celjskega učiteljskega govorniki vse dotle, dokler bo to potrebno.

Večina mladih ljudi, ki so na konferenci govorili, se z ljubeznivo pripravila na učiteljski poklic. Vendar jih to ni motilo, da ne bi opozorili na dokaj nizke osebne dohodke prosvetnih delavcev. In prav nič čudno se jim ne zdi, če mladi učitelji zapuščajo svoj pokoj in odhajajo tja, kjer imajo boljše pogoje. Toda na učiteljsku niso samo zahtevali, temveč so tudi povedali tisto, kar je na njih samih narobe. Dejali so, da učiteljsku vzgaja še vse preveč le strokovnjake, mnogo premalo pa vzgojiteljev v pravem pomenu besede. Toda sedanja družba potrebuje tudi te.

Pomanjkanje prostora nam ne dopušča, da bi o konferenci celjskih učiteljskih opozorili še kaj napisali. Morda kdaj več ob drugi priliki. Za konec pa omenimo še to, da nas je razveselil tudi tale sklep bodočih učiteljev — vsak dijak udeleži mladinske delovne akcije. Sklep je lep — da bo le uresničen.

-lj

Velika stečanje

BRIGADIRJEV V CELJU

V četrtek, 5. aprila bo v Celju brigadirski večer, katerega se bodo udeležili vsi brigadirji, ki so kdajkoli sodelovali na delovnih akcijah. Srečali se bodo brigadirji, ki so sodelovali pri gradnji avtoceste Ljubljana—Djurdjevljela, železnice in drugih objektov (Brčko—Banoviči, Samac—Sarajevo, gradnja Novega Beograda, pa dela na kmetijskih posestvih v Savinjski dolini itd.). Vabljeni so torej vsi brigadirji, ne glede na to, kdaj in kje so sodelovali na akciji. Večer bo posvečen tudi 20. letnici Mladinskih delovnih brigad, katero praznujemo letos. Ob tej priliki bo tudi podelitev ordenov dela za lansko leto.

-jt

Priznanje v slava in dobrodošlica

Pretekli teden je bila na plenumu Okrajnega sindikalnega sveta izvršena kadrovska sprememba, ki hkrati pomeni enega izmed prvih premikov v bodočem živahnejšem gibanju kadrov v našem političnem življenju.

Razrešitev dosedanega predsednika Okrajnega sindikalnega sveta tovariša Jožeta JOŠTA ne pomeni, da je dolgoletni predsednik in zaslužni sindikalni funkcionar prenehal delovati v našem sindikalnem političnem gibanju. Na sobotni poslovilni svečanosti, ko so se sindikalni funkcionarji poslavljali od zaslužnega tovariša, so govorniki in med njimi tudi novi predsednik podarjali, da pričakujejo nadaljnje tesno sodelovanje in da je aktivno delo tovariša Jošta spričo njegovih izkušenj in znanja neogibno potrebno za delo OSS še vnaprej.

Kot je slovo Jožeta Jošta potekalo v miljeju priznanj za nje-

govo uspešno delo, je prihod novega predsednika tovariša Vlada ČREŠNIKA zvenel v vzdušju dobrodošlice, v duhu srečanja s preiskušanim, čeprav po letih mladim sindikalnim delavcem. Tovariš Črešnik je po rodu Celjan. Svoje politično delo je kot sindikalni funkcionar začel v rudniku Velenje, kjer je pred leti bil predsednik sindikata. Njegova pot je sposobnega rudarskega tehnika peljala navzgor. Bil je v odboru metalurgov in rudarjev pri Republiškem svetu Zveze sindikatov najprej tajnik, zadnji dve leti pa odborov predsednik.

Vlado Črešnik

VRME

od 29. marca do 8. aprila

Padavine pričakujemo okoli 29. marca in okoli 4. aprila; v ostalem bo v glavnem lepo vreme.

Dr. V. M.

10.000 : 13.000

Deset tisočakov proti trinajstim tisočakom. V zmoti ste če mislite, da mislimo pisati o kakšnem osebnem dohodku, ki je tako zrastle.

V mislih imamo število izvodov »Celjskega tednika«, kateremu se je v dobrem mesecu za toliko povečala naklada. Okroglih deset tisoč izvodov smo imeli ob začetku naše akcije za razširitev našega lista, okrogla trinajstica z tremi ničlami pa je število v kakršnem se je tednik »rodil« ta teden.

V sedanjih akcijah za povečanje naklade sodelujejo pionirski odredi šol, poštarji, upokojenci in inkasanti DOZ. Mladina je po dosedanjih podatkih prekosila starejše. Levji delež dosedanjega uspeha je treba pripisati prav šolski mladini.

Doslej so se za razširitev tednika in za nagrado naše uprave najbolj zavzeli učenci šol v Grižah, Vitanju, Paki pri Velenju, Šoštanju, Velenju, Lučah, Kozjem, Šmartnem v Rožni dolini, Sentilju pri Velenju, Pristavi, Podplatu, Solčavi, Strmcu in Šmartnem ob Dreti.

Veliko možnost imajo naši mladi »aktivisti« v vzhodnem in severovzhodnem delu okraja, kamor tednik še ni tako množično prodril.

Naglo povečevanje naklade in razširjanje našega lista pa ni pripisovati zgolj omenjeni akciji, temveč tudi pestrejši vsebini tednika. Vseeno pa bi želeli pri širjenju okrajnega glasila SZDL več podpore in pomoči od naših družbenih organizacij, zlasti pa krajevnih odborov Socialistične zveze in sindikatov v podjetjih.

RAZPRAVA NA PLENUMU OKRAJNEGA ODBORA SZDL:

ZDRAVSTVENA IN SOCIALNA POLITIKA

Včeraj je plenum Okrajnega odbora razpravljaval o vprašanjih zdravstva in socialne politike. Poročilo je podal predsednik komisije, ki v OO SZDL obravnava ta vprašanja tov. Milan LOSTERK:

Poročilo je obsegalo poglavja o razvoju zdravstvenih objektov in ustanov v okraju, obravnavalo je družbeni pomen novega zakona o zdravstvenem varstvu ter aktivno vlogo kolektivov zdravstvenih ustanov do teh vprašanj. Zelo obširno je bil v poročilu zajet problem delitve dohodka v zdravstvenih zavodih. Poleg tega pa je bilo v poročilu še polno drugih problemov kot obravnavanje načina plačevanja zdravstvenega varstva, vprašanje odnosov koristnikov zdravstvenega varstva do zdrav-

stvenih delavcev. Svoje mesto v poročilu je našla tudi organizacija lekarniške službe in težave, ki na tem področju nastajajo. Načeto je bilo tudi vprašanje o tem kakšen vpliv imajo občinski sveti za razvoj zdravstva in pri izvajanju novega zakona, nadalje je poročilo zajelo zelo popularno vprašanje svobodne izbire zdravnika itd.

Na koncu poročila so se izvršila vprašanja okoli družbenega upravljanja v zdravstvenih zavodih in samoupravljanja v zdravstvenih kolektivih.

-C

IZSILJEVANJE

Direktor je mislil, da mu je kolektiv prisodil preizkorno osnovo osebnih dohodkov. Ze lani je odpovedal službeno razmerje in o tem ni obvestil samo organe upravljanja, temveč tudi občino in politične forume. Ko je v »izvidnico« poslal človeka, ki je z glasno skrbjo o bodočnosti podjetja ugotavljal, kako visoko kotira njegova vrednost, je spoznal, da zunanje podpore ne bo dobil — in je ostal.

Letos je spet zagrozil z ostanke, če mu organi upravljanja ne spremeniyo, oziroma podaljšajo mere za udeležbo pri dohodku.

Se več. Med strokovnjaki podjetja je uspel razviti razpravo o tem, kako visoki so dohodki v podjetjih iste stro-

ke drugod. Z njim vred so začeli nekateri vodilni strokovnjaki vleči za orv istega zvonca, da bi prisilili organe upravljanja...

Bodo uspeli, ali ne? Res je vprašanje pereče in utegne se zgoditi, da bodo organi samoupravljanja morali kloniti...

Toda ostane vprašanje morale. Poborništvoo izsiljevanja v naši družbi je lahko le kratkega veka. Menda si ne predstavljajo, da jim ob takem početju ugled v kolektivu raste?

Najbolj nerazgledan kmet vprega slabega konja tako dolgo, dokler ne dobi boljšega.

Samoupravni organi, proizvajalci o celoti pa so vedno boljši gospodarji...

Sindikalna organizacija

- močna politična sila

MISLI Z OBČNEGA ZBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠTORSKIH ŽELEZARJEV

Zdaj se pišejo po soetu članki o zgodovinskem pomenu evianskih sporazumov med Francijo in Alžir. Res ni treba poseči po patetičnem pretiravanju, če ocenjujemo konec alžirske vojne kot zgodovinski dogodek. Saj ne gre samo za Alžir in za Francijo, gre za Evropo, za ves svet, čigar lice se je s temi sporazumi dokončno in za vedno spremenilo: Evropski odnosi do Afrike so postavljeni na drug temelj, kolonializmu so se morali odreči fisti, ki so se včeraj bili prepričani, da govori zanj človeška moč, »božja volja«, ves materialni in duhovni potencial Evrope. Pred očmi srednje generacije človeštva se je Afrika osvobodila, le v centralnem delu se kolonialno razmerje še drži.

Bojna sekira je bila torej zakopana v poznovisnem mrču na bregu Lemanskega jezera. Za pipo miru čas se ni nastopil ali bolje, treba je počakati z njo, da se pomiri šok, ki je zadel nekatero francoske kroge, in da se Francija in z njo Evropa zave kakšne psihološke hipoteke se je znebila z Alžir.

Zlepa ni bilo še sporazuma, ki bi tako malo obetal začetek miru. Francozi so pri slovesu od velike kolonialne preteklosti bolj sentimentalni kot Angleži in de Gaulle je zato vlek alžirsko vojno sedem let. Zdaj terja, da Francija preskoči svojo senco, in vse kaže, da se je pobotal z javnim mnenjem: Parlament se je izrekel za Evian, referendum 8. aprila lahko pričakuje brez strahu, čeprav ni odveč, če je posegel po ukrepih, ki računajo z državljansko vojno, kajti neofašistični ekstremisti OAS utegnejo biti še nevarni, morda prav zaradi tega, ker nimajo več kaj izgubiti. Protestni štrajki, ki so jih v Parizu in drugod organizirale francoske stranke od skrajne leve do sredinskih sil, razodevajo mirno odločnost Francije, da ne bo šla v fašizem o znamenju izgub, ki jih je utrpela od Indokine do Alžira.

Težja je stvar v Alžiru. S konferenčne mize v Evianu ni bilo tekočo odriniti posledice sedemletne vojne, na alžirskih tleh pa bo evianski sporazum močno preizkušal. Obe strani imata sicer vzajemna jamstva, zaradi katerih bosta prisiljeni, da delata za veljavnost sporazuma, toda že samo koeksistenca dveh vojsk bo povzročala prenapetost in tveganje kakor pa lojalno sodelovanje, ne glede na politične težave, ki sledijo iz dejstva, da je francoski vladi težko priznati začasno alžirsko vlado za enakopravnega partnerja. S temi težavami računata OAS in je primirje tudi pospremila z nezasišanimi zločini. De Gaulle bo torej imel še dovolj priljubljenosti, da bo uveljavil svoj ugled, če bo hotel da bo francoska armada uresničila to, kar pomeni evianski sporazum. Alžir in Francija sta po njem zaveznici, v Franciji zoper fašizem, v Afriki zoper kolonializem.

Razorožitoena konferenca plove zelo blizu mimo tistih čer, ob katerih se je doslej še vedno razbila ali vsaj naselila. Nekaj več volje do pogajanj sta sicer oba bloka pokazala, olaka sta vsaj zapiskala, z mesta pa še nista potegnili. ZDA vztrajajo pri nadzorstvu nad razorožitvijo, SZ pa se temu upira, češ da bi to pomenilo enostransko špijonažo. Angleži so reducirali svoje pojme o tem nadzorstvu, da bi vsaj pokazali dobro voljo. ZDA še vedno groze z atomskimi poskusi, SZ ocenjuje to kot agresiven ukrep, poleg tega pa, da ne bo šla v noben atomski sporazum, če ga ne bo podpisala tudi Francija. SZ dalje trdi, da je nadzorstvo nepotrebno, ker danes znanost odkrije že sleheren atomski poskus kjerkoli na svetu. Izvenblokske države na konferenci opravljajo koristno delo, ker silijo ves čas k delnim rešitvam nekaterih razorožitvenih vprašanj, da bi se konferenca res ne razšla praznih rok. Tudi Kennedy in Hruščev sta konferenco moralno podprla s svojimi izjavama o skupnem raziskovanju vesolja, kar je gotovo tudi povezano z vojaškimi zadevami.

Vse pa kaže, da se je na ženevsko mizo zavalilo spet nemško vprašanje, najtežja ovira na poti do miru, ki je ostala po vojni. Francija pa se je le odločila in bo prišla na konferenco.

T. O.

Naj se tako obračam liste v svoji beležki, naj iz nje povzamam še toliko različnih misli, ki so jih v razpravi izrekli delegati in ostali in končno, naj še tako pazljivo proučujem poročilo, ki ga je na letnem obračunu podal predsednik sindikalne podružnice štorskih železarjev Jože Lončarič, pridem do ene in iste ugotovitve: ta zbor bi lahko postavil za zgled ne toliko zaradi odličnih priprav in prav tako brezhibne organizacijske izvedbe, kot veliko bolj zaradi njegovega vsebinskega poteka, zaradi dela, ki ga je sindikalna organizacija v Železarni Štore opravila v minulih razdobjih. Za kaj pravzaprav gre? Gre za razveseljivo ugotovitev, da se je tudi ta politična organizacija, ki združuje prav vse člane kolektiva, znašla v novih pogojih dela, da je pazljivo prislubnila tempu razvoja, spremenjanju materialnih osnov in odnosov, da je premagala ozke okvire nekdanjega delovanja in postala prava politična sila, pobudnik napredka.

Zgledno je dejstvo, da je sindikalna organizacija v štorski železarni gradila svoje delo na analizah posameznih pojavov, na spoznavanju slabosti in pomanjkljivosti, ki jih tudi v minulem, silno dinamičnem obdobju, ni manjkalo. Bilo bi namreč napak, če bi zapirali oči in govorili samo o dobrih straneh. Ne, bile so tudi slabe. Toda, sindikalna podružnica in njeni odbori v obratih se pred njimi niso ustavljali prekrižni rok: lotili so se jih z odločno in trdno voljo, da jih je treba odstraniti, oziroma zmanjšati. In prav v tem se kaže njena moč, njena vrednost in ne nazadnje ugled.

Vse to je v polni meri prišlo do izraza tudi v debati, saj so padle marsikatero kritične pripombe tako na račun sklicevanja se delavskega sveta, obveščanja proizvajalcev o sklepih osrednjega in obratnih organov samoupravljanja, prepočasnega potrjevanja sklepov delavskih svetov v ekonomskih enotah in podobno. Umestna je bila pri-

pomba o stimuliranju posameznih izmen v nekaterih obratih. Trde in ostre so bile hkrati besede predsednika sindikalne podružnice, ko je dejal, da naj bi pravilnik o delovnih razmerjih ne veljal samo za delavce, temveč tudi za nekatere ostale. In nadalje, zakaj si nekateri še zdaj, ko govorimo o splošni odgovornosti vseh članov kolektiva do upravljanja in proizvodnje, prilaščajo določene pravice mimo organov samoupravljanja?

In nadalje — rekonstrukcija železarne postavlja tudi pred sindikalno organizacijo nove naloge in zahteve. Vzemimo samo primer izobraževanja. Novi obrati, nova železarna, ne bodo več prenesli tako imenovanih nekvalificiranih delavcev v starem pojmu besede. V njej bodo mora-

li delati izkušeni delavci in proizvajalci. Zanimivo je, da so nujnost izobraževanja poudarjali mnogi diskutanti! V tovarni bodo to nalogo poverili enotnemu centru za izobraževanje. In še, kje naj se začne to izobraževanje? Odgovor na to vprašanje je dal tov. Lončarič: izobraževanje se začneja na delovnem mestu.

Se in še se prepletajo misli in ugotovitve; tako ona o krepitvi obratnih delavskih svetov, o utrjevanju sindikalnih odborov v posameznih enotah in podobno, o nalogah, ki jih še vedno spremljajo pri izvajanju pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in podobno. Iz vsega tega lahko ponovno zaključim, da se je sindikalna organizacija štorske železarne znašla v novih pogojih dela.

M. Božič

ŽIVAHNO DELO POČITNIŠKE ZVEZE

Ne navadno srečanje s sekretarjem okrajnega odbora Počitniške zveze Avgustom Tajnškom sem izkoristil za pomenek o nekaterih načrtih in novicah v tej organizaciji.

— Pred kratkim ste bili delegat na zveznem delovnem sestanku Počitniške zveze Jugoslavije. Katere so najvažnejše spremembe, ki so nastale v statutu Počitniške zveze Jugoslavije?

— Nova je starostna meja članov, ki se po novem giblje od 13 do 25 let. Član zveze lahko po-

stane vsakdo, ki plača 100 dinarjev članarine (prej 370 din). S tem si pridobi pravico do sodelovanja na vseh akcijah zveze, kot so izleti, pohodi in 75% popust pri voznjah od junija do septembra. Če pa se član odloči za letovanje plača še 200 dinarjev investicijskega sklada. Najpomembnejše pa je to, da so odslej vsi domovi Počitniške zveze dostopni vsakemu mladincu. Pri nečlanih je cena dnevnega penziona večja za okoli 50 odstotkov. Znižanje starostne meje je pomembno za učence osnovnih šol, saj s tem dobivajo možnost za ceneno spoznavanje naše domovine. Te možnosti se bodo povečale zlasti letos, ko bosta dograjena velika sprejemna centra na Reki in v Splitu.

— Kdaj predvidevate dokončno ureditev celjskega rekreativnega centra v Makarski?

— Vse kaže, da bomo dela zaključili do začetka sezone. V ta namen bomo formirali tri tako imenovane feriale brigade. Upamo, da nam bo načrt uspel. Višina penziona v tem centru bo okoli 400 dinarjev za člane s plačanim investicijskim sklantom, za ostale pa največ do 600 dinarjev. Prepričan sem, da bo dom s temi cenami dostopen naši mladini.

— Počitniška zveza Jugoslavije slavi letos desetletnico obstoja. Ali bo okrajni odbor pripravil v ta namen kakšne prireditve?

— Dan mladosti bomo počastili z okrajnim zborovanjem. Za prvi maj pripravljamo pohod po poti Stiri najste divizije. V tednu Počitniške zveze bomo organizirali razstavi v Celju in Velenju. Načrtov je še veliko in težko bi jih bilo nanizati v eni sapli. Ne glede na to bi rad še omenil, da bodo pri občinskih odborih Počitniške zveze ustanovljene posebne komisije, ki bodo ocenjevale delo posameznih družin. Na koncu leta pa bo okrajni odbor na gradil najboljše.

VSE NARED

Zadnje dni so v teku živahne priprave za izvedbo letošnje štafete mladosti. Pri vseh občinah so že bili formirani posebni odbori, ki so si izdelali podrobne programe prireditev in proslav ne samo v zvezi s štafeto mladosti, ki bo skozi celjski okraj potekala sedmega, osmega in devetega aprila, ampak tudi za kar na najlepše praznovanje Dneva mladosti, 25. maja.

RAZGOVOR, ki ga ni bilo

— Cuj, prijatelj, se ti ne zdi, da si ta mesec na račun silno raztegljivih meril, spravljal v žep nekaj preveč desetstisočakov, tistih, za katere ne moreš dokazati, da si si jih pošteno zaslužil?

— Pusti me pri miru! Kaj pa moj položaj? Mar sem zastoj na vodilnem mestu? Kaj pa če zaradi takih vtikanj sindikalne organizacije v upravičenost oziroma neupravičenost mojih osebnih prejemkov, podam odpoved na delovno mesto, kaj boste rekli potem? Kdo me lahko nadomesti? Kje boste našli človeka, ki bi lahko

vodil...? Ali se ne zavedaš, da sem nenadomestljiv?

— Ne, tega se pa res ne zavedam. Trditev o nenadomestljivosti je zrasla na Tvojem zelniku, v Tvoji glavi! Kaj lahko bi našli človeka, ki bi v redu opravil Tvoje delo in bil na tem mestu. Ti nisi in ne boš nikoli nenadomestljiv! Zato se nikar ne vbadaj z mislijo, da bi nas prizadel, če bi se odločil za spremembo.

— K a a a j ?

Ni več ni spravljal iz sebe ta »nenadomestljiv« vodilni človek.

-oh

PRED KONCERTOM

Komornega moškega zbora

Po treh letih prireja 4. aprila v Narodnem domu Komorni moški zbor zopet samostojni koncert.

Kvalitetni pevski nastop obeta zbor že kot dobitnik Slandrove nagrade v lanskem letu ter njegovo umetniško vodstvo v osebi prof. Egona Kuneja, Prešernovega nagajenca 1960. leta.

V želji, da bi v luči teko pričakova-

nega nastopa našega uglednega interpretar narodne in umetne pesmi vseh narodov slišali kaj več, smo zastavili dirigentu prof. Kuneju troje vprašanj:

Splošno je znano, da od zadnjega koncerta do danes niste počivali; in vendar, ali mi lahko orisate značilnosti tega obdobja, če ni bilo izkoriščeno samo za študij?

Ce postavimo ob stran veliko poklicno obremenjenost in zato utrujenost, s katero so pevec prihajali k vjam, je vendar delo zbora tudi v tem obdobju potekalo normalno; usmerjeno je bilo v doseganje vse večje in večje kvalitete. V tem obdobju smo zabeležili nad 48 nastopov, med katerimi so najvažnejši nastopi v Ljubljani, Zagrebu, v Trstu in Gorici in ne nazadnje koncert v poštastev 28-letnice vstaje v Sočanju. Kot je prej, tako smo tudi zadnji čas naše programe snemali za RTV Ljubljano. Obširen program je posnel tudi Radio Trst, kjer je kritika naše izvajanje izredno ugodno ocenila.

Kaj bo povedala primerjava današnjega koncertnega programa s tistim pred tremi leti?

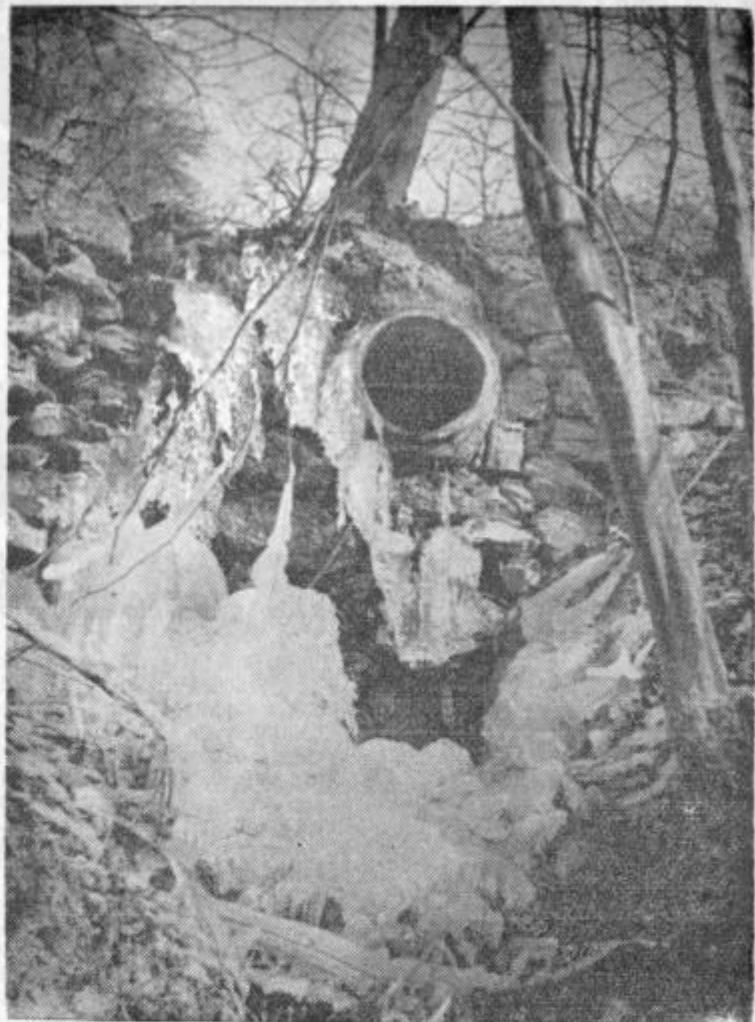
Vsekakor porast zmogljivosti našega zbora, saj je za ta koncert posegel krepko v mednarodno zakladnico vokalne glasbe. Tako je zbor povečal svoj repertoar z deli zahtevnih avtorjev, kakor je n. pr. Palestrina; prvič se bo predstavil s poljsko in rusko pesmijo, izostala ne bo niti črnska. Lahko trdimo, da je to spored, ki je dostojen vsakega koncertnega odra.

Slavnostni koncert amaterskega zbora šteje običajno za nekaj zaključni račun, ob katerem se porode načrti za nadaljnje delo. Gotovo tudi Komorni zbor ni brez njih.

Predvsem namrečvamo posneti za radio naš nova nastudirani spored. Dalje sujemno koncertno pot v Srbijo, posebno bratskemu mestu Cupriji. Ob tej priložnosti nameravamo nastopiti tudi v Paracu in Zemunu ter snemati za beograjski radio. Narodni in ljudskoprosvetni nagibi nam narekujejo turnejo na Korosko. Tam bi imeli koncert v Celovcu, predvsem v nekaterih slovenskih krajih. Koncert v Celovcu namerava biti izveden na osnovi izmenjave; zato bi povabili v Celje tamošnji komorni zbor madrigalistov.

Komorni moški zbor tedaj prireja koncert sveti si svojega kulturnoumetniškega in ljudskoprosvetnega poslanstva; zato je vreden pozornosti vse naše javnosti.

G.

Ne navadna slika — za pomlad

V našem družbenem razvoju se še zmeraj pojavljajo najrazličnejše napake, deformacije, nesocialistične težnje in podobno. V glavnem nastajajo zaradi raznih nasprotij, neenakomernega gospodarskega razvoja, neenako razvite družbene zavesti itd. Prav zaradi tega je borba proti tem pojavom sestavni del celotnega idejnega, organizacijskega in praktičnega dela vseh naših organov, organizacij in sveta prav tako posameznikov. Pri tem ima izredno pomembno vlogo organizacija Socialistične zveze, njene sekcije, politične tribune. Praksa je potrdila, da lahko organizacije Socialistične zveze zelo učinkovito vplivajo na pravilno analiziranje določenih pojavov, na njihovo obravnavanje in ne nazadnje na njihovo reševanje. Po nenapisanem pravilu je vsaka pobuda Socialistične zveze na tem področju naletela na ogromno podporo državljanov in na njihovo sodelovanje v boju proti raznim slabostim.

Gotovo je, da je eden glavnih vzrokov za široko in sistematično aktivnost na tem področju pravilno informiranje državljanov, kolektivov in drugih družbenih organov o takih pojavih. Dogaja se, da se ob informiranju državljanov najčešče navajajo samo pozitivne reči, uspehi in podobno in da se slabosti prikrivajo, ker mnogi menijo, da bi informacija o slabostih in pomanjkljivostih demobilizirala ljudi in zmanjšala njihovo aktivnost ter sodelovanje pri odpravljanju napak. Takšna praksa ni v redu, je slaba, ker ustvarja določene iluzije in zato odbija državljanje pri reševanju problemov in težav. Zivljenje je že nešteto krat potrdilo, da so ljudje z veliko večjo zavzetostjo sodelovali pri reševanju svojih in drugih napak, pomanjkljivosti in podobno, če so bili o njih točno in objektivno obveščeni.

Spričo tega morajo organizacije Socialistične zveze uveljavljati odprto borbo proti vsem negativnim pojavom. Pri tem ni dovolj, če bi o njih govorili le na splošno. Ne, o njih je treba govoriti s polno analitično natančnostjo, jasno in z odkritimi besedami ter željo, da se pomanjkljivosti odpravijo. Tudi ni nobenih razlogov, da bi pri proučevanju napak in slabosti prikrivali in že v naprej opravičevali prizadete organe z izgovorom, da bi jim sicer rušili avtoriteto. Organizacije Socialistične zveze morajo biti tisto mesto, kjer naj se z največjo ostrino, odkritosrčnostjo in najbolj konkretno govori o pojavih, ki so nasprotni našemu sistemu in ki lahko zaradi svojih značilnosti zavirajo naš nadaljnji družbeni razvoj. To je tudi najbolj primeren način, da se napake popravljajo in odstranjujejo. Pri tem morajo prav organizacije Socialistične zveze ustvariti takšno razpoloženje, v katerem bodo ljudje brez zadrege iznašali svoja mišljenja in predloge glede pojavov birokratizma, samovolje, neodgovornosti itd. Razumljivo pa je, da morajo tudi organizacije in vodstva Socialistične zveze objektivno oceniti značaj takih pojavov, izdelati potrebno analizo in zavzeti do primera ustrezno stališče. Zato morajo imeti organizacije SZDL stalno zvezo z vsemi družbenimi organi in organizacijami v podjetjih, v stanovskih skupnostih, krajevnih odborih, šolah, ustanovah... skratka, povsod tam, kjer se takšni problemi pojavljajo ali morejo pojaviti.

Razumljivo je, da lahko takšna dejavnost SZDL samo oživi politično aktivnost občanov, da pomagajo pri razvijanju zdravih odnosov v kolektivih in na ostalih področjih družbene aktivnosti. Zavoljo tega, vsako prikrivanje in izmikavanje pred negativnimi pojavi lahko samo podaljša njihovo življenje in še poveča kvarne posledice, razen tega pa lahko dovede še do tega, da se boj proti njim začneja z napačnih stališč, kar je še slabše.

ODKRIJTA BESIEDA

Objektivni in subjektivni pogoji v trgovini

Po malem, a vendar...

je bila to že daona želja Vitančanov. Razen tega nadaljujemo tudi začeto elektrifikacijo vitanjskega območja. To izvajamo postopoma že od 1955. leta. No, saj razumete, kolikor pač sredstva dovoljujejo. Letos bomo potegnili linije do Hudinje in Brezna. Sedaj imamo tudi najtežji teren. Nekoliko težav imamo z otroškimi vrtcem, ki smo ga šele lani uredili. Kar naenkrat je začelo padati število otrok, ki redno obiskujejo vrtce. Brez dvoma bo potreben problem proučiti, kajti logično bi bilo nasprotno; vedno več otrok v vrtcu.

Sola in ceste? Res, ti dve vprašanji sta povsod aktualni. Sededa tudi pri nas. Eno šolo smo uspeli urediti, druga pa je res dotrajala. Sodimo, da tega vprašanja ne bi smeli zapostavljati, kajti šola je že prestara, da bi nepopravljena lahko bila primerna za nemoten pouk. In ceste? — to je vsekakor težje vprašanje. Če se nismo pomislili, da tudi Dobrnčani, katerih težnje močno podpirajo zdravstveni delavci in turistične organizacije, kot veste, doslej še niso uspeli. Zaradi tega menim, da bi naša želja po ureditvi brezprazne ceste do Vitanja bil le glas žejnega v puščavici. Upamo pa, da bomo enkrat le na vrsti.

Na kraju moram povedati, da imamo še kup problemov, ki bi jih bilo treba rešiti. Nekaj bomo skušali urediti s sredstvi, ki so razdeljena za krajevne odbore, drugo pa morda kako drugače. Toda o tem drugič.

S tovarišem Jeromelom smo se seznanili na seji občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah. Dogovorili smo se, da ga bomo obiskali doma v Vitanju, kjer bo več časa za nemoten pogovor o malih in zanimivih problemih Vitanja. Top. Jeromel je predsednik Krajevne odbora Vitanje. V svoji skromni pisarni nam je tole povedal: V zadnjem času smo precej angažirani pri ureditvi in montaži kinoprojektorja. Računamo, da bomo kmalu tudi doma gledali prve filme v našem novem »kinu«. Pohačala je pobuda kolektivov, ki so sklenili, da bodo akcijo vsega kraja finančno podprli, saj bi sicer ne uspeli, čeravno

Pred dnevi je bila razširjena seja upravnega odbora Trgovinske zbornice za celjski okraj. Predsednik Stane Selšek je podrobno razložil nekatere aktualne probleme trgovskih podjetij, ki jih bo v naslednjem obdobju potrebno razširiti. Poudaril je, da so za trgovino značilne nekatere subjektivne slabosti, katere bodo trgovski delavci morali odpraviti, če bodo hoteli slediti družbenemu razvoju. Hkrati pa je analiziral tudi nekatere objektivne materialne pogoje, ki postavljajo trgovino v odvisen in zapostavljen položaj v primerjavi z ostalimi gospodarskimi panogami.

Zlasti podrobno je opisal nekatere navidezne slabosti, ki se nehoti zrcalijo v trgovini, ki je neposredni ponudnik blaga potrošnikom. Tako so mnoga nihanja v cenah dejansko odraz nihanj v proizvodnji, a jih potrošnik čuti v trgovini. Dobimo res vtis nesolidnega poslovanja v trgovini, čeravno v nekaterih primerih tudi te pojave celo v zelo ostri obliki zasledimo. Tovariš Selšek je nato dejal, da bi bilo napačno, če bi posamezne probleme v trgovini reševali ločeno od splošnega stanja in da je potrebno dejanski problem zagrabiti v koreninah.

To pa pomeni ustanavljanje močnih trgovskih podjetij, ki bodo sposobna izvajati pozitivno kadrovske politike in ki bodo tudi spodbujali razvoj sodobno tehnično trgovanja. Razumljivo pa je, da to ne sme ostati le naloga trgovine, temveč je prav tako bistvena naloga komun. Kajti, če pravimo, da je oskrba potrošnikov ena izmed prvih nalog komun, potem je tudi jasno, da komun ne morejo niti ne smejo biti brezbrizne do problemov trgovine in razvoja te gospodarske panoge na svojem območju. Ta interes komun pa bi se moral še toliko bolj povečati, ker občine prav iz trgovine relativno največ akumulirajo.

Istočasno pa se kaže v pravi luči tudi predvidevanje, da komun kljub prizadevanju le ne morejo zagotoviti sprčo obsežnih zahtev z drugih področij zadostnih sredstev za razvoj trgovine. Zaradi tega je potrebno še bolj okrepiti prizadevanje za ustanavljanje takih trgovskih

podjetij, ki bodo s koncentracijo sredstev sama sposobna hitreje in smotrneje napredovati.

Tovariš Selšek je v nadaljevanju poudaril, da so trgovska podjetja v glavnem že uresničila načelo decentralizacije upravljanja, občutiti pa je nezadostno politično dejavnost sindikalnih organizacij, ki bi samoupravljanje v trgovini oplemenjevale.

Nato se je zadržal dalj časa pri vprašanjih priprav na volitve novih delavskih svetov. Pri tem je zlasti poudaril, da bo od pravilne izbire kandidatov za nove delav-

ske svete in samoupravne organe ekonomskih enot predvsem odvisno do kakšne mere bo uspešno delovanje samoupravnih teles v kolektivu. Kajti ni dovolj, da samo izvolimo določeno število ljudi v delavski svet, je dejal tov. Selšek, še bolj bistveno je, da bodo v delavski svet izvoljeni proizvajalci, ki bodo sposobni objektivno razpravljati o problemih in nalogah podjetja in ki bodo tudi voljni sodelovati.

Istočasno pa stoji pred novimi delavskimi sveti še posebna naloga. Da se še z večjo doslednostjo

in pozornostjo lotijo formiranja učinkovite notranje kontrole, ki bo onemogočila malverzacije vseh oblik, ki so v trgovini, kjer imajo ljudje opravka z denarjem in blagom, možne. Tovariš Selšek je tudi dokazal, da so nesmiselne in destruktivne trditve, da je taka služba predraga in neučinkovita. Razen tega je opozoril, da ustrezna kontrola preprečuje malomarnosti in delikte v začetni fazi, ter tako obvaruje kršilce od nadaljnjih kaznivih dejanj in hujših posledic za podjetje in posameznika.

Pred volitvami

Pretekli četrtek je bil v sejni sobi sindikata v Celju plenum Okrajnega sindikalnega sveta Celje, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik Republiškega sindikalnega sveta tovariš Jože Borštnar in organizacijski sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov za celjski okraj tovariš Jože Marolt. Člani plenuma so obširno razpravljali o pripravah na politične volitve novih delavskih svetov in samoupravnih organov ekonomskih enot.

Razprava o pripravah na volitve novih delavskih svetov, ki morajo biti opravljene do konca aprila, je bila izredno živoahna, v razpravi pa so udeleženci pripevali precej zelo tehtnih in pomembnih misli, ki so še pomembnejša ob dejstvu, da se nahajamo v obdobju, ko se obratni delavski sveti vse bolj uveljavljajo.

Najprej so udeleženci podrobno analizirali nekatere pojave poizkusa določevanja in vsiljevanja kandidatov. Ponekod so namreč na sindikalnih občinih zborih o teh problemih posebno živoahno razpravljali. Zlasti tam, kjer so se pokazale želje, da bi posamezniki formirali (s pomočjo enotnega predloga in brez sodelovanja kolektivov) svojim osebnim težnjam ustrezne delavske svete. Razumljivo je, da je plenum take pojave obsodil in tudi poudaril, da morajo biti priprave na volitve prežete z demokratično obratno-

no posameznih kandidatov in trezno presojo največje koristi za kolektiv.

Kajti gotovo je, da proizvajalci, ki živijo in delajo skupaj, tudi najbolj vedo, kdo je sposoben in voljan zavestno delati v organih samoupravljanja. Zaradi tega bi vsako vsiljevanje kandidatov samo škodovalo ugledu in uspešnem delovanju delavskih svetov. Enak pa bi bil uspeh, če bi kje s proceduralnimi manevri uspeli formirati delavske svete po volji posameznikov. Tako je v razpravi prevladalo mnenje, da je potrebno pustiti obratnim delavskim svetom, da izberejo kandidate iz svojih vrst, ki pa bodo hkrati odgovarjali obratnim delavskim sve-

tom. S tem bo odgovornost posrednejša in zahteva po odgovornem sodelovanju v samoupravnih organih temeljitejša ter poudarjena z možnostjo, da ekonomska enota odpokliče in izvoli novega člana v centralni delavski svet.

Posebno pozornost so člani plenuma posvetili problemom izbire delegatov za nove samoupravne organe in potrebi po temeljitejši obdelavi kadrovskega problema v gospodarskih organizacijah, ki mora postati prva naloga vseh kolektivov. Doslej je bilo to področje še precej zanemarjeno in so mnogi gospodarski spodbujali ter nekatere slabosti predosem posledica nepravilne kadrovske politike.

Malomarnost terja krvni davek

Oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora v Celju je izdelal temeljito analizo o higijenski in tehnični zaščiti v gospodarskih organizacijah. Anketirali so 74 podjetij, kar daje dokaj jasno sliko o stanju na tem področju. Ugotovili so, da se stanje v zadnjem času izboljšuje, da so tudi smrtni nesreče bistveno zmanjšane, da pa so še nekatere pomanjkljivosti, ki jih ne bi smeli trpeti.

Med izredno važne naloge sodi vsekakor izboljšanje življenjskih pogojev, ki so pogostoma vzrok za poškodbe ali škodo. Prav tako so v nekaterih manjših podjetjih delovni prostori neprimerni in povzročajo kolektivom precej težav. Hkrati pa velja pripomniti, da so zlasti večja podjetja temu problemu posvetila posebno pozornost in da je ena izmed najpomembnejših značilnosti obsežnih rekonstrukcij v večjih podjetjih prav ustvarjanje ugodnejših delovnih

pogojev. Pri tem velja posebno omeniti prizadevanje v Emajlirki, kjer so tudi delavci s požrtvovalnostjo omogočili, da so brez zastojev zgradili novo veliko halo, ki omogoča smotrnejšo in varnejšo organizacijo proizvodnega postopka. Prav tako so tudi na tem področju pridobitev novogradnje sodobnih industrijskih hal (Klima) ter izboljšave strojnih naprav.

Vendar ne smemo prezreti dejstva, da v podjetjih vse prepoostozopazljajo na red in čistoto. Oboje pa je prvi pogoj za varnost pri delu in za uspešno delo.

Poseben problem predstavlja nenormalna fluktuacija delovne sile, ki jo ne moremo opravičiti z rednimi in znosnimi premiki zaposlenih ali pa s težnjami za boljši zaslužek. To vprašanje pa bi kazalo v okviru komunne še posebej proučiti, kajti fluktuacija je vsekakor huda zavora za napredek gospodarstva.

Razen tega je v mnogih primerih usodna tudi malomarnost in nepremišljenost. Take pojave zasledimo povsod tam, kjer vodilni ljudje pri izdajanju delovnih nalogov ne pomislijo, kaj vse se lahko pripeti, če se uporabljajo pokvarjene naprave, malomarno zaščiteni stroji in podobno. Se neugodnejši pa so pojavi, ko delavci zaradi večjega učinka skrivoma odstranjujejo zaščitne naprave ali ne uporabljajo zaščitnih sredstev. Tako ravnanje je silno tvegano in nepremišljeno. Lagodnost se namreč hitro maščuje, davek na nepremišljenost pa je zdravje ali celo življenje.

Volitve novih delavskih svetov

V moziški občini so že razpisali volitve novih delavskih svetov. Volitve bodo v prvi polovici aprila; v nekaterih podjetjih pa so jih opravili že pred dnevi. Priprave na volitve so vzbudile v vseh podjetjih izredno aktivnost. Veliko pozornost sestavi kandidatnih list so posvetile plasti sindikalne podružnice. Za kandidate zbirajo najboljše člane kolektivov.

Napredek proizvodnje in negospodarske investicije

Ob koncu preteklega tedna je zasedal Občinski ljudski odbor v Slovenskih Konjicah. Odborniki so na zadnjem zasedanju podrobno proučili družbeni plan občine za leto in hkrati tudi občinski proračun. Tudi letos posveča družbeni načrt te občine posebno pozornost razvoju industrije, in sicer še posebej poudarek daje elementom dobrega gospodarjenja z obstoječimi osnovnimi sredstvi. Tako predvidevajo povečanje storilnosti in rentabilnosti gospodarskih organizacij. Istočasno pa družbeni načrt posveča izredno pozornost dvigavanju življenjske ravni prebivalcev, izboljšanju

delovnih pogojev in življenjskih pogojev zaposlenih. Odborniki so z malimi korekturami sprejeli osnutek družbenega načrta. Po razpravi o družbenem načrtu in proračunu je direktor PTT podjetja v Celju tovariš Edvard Šepce razložil podrobno načrt izgradnje posebnega alarmnega telefonskega sistema do okrajnega središča. Odborniki so s tem v zvezi sprejeli tudi predlog za ustrezno povišanje telefonskih tarif. Ta sredstva pa bodo namenjena samo za izgradnjo direktnega alarmnega sistema, ki ga bo možno uporabljati samo v primerih požara, elementarnih nesreč in ob drugih izrednih pri-

Commentar

Taka pot je pravilna

Pred časom se je pojavil predlog za enotnejše delovanje usnjarske industrije. Izkušnje pa so pokazale, da je vsak kategoričen predlog škodljiv. Doslej je namreč bilo v celjskem okraju že precej združevanj in predlogov za združitve, ki so propadli samo zaradi togotosti in nepravilnega obravnavanja problemov. Navadno se je razprava zasukala v smer, kjer se je razpravljalo predvsem o tem, kdo bo koga? To pa gospodarjenju ne more koristiti, razprave pa so bile burne in polne osebnih interesov in zato nestvarne.

Zaradi tega v primeru usnjarn nihče ne govori o združevanju, gospodarskem sodelovanju ali reorganizacijah. Odločili so se raje, da bodo na podlagi temeljitih analiz Zavoda za napredek gospodarstva, kateremu nu-

dijo vsi potrebne podatke, in o predlogu Zavoda skupaj razpravljali. Sele tedaj se bodo kolektivi lahko odločili, kajti pred seboj bodo imeli temeljit pregled v perspektivnosti razvoja v različnih pogojih. In če se bo tedaj pokazalo, da je sedanje stanje najugodnejše, nihče ne bo težil k spremembam, če pa bi gospodarski pokazatelji pokazali druge primernejše rešitve, jih tudi nobene bolešne ambicije ne bodo mogle razdreti.

Razen tega pa so o tem vprašanju razpravljali tudi na zadnjem zasedanju plenuma Okrajnega sindikalnega sveta, kjer so zavzeli enako stališče. Temeljita obravnavna, presoja in analize so namreč lahko edina pot k obsežnejšim gospodarskim posegom.

ložnostih. Povečana tarifa pa bo veljala le do konca izgradnje tega sistema v celjskem okraju, kajti občine celjskega okraja bodo alarmni sistem gradile solidarno.

V nadaljevanju so odborniki razpravljali o nekaterih gospodarskih zadevah. Domenili so se, da bo elektro instalacijsko dejavnost v Slovenskih Konjicah prevzelo podjetje Elektrosignal, ki bo uredilo specializirano delavnico, podobno delavnico pa bi uredili tudi v Ločah, kjer bodo občinski faktorji izvršili gradbeni del investicije, podjetje Elektrosignal pa bo montiralo stroje za izdelovanje infra cevi. Istočasno so odobrili tudi milijon dinarjev obratnega kredita stanovanjski skupnosti, ki bo uredila posebno servisno delavnico za radijske in televizijske aparate. Sodijo pa, da bo delavnica lahko popravljala tudi nekatere električne stroje. V nadaljevanju so sprejeli tudi spremembo pro-

metnega davka na alkoholne pijače, in sicer tako, da so povišali prometni davek vinu na dvajset odstotkov, žganim pijačam pa so prometni davek znižali na isto stopnjo. Ob tem se je razvila živahna razprava. Odborniki so bili namreč mnenja, da je vino v konjskem predelu predrago, saj najslabše vino stane kar 440 dinarjev. Isto vino iz iste kleti pa je v Vitanju kar za 100 dinarjev ceneje. Jasno je, da so tu posredi kalkulacije, ki ne morejo biti pravilne niti sprejemljive. Zato so sklenili, da bo tržna inšpekcija pregledala kalkulacije gostinskih podjetij v občini, na naslednjem zasedanju pa bo o tem poročala občinskemu ljudskemu odboru.

Na naslednjem zasedanju bodo odborniki še enkrat proučili odgovornost upravnika Mizarstva v Ločah za slabo gospodarjenje, ki je pripeljalo do likvidacije tega podjetja.

NOVITETE naše industrije

Industrija za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko ISKRA je pripravila nekaj novitet, ki bodo zanimive tudi za širok krog potrošnikov. Razen široko zasnovanega načrta semaforizacije prometa v Ljubljani, s čemer bodo zmanjšali nevarnosti v vse gostejšem prometu, so začeli izdelovati avtoagregate (diname, napetostne regulatorje in zaganjače). Razen tega proizvajajo v Gorici tudi vžigalne tuljave in magnetne vžigalnike za mope. Začeli so tudi serijsko proizvodnjo avtomobilskih žarnic za vozilo Citroen CV 2. Letna proizvodnja vseh avtomobilskih žarnic pa znaša sedaj že preko 3 milijone kosov. V krat-

kem pa bodo na tržišče prišle asimetrične avtomobilske žarnice. Analize cestnih nesreč so namreč ugotovile, da odpade precej velik odstotek nesreč na nezgođe pri vožnji z zastrtimi lučmi. Prekratke razdalje osvetljene ceste in ravna smer žarkov slabo osvetljuje rob cestišča. Pri hitrosti je to usodno, če naleti avtomobil na kolesarja ali pešca. Voznik jih ne more pravočasno videti. Asimetrične žarnice pa mečejo daljši snop luči po cestišču, vendar bolj desno, tako da ne motijo vozil, ki prihajajo iz nasprotni strani. Te žarnice bodo že v kratkem izpodrinile stare, klasične oblike zastrtih luči.

Štirje motivi iz Loč

1. Zagarji Gozdnega gospodarstva izdelujejo metrski les za papirno industrijo
2. Ključavničarska delavnica pod kozolcem
3. »Mizarstvo Loče«...
4. Gasilski dom, ki so ga prebivalci zgradili predvsem s prostovoljnimi delom

Od lesnega obrata do tovarne nogavic

Pretekli teden je bila v Tovarni nogavic na Polzeli seja zborna proizvodnja občinskega ljudskega odbora Zalec, na kateri so obravnavali predlog o rekonstrukciji tovarne.

Potem ko je v zadnjih letih kolektiv prispeval za nabavo strojne opreme preko 300 milijonov dinarjev lastnih sredstev, s čimer so dotlej male obrate za proizvodnjo bombažnih nogavic usposobili oziroma prilagodili potrebam tržišča, se je kolektiv v nadaljnjih prizadevanjih po rekonstrukciji odločil za sodelovanje z inozemsko tvrdko in sicer po posebni pogodbi. Ta tvrdka bi namreč dobavila Tovarni nogavic na Polzeli strojno opremo v vrednosti ene milijarde 579 milijonov dinarjev, pri čemer bi tovarna plačala 492 milijonov dinarjev carine, vsem ko bi ji v zameno za strojno vrednost odstopila 80 odstotkov proizvodnje. Hkrati s tem bi inozemski partner dobavljala tudi zadostne količine osnovnih surovin. Ker gre pri tem za štiristopenjske avtomatske pletilne stroje z dnevno proizvodnjo

56 tisoč parov ženskih nylon nogavic brez erte, katerih zmogljivost je približno 6 krat večja od najboljših strojev, ki jih zdaj uporabljajo tovarne nogavic, bi 20 odstotkov proizvodnje, s katero bi razpolagala polzelska tovarna, občutno povečal bruto proizvod, s tem pa seveda tudi dohodek.

Tako bi po preteku pogodbenih obveznosti, v štirih letih in pol, stroji in celotna proizvodnja ostala polzelski tovarni.

Za izvedbo te tako rekoč zelo ugodne rekonstrukcije so v teku gradbena dela in tako nastajajo iz nekdanjega skromnega lesnega obrata moderni objekti, v celoti prilagojeni novemu tehnološkemu procesu.

Tudi, kar zadeva delovno silo, bi se ta povečala od sedanjih 600 na okrog 1100 zaposlenih, v glavnem za delovna mesta na dodelavnih postopkih, in v ta namen so v tovarni že uvedli posebne tečaj, v katerih se trenutno usposablja 150 novih delavk. Tečaj, ki obsegajo okrog 60 ur teoretičnega in praktičnega uspo-

sabljanja, upoštevajo vse sodobne metode priučevanja, kakor tudi ustrezne teste, kar vse bo omogočilo, da bodo lahko v primeru ugodne rešitve zaposlili najboljše delovno silo. V tovarni si obetajo, da bodo s tem prispevali tudi k reševanju tako imenovane polproletarske problematike.

In kar je pri vsem tem še zlasti važno, bomo v Jugoslaviji že v bližnji bodočnosti osvojili proizvodnjo sintetičnih vlaken, tako da s te strani ne bo težav za surovine. Zdjaj gre samo še za to, da dobi tovarna za svojo rekonstrukcijo potrebno soglasje ustreznih organov, in v kolikor bo to soglasje dobila, bo nova proizvodnja stekla deloma že julija letos, v polnem obsegu pa z januarjem prihodnje leto.

— Kako daleč nazaj segajo početi mladinskega zborovskega petja?

— Decembra 1945. leta je bil v Ljubljani pevovodski tečaj, ki smo se ga udeležili tudi nekateri pevovodje, ki smo že pred vojno delovali v Društvu mladinskih pevovodij. Ugotovili smo, da je bilo deo društva v načrtnem ustanavljanju mladinskih zborov, množičnih skupnih nastopov in izpopolnjevanja mladinskih pevovodij, progresivno delo in da je treba s tem delom takoj in z vsemi silami nadaljevati. Tako je bil 9. januarja 1946 s priporočilom prosvetnega oddelka celjskega okrožja sklican v Celju sestanek vseh, ki smo se z mladinskim petjem že ukvarjali, in tudi onih, ki so imeli količnik glasbenega znanja ter bi bili voljni delati z mladinskimi zbori. Odziv je bil nepričakovano dober, in tako je bila dejansko že na tem sestanku nakazana pot, po kateri gremo še danes.

— Kakšna je bila predvsem osnovna težnja zborovskega petja?

— Da bi poživili in dvginili našo zborovsko glasbo, poglobili glasbeno življenje ter aktivizirali vse bogate in skrite pevске sile v našem narodu. Hkrati s tem pa naj bi imeli mladinski zbori tudi nalogo, da bi z njimi rasli sodobni pevovodje, ki nam jih za tako široko področje

Tradicija dolga 16 let

Pred okrajno mladinsko revijo

V dneh od 26. do 27. maja bo v Celju okrajna mladinska pevška revija, za katero so že zdaj v teku vse organizacijske priprave. Tako je o programu pred dnevi razpravljala svet za mladinsko petje pri okrajnem Svetu Svobod in prosvetnih društev, od koder povzemamo, da bo letošnja pevška manifestacija, posvečena hkrati tudi praznovanju dneva mladosti, nemara največja tovrstna prireditve zadnjih let. Poleg najboljših občinskih zborov, ki bodo nastopili v soboto, 26. maja zvečer v Narodnem domu, bo naslednji dan popoldne nastopilo predvidoma 5000 pevcev pred spomenikom NOB.

V ostalem objavljamo tokrat intervju z enim izmed treh znanih celjskih glasbenih pedagogov, ki bodo revijo strokovno vodili — Jurčkom Vrežetom.

RENEŠANČNO SLIKARSTVO V REPRODUKCIJAH

(po razstavi v Celju)

Na področju likovne ozgoje mladine in Celjanov sploh, je bilo z razstavo reprodukcij renesančnega slikarstva opravljeno pomembno delo — delo, ki je marsikomu približalo visoke renesančne umetnine.

Kulturno prosvetno veče Jugoslavije je v sodelovanju s celjsko Delavsko unioverzo pripravilo ob razstavljenem gradivu vrsto vodstev v pedagoškem smislu, kar je z izredno vestnostjo opravil beogradski kustos, ki to razstavo spremlja.

Tako je bilo možno v resnici spoznati osebnost renesančnega slikarstva s posebnim ozrom na stilni razvoj, tako južne kot tudi severne, zgodnje in visoke renesanse.

Reprodukcije originalov, shranjenih v svetovnih galerijah in muzejih so izdelane tako verno,

da brez vsakih pomislekov lahko ocenjujemo te zgodovinske vrednote likovne umetnosti. Imena najodličnejših ustvarjalcev iz Frenca, Rima, Benetk, Burgundije, Flandrije, Nemčije in drugod — od Duccia Di Buoninsegna, preko Giotta do Giorgioneja in Tintoretta pa od Jana van Eycka do Francoisa Cloueta so dokaz, da je bil izbor tak, da je bilo videti težnje prizadevanja mojstrov za likovne dosežke z ozirom na prostor (linearna perspektiva), svetlobo, barvo (plastičnost), na študij anatomije itd.

Razstava je v Celju uspela. Zato lahko z zanimanjem pričakujemo še ostale, ki bodo na program v naslednjih mesecih in to: Slikarstvo 17. in 18. stoletja, predvsem pa razstavo reprodukcij moderne umetnosti z debatnimi večeri in vodstvi. M. M.

Filmi, ki jih bomo gledali CARJEVO NOVO OBLAČILO

Film so posneli v Zagrebu po Andersenovih pravljici. Zgodba pa je ta: V Veliki Puritaniji strogo pazijo na moralo. Minister kontrolira vse sanje v cesarstvu. Potepuha Nagega in lepo Virginijo so obsodili na smrt, ker je Nagi sanjal Virginijo nago in ker se je Virginija naga pojavila v njegovih sanjah. Car bolesto hrepeni po novih oblačilih. Nagi sanja v zaporu nekakšno nevidno oblačilo, za katerega je značilno, da ga vidi samo pametni, medtem ko ga neumni ne vidijo. Samo dvorski norec pravi, da takšnega nevidnega oblačila ni. Vsi dvorjani kupujejo holhe, da ponoči ne bi spali, le dvorski norec zaspi in sanja resnico. Minister za sanje ga za zapreti. Medtem pa priredijo na dvoru veliki

JUTRI OB POL PETIH POPOLDNE OB PEL ZMAGOVALEC IZ LLANGOLLENA

Pred svojim uradnim koncertnim nastopom 4. aprila, bo celjski komorni zbor pod vodstvom dirigenta Egona Kuneja nastopil jutri ob pol petih popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Nastop je namenjen celjski šolski mladini, na kar posebej opozarjamo, saj velja komorni zbor za prvovrstno glasbeno telo, ki je sposobno nastopati s skladbami najvišje težavnostne stopnje.

— Kako daleč nazaj segajo početi mladinskega zborovskega petja?

— Decembra 1945. leta je bil v Ljubljani pevovodski tečaj, ki smo se ga udeležili tudi nekateri pevovodje, ki smo že pred vojno delovali v Društvu mladinskih pevovodij. Ugotovili smo, da je bilo deo društva v načrtnem ustanavljanju mladinskih zborov, množičnih skupnih nastopov in izpopolnjevanja mladinskih pevovodij, progresivno delo in da je treba s tem delom takoj in z vsemi silami nadaljevati. Tako je bil 9. januarja 1946 s priporočilom prosvetnega oddelka celjskega okrožja sklican v Celju sestanek vseh, ki smo se z mladinskim petjem že ukvarjali, in tudi onih, ki so imeli količnik glasbenega znanja ter bi bili voljni delati z mladinskimi zbori. Odziv je bil nepričakovano dober, in tako je bila dejansko že na tem sestanku nakazana pot, po kateri gremo še danes.

— Kakšna je bila predvsem osnovna težnja zborovskega petja?

— Da bi poživili in dvginili našo zborovsko glasbo, poglobili glasbeno življenje ter aktivizirali vse bogate in skrite pevске sile v našem narodu. Hkrati s tem pa naj bi imeli mladinski zbori tudi nalogo, da bi z njimi rasli sodobni pevovodje, ki nam jih za tako široko področje

Kam z žensko delovno silo?

V občini Soštanj kljub naglemu razvoju industrije še vedno obstaja problem zaposlitve ženske delovne sile. S tem v zvezi je dal tov. Cepin — direktor Zavoda za zaposlovanje delavcev — nekaj pojasnil.

Število nezaposlene ženske delovne sile narašča. Trenutno je pri Zavodu prijavljenih 182 delavk in 15 uslužbenk, ki iščejo zaposlitev, od tega pa jih okrog 25 izpolnjuje pogoje za denarna nadomestilo in zdravstveno varstvo. Zavod je v lanskem letu izplačal preko 2.500.000 dinarjev. Ta vsota bi bila znatno večja, če ne bi Zavodu uspelo med letom zaposliti precejšnje število žena s sezonskim delom.

Zaradi naglega porasta prebivalstva, do leta 1965 za 5.000 prebivalcev, je ta problem preč prodvsem zato, ker perspektivni petletni plan ne predvideva konkretnih rešitev tega vprašanja.

Analiza prirastka ženske mladine v šolstvu kaže, da bo od 1961. do 1965. leta 204 učenk več v zadnjem letniku osnovne šole. Znano pa je, da mnogi končajo svoje šolanje v šestem ali sedmem razredu, kar še bolj zapleta to vprašanje, kajti ta mladina nima možnosti, da bi prišla do kakršnekoli kvalifikacije. O tem nam dovolj zgovorno pričča število 400 mladink, ki jih v lanskem letu okrajna zbornica za trgovino, obrt in komunalno v Celju ni mogla vključiti v uk. niti jim niti primerne zaposlitve.

Te številke niso le prikaz tistih, ki se počutijo družbeno manjvredne, če niso ustvarjalne. Zanje pač ni najti mesta, ni prostora, ni pogojev, da bi jih lahko zaposlili. Razvoj v naši komunij je šel pretežno v težko industrijo in v bodoče bomo lahko le delno reševali ta problem v Tovarni gospodinske opreme Gorenje v Velenju, TUŠ, Chrom-metalu in Mizarstvu v Velenju. Okrog 40% prijavljenih je socialno ogroženih in nujno ho da se jim najde primerna zaposlitev in izboljšajo življenjski pogoji.

Zavod je v obliki posojil skušal reševati to stanje in je rešil nekaj primerov zaposlitve tako, da je dal Chrom-metalu 3 milijone dinarjev posojila za odniranje novih delovnih mest (15 delavk) in Kroiaštvu Velenje 1,5 milijona (10 delavk). Podjetja morajo zanosliti tiste, ki jih pripravijo zavod.

V nekaterih gospodarskih organizacijah pa je še nekaj delovnih mest, ki bi jih lahko opravljale ženske, a so zasedena z moško delovno silo. Gospodarske organizacije kažejo premalo razumevanja, da bi zdelavo moško delovno silo premostila in nadomestila z žensko.

Vzroščanje zaposlitve ženske delovne sile ho treba reševati kompleksno in občina ho morala rešiti ta problem, ki ne more in ne sme mimo nas. -ik

CELJSKA KULTURA NA BOBNU

Založimo in odložimo založbo

Ceprav mi popolna osebna neprizadetost pri stvari ne daje dovolj moralne opore, da bi o njej govoril prizadeto (ker ima namreč le prizadeto govorjenje svoj smisel), si vsaj po svoji poklicni dolžnosti pridržujem pravico zapisati nekaj stavkov o znova oživljeni in kot kaže, istočasno že tudi pokopani misli o celjski založbi.

Torej: založimo in odložimo založbo v pozabo, zakaj to, da bi jo ustanavljali zavoljo Celjskega zbornika, ni nič drugega kot nekaj, kar nas lahko osmeši. Na svetu bi bržkone brez uspeha iskali založbo, ki bi se ukvarjala z izdajanjem ene same publikacije letno, pri čemer kajpak abstrahiramo — samozaložbe!

Kakšen pa bi kljub temu lahko bil rezultat takšnega »založniškega programa«?

Kapital — vržen v prazno! Zdi se namreč, da bi bilo sredstva, potrebna za izvedbo takšnega koncepta, pametneje naložiti drugam, kajti Celje očitno še ni zrelo za založbo. Pri tem niti ni nujno, da bi se sklicevali na Koper, ki je več kot za polovico manjši, na ima založbo, ali na Mursko Soboto, ki je še dosti več kot za polovico manjša, pa ima tudi založbo. Sprjazniti se bomo morali pač s tem, da mi založbe nimamo in da smo lahko srečni, da je nimamo, zakaj boljše je založbo ne imeti in o njej samo sanjariti, kakor pa jo imeti in si od nje še sanj ne obetati. Dogletoletno porajanje založbe namreč dokazuje, da je nemara zadnje še carski rez ne bi rešil, kajti to, kar je v kulturi nasilno rojeno, ne živi ali pa je v skrajnem primeru defektno.

Kje pa vendarle tiči vzrok za nezaložniško razpoloženje do založbe?

V očitnem in občutnem pomanjkanju vsakršne potrebe za tovrstno dejavnost. dhr

REŠITEV NA VIDIKU

Oddelek NOB celjskega Mestnega muzeja, ki je bil doslej v neprimernih in težko dostopnih prostorih, bo v doglednem času spremenil svojo bivališče. V ta namen je predvideno 30 milijonov iz sredstev okrajnega ljudskega odbora in deloma iz prispevkov organizacij Zveze borcev za adaptacijo novih prostorov v poslojpu magistrata. S tem bo oddelek NOB, ki je bil prvi ustanovljen na Stajerskem in je vse od 1951. leta po svoji ureditvi ostal tak, kakršen je bil, v bistvu spremenil svojo podobo, saj bo dobil za svoje potrebe 10 razstavnih prostorov, s čimer bo omoženo najširši javnosti, da bo lahko v dostojnem okolju spoznavala in se seznanjala z dokumenti iz naše ljudske revolucije. Rešitev bo toliko pomembnejša spričo dejstva, da je bila center odpora na Stajerskem prav Savinjska dolina.

Zasluga za to gre predvsem okrajnemu odboru Zveze borcev, ki je za rešitev tega vprašanja imenoval poseben odbor, kakor predsedniku okrajnega odbora

Ivanu Kovačiču-Efenku, ki si je pri tem požrtvovalno prizadeval. Kljub temu, da bo oddelek urejen med zadnjimi v Sloveniji, je razveseljivo, da bo dokončna ureditev omogočila tudi pogled v redko gradivo, ki doslej praktično ni bilo dostopno.

STREHA SE PODIRA

Glasbena šola obstaja že od 1919. leta. Njen predhodnik je bila Glasbena Matica, ki je imela štiri učne prostore. Ko je bila 1946. leta šola podržavljena, je dobila na razpolago vso nekaj sto let staro zgradbo. Ker seveda prostori za njeno dejavnost niso primerni in ker v teh prostorih ne more polno izpolnjevati svojega poslanstva v smislu, da bi nudila glasbeno izobrazbo čim večjemu številu mladine, saj lahko sprejme najraj 240 učencev, je bilo že zelo veliko govora o gradnji nove šole, za katero obstoji celo projekt. Vendar smo spričo splošnega položaja, v ka-

Bistveni so prostori

Pisati o programu in problemih celjske relejne radijske postaje je zelo težko, saj se problemi kar vrstijo in eden je večji od drugega. Glavni problem, iz katerega izhajajo vsi drugi, pa so prostori. Dejstvo je namreč, da v sedanjih prostorih ni mogoče resno delati, prav tako pa ni mogoče montirati novih naprav, ki so že davno pripravljene in še vedno čakajo v Ljubljani. Vsi ti problemi resno ovirajo programske zahteve, ki so postavljene pred relejno postajo. Razen tega je relejna postaja pred ponovno osamosvojitvijo, bolje rečeno pred priključitvijo k »Celjskemu tisku«. S tem se bodo postajali brez dvoma odprle nove perspektive, pa tudi nove naloge, o teh pa ne morem govoriti, ker še ne poznam novega programskega koncepta. Ta se bo lahko uveljavil šele v novih prostorih na Golovcu, ki bodo gotovi prihodnje leto. Do takrat bo morala relejna postaja delovati v sedanjih neprimernih prostorih, ki pa ne dopuščajo bistvenih sprememb. Za dober program ni dovolj le dobra volja in hotenje, treba je še mnogo drugega, kar pa je zaenkrat nedosegljivo. V normalnih delovnih pogojih in ob pomoči dobrega in zainteresiranega radijskega sveta, bi relejna postaja lahko mnogo doprinesla k dvigu kulturne ravni državljanov, pa tudi k splošni gospodarski in politični informativnosti — kar vse je njena osnovna naloga.

Prepričan sem, da bo relejna postaja v novih pogojih resnično zaživela in opravila pomembno poslanstvo — seveda ob večji podpori vseh zainteresiranih činiteljev.

mo, da nobena nova šola ne more nastati čez noč. Če pa se obljube vrstijo iz leta v leto, je to nekoliko nerazumljivo, ker namreč človek s polno pravico pričakuje, da bodo tudi izpolnjene.

Clan aktiva kulturnih delavcev, PETER BOŽIC:

Ravnatelj celjske glasbene šole, profesor EGON KUNEJ:

SREČANJE V ROGATCU

Za socialističen odnos na vasi

RAZSIRJEN PLENUM SOCIALISTIČNE ZVEZE V MOZIRJU JE PRED DNEVI KRITICNO IN ODKRITO RAZPRAVLJAL O VSEH BISTVENIH PROBLEMIH IN ODNOSIH, KI SO ZNAČILNI ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO V MOZIRSKI OBČINI. BREZ RECEPTOV — PAČ PA IZ KONKRETNIH PRIMEROV NAJ SE RODIJO PRINCIPI ZA SOCIALIZACIJO VASI.

Značilna ugotovitev plenuma je bila, da kljub vsem uspehom, ki jih je zabeležila kmetijska in gozdarska proizvodnja v mozirski občini, zaostaja razvoj socialističnih odnosov na vasi. V zadnjem času so bile vse bolj pogostne razprave o organizacijskih zadevah in o povsem ekonomski plati odnosov, medtem se pa vsebina odnosov na vasi ni bistveno spremenila. Kooperacija med kmetijskimi zadrugami in zasebnimi kmeti se ni dovolj krepila in čedalje več primerov je, posebej v gozdarstvu, da posamezni kmetje začenjajo mimo kmetijskih in gozdarskih organizacij s pridobitveno dejavnostjo, ki nima nič skupnega s socialističnimi načeli naše družbe. Predelava in trgovanje z lesom sta najbolj značilna primera, kako posamezni lastniki gozdov poskušajo živeti od tržnega dobička.

Občina in družbeno politični činitelji pri vsem tem niso bili dovolj odločni, da bi že v kali preprečili tako pridobivanje, ki ne temelji na osebnem delu.

V razpravi so povedali, da je treba vse bolj odločno razvijati socialistične odnose in vključiti v družbeno proizvodnjo tudi zasebne kmete, ki naj dobiva za svoje osebno delo primerno nagrado. Kmetijska zadruga in gozdno gospodarstvo sta tisti organizaciji, ki naj postanejo še bolj izraziti žarišči porajanja novih socialističnih odnosov.

Kmetijstvo ima v mozirski občini prihodnost predvsem v vzreji živine ter pri predelavi hmelja in krompirja, v gozdarstvu pa je treba čimprej zagotoviti smotrno in kompleksno gospodarjenje z zasebnimi gozdovi, ki jih lastniki zanemarjajo.

Zaključke razprave je plenum sprejel kot vodilo pri nadaljnjih prizadevanjih in delu.

Pod Donačko goro se skriva starodavno naselje Rogatec, ki je nekoč imelo mestne pravice. Cerkevna in posvetna gosposka je gospodovala z dveh nasprotnih gričev, v kotlini med njima pa se je razvijalo obrtniško mesto.

»O. Rogatec ima zgodovino«, je zamišljeno dejal tovariš Zdravko Sotošek, šolski upravitelj edine dvojezične osnovne šole na Smarškem. »Nemškutarji so se včasih gozbdavo šopirili tod naokrog, toda Slovenci nismo popustili. Zanimivo pa je to, poglej! Na onem gričku je graščina, stari grad je bil tu desno, cerkev pa na tem gričku! Hiše so spodaj v kotlini. Gospodje so si znali napraviti položaj: zviška so gledali z vrhov navzdol, da so že s tem kazali vzvišenost nad rajo. No, to je k sreči že davna zgodovina! Nemškutarstvo je bliže. 1941. so me z ženo v desetih minutah izselili. Brez pojasnila so nas naložili na avtobus in odpeljali v sosednje Djurmance onkraj Sotle, kjer so nas vrgli na cesto. To je šlo brez vsakega procesa! In pikro se je nasmešnil.

»V rogaškem koncu učiteljem je od 1919. leta. Da, skoraj 43 let bo, odkar uganjam prosveto! Kje si še ti takrat bil! Bil sem v Zetalah, potem na sosednjem Dobovcu, po osvoboditvi pa ves čas v Rogatcu. No, pohvaliti se ravno ne morem: človek je težko z vsem zadovoljen. Navadil

sem se pa tudi, veš! Mislim, da so se ljudje prav tako, čeprav včasih positarini. Njegove oči so se igrivo zalesketale. Pogledal je s pobožja na rogaške strehe, ki so molele na dnu. »Moj konjiček? Debela proračunska knjiga s skupimi številkami prav gotovo ne. Druge knjige, to pa to! Pridi, pokažem ti! Prav mladostno se je spustil navzdol. »Vodovod bi radil! Poglej, zdaj iz vsake krnine sili voda, ko pa sonce malo bolj ogreje naše strmine, skoraj kaplje ne iztisneš iz brega. Vsa leta se iščemo in videti je, da homo letos uspeli. Vodovod, to Rogatec mora imeti.«

»Na, poglej!« V pisarni je odpiral omaro za omaro. Lepo zavite in oštevilčene knjige so se vrstile na policah. Kakor bi božal otroka, tako nežno je prijemal zdaj to zdaj ono. Zdelo se mi je, da jih je prav gotovo preko 2000. »Knjige: to je moj konjiček! Najboljše prijateljice v samotni so.«

»Kaj? Da bi še naprej upraviteljeval? Ne, to pa ne več! Do-

volj je 43 let: mislim, da sem zaslužil pokojnino! Ze predani in lani sem hotel pustiti, pa so me zaradi potrebe preprečili. Letos pa je zares dovolj! Seveda, ne rečem pa, če bo potrebno, da ne bi poučeval še najmanjše. Brez dela je navsezadnje pust! Učiteljev je vedno manj: pa se ne čudim! Druge so boljši pogoji, mlad človek pa že sili tja, kjer hitreje uspeva! Če bi tudi sam to storil, me vprašuješ? Ne vem! Najbrž se ne bi mogel ločiti od svojega učiteljevanja. Veš, tega se človek nalezle do krvi in mozga, pa se težko otreseš! Včasih se mi zdi, da smo kot otroci: razvnamo se, pa se hitro utolajimo, če le malo lepo zaigrajo okrog nas!«

Se dolgo me je spremljal njegov igriv in nekoliko boječ smeh. Tovariš Sotošek je še čil in zdrav in prav zagotovo še bo dosti pripeljal rogaški mladini, ki ji je posvetil toliko let vztrajnega dela. Tudi v Rogatcu je vsak dan lepše: od starega so ostali samo kamni, ki pričajo, kako tesno je bilo nekoč. Rogatec se danes širi in preliiva v širok kraj, kjer se celo izbrisuje meja med Slovenci in Hrvati. Najmočnejša vez je delo, ki ga skupno opravljajo v veliki steklarni Straži onkraj Sotle. V šoli pa se učenci obeh narodnosti, ki jih prav tako spaja delo in se ločijo samo po tem, da skrbno negujejo svoj materinski jezik.

Fluorografska akcija

V mozirski občini bodo v prihodnjih tednih izvedli obvezno fluorografiranje vsega prebivalstva od dvajsetega leta naprej. Namen fluorografske akcije je, da pravočasno ugotovijo obolenje pljuč, predvsem tuberkuloze in pljučnega raka.

Grad v Rogatcu

Očetova pest

Sole za starše zajemajo pri nas vedno širši krog roditeljev, ki jih živo zanima vzgoja otrok v njihovih različnih obdobjih, v različnih starostih. Najpogosteje pa se vzgojnih predavanj udeležujejo še vedno tisti starši, ki so v vsakem pogledu skrbni in budno spremljajo otrokov razvoj. Tistih, ki pa jim je to malo mar, navadno ni na ta predavanja in največkrat tudi ne v šolo k roditeljskim sestankom.

Takih staršev, ki pa so seveda v veliki manjšini, ni mogoče prisiliti, da bi se bolj zanimali za vzgojo svojih otrok.

K tem mislim me je spodbudil deček, še tako majhen, da je komaj pokukal v šolski razred. Morda mu je bilo ime Tine ali Marjan, Vinko ali Andrej, tega ne vem. In ime ni pravzaprav nič važno, važno je, da je bil deček pravo nasprotje svojih vrstnikov, kar je učiteljica kmalu opazila. V šolskih odmorih je bil najraje v klopi in je bil najbolj vesel, če so ga učenci pustili pri miru. Nekam potuhnjena in malo pridrigneta pa ga je delala. Navada, da je zatiskal desno oko, posebno v šoli, ko je bilo treba gledati na tablo. Učiteljica sprva tega ni

opazila, potem pa je le postala pozorna na dečkovo navado.

Ob neki priložnosti je ugotovila, da otrok na oko ne vidi. Poklicala je mater v šolo, pa ni prišla. Zato je stopila sama k njej. Nagovorila jo je, naj gre z otrokom k zdravniku, zaradi očesa. Mati je omahovala, končno pa je le odšla.

Ta se ni motila. Deček res ni videl. Ze dolgo ne, od tistega dne, ko ga je oče hudo pretepel. Ni

gledal, kaj so zadele njegove pesti. Padalo je po glavi, povsod po telesu. Ni ga streznil otrokov krčevit jok. Mati je tako povedala zdravniku, čeprav ji je bilo nerodno, da je morala obtožiti lastnega moža. Ta pa je svojemu sinu v nebrzdani surovosti podaril »spomin«, ki ga bo »nosil« vse življenje.

In kaj, če bo tako še z drugim, tretjim njegovim otrokom? Kdo mu bo to lahko preprečil?

S skupnimi močmi

Letnega občnega zbora občinske gasilske zveze Mozirje so se udeležili predsednik republiške gasilske zveze tov. Matevž Hace, zastopnik okrajne gasilske zveze Celje, zastopnik gasilske šole iz Medvod, zastopnika z občine ter številni delegati in gostje.

Težave, s katerimi se bori občinska gasilska zveza, niso tako mlade. Tu gre za dvojce: pomanjkanje denarnih sredstev ter skrb za naraščaj. Dotacija 900 tisoč dinarjev, kot jih je dobila zveza od občine za 1961. leto, je odločno prenizka za kritje potreb v gasilstvu. Posamezna društva so si znala pomagati v tej denarni stiski ter zbrala sredstva; tako je PGD — Nazarije kupilo povsem novo brizgalko in ustrezno opremo. Javno so na zborovanju nohvalili tudi gasilsko društvo Ljubno, ki si je prav tako omislilo nakup brizgalko z lastnimi sredstvi ter društvo na Rečici, ki je dopolnilo lastno opremo s tlačnimi cevmi.

Ni dvoma, da je delo v gasilskem društvu za mladega človeka zelo koristno. Tu se navadi nesebičnosti, požrtvovalnosti, reda in discipline ter življenja v kolektivu, mimo tega pa si nabere precej strokovnega znanja,

ki ga lahko zelo koristno uporabi v vsakdanjem življenju v svoj prid in v dobro celotne družbe. Razen tega pridobe zlasti dekleta tudi osnove prve pomoči. Skratka, gasilska društva so sila praktična šola za življenje, njihova vloga je vseskozi humana.

Opaziti pa je silno pomanjkanje mladine; tako je zbor poudaril potrebo po pomladitvi svojih vrst. V ta namen bo v bližnji prihodnosti več seminarjev za aktivne člane in mladince ter za sanitetni kader. Pričeti pa bo treba s pionirsko vrsto.

Šmarska mladina bo gradila

Na nedavnem sestanku občinskega komiteja LMS v Smarju pri Jelšah so sklenili, da bodo letos pomagali zgraditi športna igrišča pri vseh osnovnih šolah. Trenutno lahko na urejenih igriščih teledvajo samo v Smarju in Rogatki Slatini, medtem ko pri ostalih 24 osnovnih šolah nimajo primernejših igrišč. Ta mladinska akcija bo nedvomno odlično prispevala k razvoju športnih aktivnosti na Šmarskem.

Mladina pa želi dobro spoznati tudi dogodke iz NOV. Dogovorili so se, da bodo skupno z borci pripravili pohode po partizanskih poteh, kjer bodo nekdanji borci mladini pripovedovali o doživljenjih v partizanskih dneh.

Posel je posel

Marec se že poslavlja, v zraku pa se še vedno lovijo snežinke. Na peronu celjske železniške postaje stoji nekaj ljudi, ki si manejo roke in pritojujejo ovratnike. Nekateri so se pred mrazom zatekli v čakalnico, precej pa jih je stopilo tudi v kolo-dvorsko restavracijo.

Popil sem kozarček konjaka in se namenil na peron, ko me od točilne mize odločno odrine majhna roka. Ozrem se presenečeno pogledam. Za mano stoji dva dečka. Proemu bi prisodil kakšnih trinajst, drugemu pa nič več kot deset let. »Le kaj bosta kupila«, se vprašam.

»Filter 65, vžigalice in dve kuhani žganji!« zahteva tisti večji. Presenečeno odprem oči. Saj ni mogoče!

Pa je bilo! Se preden sem lahko kaj rekel, se je pred dečkoma že kadilo žganje. Spila sta ga na dušek, plačala s petstodinarskim bankovcem in že ju ni bilo več.

»Kaj vas nič ne zanima, komu točite alkohol?« sem vprašal natakario. Presenečeno in vprašujoče me je pogledala. »Pravkar ste dali kuhano žganje dvema otrokoma.« sem ji povedal. Kri ji je šinila v lice, nato pa je dejala:

»Če vam po pravici povem, nisem niti videla, komu sem natočila!«

Mikalo me je, da bi bil še kaj rekel, pa sem se vzdrl. Povsem molčati pa vendarle ne morem! Lahko bi spregledali in dogodek imenovali »malenkost«, če bi ne bilo podobnih primerov tako veliko. Tako pa sem dobil občutek, kot da so napisali »mladoletnim osebam ne točimo alkoholnih pičak« na stenah samo zaradi inšpektorja ali pa tistih ljudi, ki jih nepravilen odnos do otrok tako razjezi, kot je razhudil mene. »Posel je posel!« me bo morda kdo zavrnil. Ze, samo — kako pa je potem s tisto skrbjo za vzgojo mladega rodu, ki smo o njej napisali že toliko član-kov in razprav. In še to se vprašajmo, kako daleč bomo prišli s to vzgojo, če bo tudi pri oblikovanju mladih ljudi imel glavno besedo — denar. Najlaže se je kajpak izgovoriti na kopico dela, pa na težnjo za čimboljšim poslovnim uspehom. Toda s slabimi delovnimi rezultati se bi pohvaliti tisti kolektivi, ki bi svoje dohodke ustvarjali na račun uničevanja mlade osebnosti. Pa je rešitev vendarle popolnoma preprosta: malo več kontrole bi ne škodilo!

L. J.

Za zdravstvo ni prostora

V Rogatki Slatini že nekaj let rešujejo vprašanje Zdravstvenega doma in se ne morejo zediniti. Vsi vedo, da so potrebe velike. Potrebovali bi še zdravnika, predvsem pa prostore, kjer bi lahko uredili ambulante. Na lepem kraju sredi Rog. Slatine stoji hiša, ki ji pravijo Zdravstveni dom, toda povsem to ni, kjer je utenjen in pritličju. Skoraj nemogoče je, da bi tam lahko opravljali splošno zdravniško prakso, zdravili zobe, uredili materinsko posvetovalnico in podobno. Rešitev je v bistvu eno-

stavna. Na vrhu stanuje stranka, kateri bi morali priskrbeti stanovanje, kamor bi se zaradi velikih družbenih interesov vendarle morala izseliti, čeprav se zdaj takemu predlogu upira.

Kdo bo to razvozljal? Čudno je namreč, da v Rog. Slatini, ki v resnici potrebuje Zdravstveni dom, tega problema ne morejo rešiti! Najbrž pa bi z dobro voljo in sodelovanjem vseh zadevo le uredili. Tu bi se vsaj osebni interesi vendar morali podrediti tako pomembnim družbenim, kaj menite?

Zdravstveni dom v Rogatki Slatini

je postala v zadnjem času prava postatica. Ne le o mestu, tudi kmečki obed i jo marsikje pogrešajo.

Kaj se lahko zgodi zaradi tega, ker kmečki gospodinj i ni uspelo vzgojiti motovilca, bom zdajle povedala.

K nedeljskemu kosilu je gospodar hotel imeti motovilec. Gospodinja ga jeseni zaradi obilice dela s sadjem (saj ga je letos ponekod bilo res skoraj preveč) ni utegnla posejati. Tako je domača hčerka šla iskat regrat. A trd je še in zakrnel od mraza. Le težko je najti po letošnj i zim i kake sočne, mehke lističe te prve solate...

Nato se je začelo. Vse ne-

Skleda motovilca

deljsko popoldne je gospodar rohnol nad žens in hčerko in jima očital, da je le on služil denar, da njuno delo ni nič vredno.

Letos so sodi šli v denar. Jeseni, ko je bila zanje sila, jih je delal in res zaslužil z njimi lepe denarce. Vse delo na kmetiji sta opravljali žena in hčerka. Toliko denarja kot gospodar seveda nista mogli zaslužiti, čeprav sta ozredili devet soinj. To pa v gospodarjevih očeh ni vredno

nič. Robantil je, da bi mu soinj lahko vzredila tudi dekla, ki bi jo lahko nagnal, če bi mu ne delala po volji. V nedeljo zvečer je zaradi motovilca ženi prejel raztrgal plašč in ruto na dvojce. Ko sta zvečer nesli mati in hči pripravljeno hrano soinjam, jima je zaprl večna vrata in ju ni pustil več v hišo. Brez tople obleke, brez odeje sta prespali o hlevu. Tudi zjutraj jima ni odprl vrat. Brez vsega iščeta v vasi prenočit-

šča... zaradi skleda motovilca.

Vprašujemo se, odkod taki nečloveški odnosi med možem in ženo? Kaj kratak je odgovor: nezgojenost! Koliko časa se bodo taki prizori še ponavljali? Jabolko ne pade daleč od drevesa!

Med mnogimi kaže tudi ta primer, kako potrebne so dobro organizirane obvezne šole za mlade zakonce. In še nekaj. Pričeto socialno delo v podjetjih bo nujno moralo najti svoje mesto tudi na podeželju, kjer so patriarhalni odnosi še tako globoko zakoreninjeni, kjer so absolutistični oladarji družin še tako gosto posejani...

-nja

Celjska kultura na bobnu

ČE NAJ BI BILA NAŠA KULTURA ZARES TO, KAR MISLIMO IN JI PRIZNAVAMO, DA JE, POTEM NAJ BI BIL TUDI NAŠ ODNOS DO NJE TAK, DA BI KULTURA »MISLILA« IN MU »PRIZNAVALA«, DA JE (KAKRŠEN BI MORAL BITI). VSA STVAR JE V TEM: KOT CLOVEK NE SAMO OD KRUKA, TAKO KULTURA NE ŽIVI — OD DUHA! DANES PO ŠESTNAJSTIH LETIH JE TEŽKO NAJTI UTEMELJITVE IN OBRAZLOŽITVE, KI BI LAHKO BREZ DEKLARACIJ DOKAZALE NASPROTNO IN KI BI LAHKO HKRATI OPRAVIČILE NUJNOST CELJSKIH KULTURNIH RAZMER V OBLIKI V KAKRŠNI SE NAM KAZE.

PRESEDNIK SVETA ZA PROSVETO IN KULTURO OLO. PROFESOR TINE OREL

Novi sistem finansiranja kulturnih ustanov

O novem sistemu finansiranja se že nekaj časa govori. Izšla so splošna navodila o novem načinu oblikovanja dohodka, o njegovi delitvi in delitvi osebnih dohodkov. Tudi v Celju so se obravnavala vprašanja, ki se pri tem odpirajo, na svetih za kulturo in po ustanovah. Seveda do realizacije novega sistema še ni prišlo, kaže celo, da bo težje priti do nje kot pri šolstvu, kjer se potrebe po vzdrževanju vendarle uveljavljajo bolj avtomatično. Skladi za kulturo se niso še formalizirali v nobeni od občin, tudi v Celju je menda prišlo do odločilne seje šele te dni. Po občinah, posebno po tistih, kjer je nekaj podjetij, gotovo trošjijo precejšnje vsote v znamenju kulturnega in prosvetnega oblikovanja delovnega človeka, vendar večkrat brez načrta in ne pod enotnimi vidiki. Poročila predsednikov svetov za kulturo in prosveto govorijo o tem, da bi občinski skladi za kulturo morali zajeti vsaj del teh sredstev, z njimi bi se okrepili in lahko vodili kulturno politiko s širšega, občinskega vidika.

Težava je tudi pri delitvi osebnega dohodka, ker je aplikacija novih kriterijev kočljiva. Zato je tudi v krogih kulturnih delavcev prišlo raje do skepse nad njimi in do zavračanja kakor pa do utemeljevanja njihove smotnosti, podobno kakor v krogih prosvetnih delavcev. Učinek kulturnega dela je v primeri z učinkom v proizvodnji težko ali večsah celo nemogoče opredeliti, to pa lahko zavede večsah tudi odgovorne kadre k napačnim stališčem. Družbena cena in funkcija kulturnega dela je sploh premalo opredeljena, zavest, da se socialistična družba gradi tudi na ideološki, kulturno prosvetni fronti je premalo trdna, premalo splošna. To se potem pozna prav posebno boleče pri manjših uravnanih enotah, ki nimajo ugodnih pogojev za furniranje kulturnega fonda, prav ta pa bi bil posebno potreben.

Rešena še niso osnovna vprašanja koliko naj posamezna celjska kulturna ustanova dobi od sklada, ki do danes še ni formiran, to se pravi, koliko sredstev za vzdrževanje in dinamično rast, ni pa še tudi rešeno, koliko sredstev naj ustanova sama ustvarja in na kakšen način naj išče svoje notranje rezerve. Kako bo to storilo gledališče, študijska knjižnica, muzej? Ali se bo poslovanje komercializiralo na ta način kot pri nekaterih prosvetnih servisih in raznih samostojnih zavodih ali pa bomo ostali v okviru in mejah dosedanjih dotacij? Kultura mora najti svojega »naročnika«, tako nekako stoji v splošnih navodilih. Ta novi odnos realizirati pri vprašanih dohodkih in delitvi osebnega dohodka pa na tem področju res ni lahko in ga ne smemo poenostavljati ali pa iti mimo te problematike s podcenjevanjem. Novi sistem v kulturi torej še ni uveljavljen, stojimo pred nalogo, da ga uveljavimo na h

man, kulturne način. Kvalitetni vzpon kulture, bodisi množične, bodisi »vrhunske«, ki je za nacionalno in socialno graditev prav tako potrebna, ni možen, če se kulturni fond ne veča obenem z narodnim dohodkom, z drugo besedo, če kulturnim ustanovam ne nudimo dovolj ugodnih materialnih pogojev in če kulturni delavec v primeri z delavcem v proizvodnji ni dovolj stimuliran. Celje je v kulturni revoluciji kot tretje slovensko kulturno središče pridobilo dve izredno pomembni kulturni ustanovi, gledališče in študijsko knjižnico. S tem si je seveda naložilo tudi dve nemajhni obveznici, ki spriče ostalih kulturnih potreb nedvomno močno pritiskata na naš kulturni fond, druga pa čaka še na sredstva investicijskih fondov. Nivo tretjega slovenskega središča seveda ni mogoče obdržati, če ne bomo znali za to najti potrebnih sredstev. Formiranje kulturnega sklada utegne zato postati vprašanje delitve dohodka.

Predsednik občinskega Sveta za kulturo in znanost, MARICA FRECE — ZORKO:

Kultura mora razumeti

Razumem finančne težave občine, toda težje je razumeti to, da je ta pokazala do naše kulturne dejavnosti zelo brezbrizen odnos. Tako je za funkcionalno dejavnost ustanov predviden iz občinskega proračuna 36 milijonov dinarjev, kar je dejansko celotna vsota, na katero lahko računamo. Seveda pa ta vsota ne zadostuje, še zlasti ne v času, ko toliko govorimo o novi delitvi dohodka tudi v kulturi. Tudi viri sredstev, s katerimi naj bi razpolagal sklad za finansiranje kulture, so bolj ali manj nezanesljivi, ker temeljijo na nekih splošnih postavkah,

ne pa na točno specificiranih kriterijih. Tako je na primer en tak vir dohodka od kulturnih prireditelj, za katere vemo, da so malone vse deficitne, drugi vir pa recimo prispevki od gospodarskih organizacij, pri čemer vsekakor manjka točnejša opredelitev kako; namreč kako bomo te prispevke dobili. Dokler ta postavka ne bo konkretizirana, je razumljivo, bomo upravičeno gledali v vire dohodka z nekakšnim dvomom. Naj omenim še pobudo, da bi kot enega izmed ostalih virov lahko nudila publikacija o lanskoletnih nagradjenih sklada Slavka Slandra, pri čemer je vprašanje, če ne bi bil ta vir finančno negativen, ker bi bili pač verjetno tiskarski stroški večji od prodajnega efekta publikacije.

V zvezi s tem tudi ni mogoče mimo ugotovitve, da zlasti v kulturi bolj slabo načrtujemo perspektivnost in da je kultura še vedno tista, ki se naj zadovoljuje z občutkom, da mora razumeti. Je namreč vedno dovolj razlogov, ki jo silijo v to, da mora razumeti. Tako razumeva že polnih petnajst let, in to v splošno družbeno škodo, kajti kultura je nekaj, kar ni namenjeno izključno posamezniku. Kaj je na primer s celjskim kulturnim centrom? Osnutek je bil nagrajen, potem pa je vse spet utihnilo.

Posebej nas je prizadelo vprašanje pionirske knjižnice, se pravi, nova varianta njene rešitve, po kateri ta knjižnica ne bo prišla v sedanje prostore Mestne ljudske knjižnice zaradi prevelikega prometa — čeprav v desetih letih se ni bilo tu nobene prometne nesreče — v tem ko so bili ti prostori istočasno obliubljeni Turističnemu in olepševalnemu društvu. To društvo gotovo potrebuje nove prostore, možna pa bi bila spričo dejstva, da kolektivni ni mogočeviten, tudi drugačna, morda boljša in bolj premišljena rešitev. Turistično društvo bi se za svoje potrebe morda lahko zadovoljilo s sedanjim prostorom pionirske knjižnice, medtem ko bi sedanji prostori Mestne ljudske knjižnice bolj ustrezali pionirski knjižnici, če zato, ker bi dejansko knjižnica prišla v knjižnico. Tak je bil končno tudi predlog našega Sveta za kulturo.

S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Bartels J.: Geophysik a. M. 1960. S. 20096/20.
Brosch W.: Geophysik. Frankfurt a. M. 1961. S. 20096 21.
Cvetko V.: Eno leto izvajanja zakona o osnovni šoli. Ljubljana 1961. S. 22090 3.
Černe F.: Planiranje in tržni mehanizem v ekonomski teoriji socializma. Ljubljana 1967. S. 22166.
Eremenko A. I.: Na razpotju pravcu. Beograd 1961. S. 15735 44.

OSTALO GRADIVO OBJAVLJAMO NA 4. STRANI

Pobudo za to, da bi naši ljubi kulturi pogledali v obraz brez vsakršnih naočnikov in da bi jo zato videli vsaj približno takšno, kakršna je, je prinesel zadnji sestanek aktiva kulturnih delavcev, ki je bil posvečen pripravi poročila o kulturni problematiki. Ker pa je že ta s kritično ostrino zarezal v celjski kulturni organizem, ob tej priložnosti zgolj »asistiramo operaciji«, ki ima namen pomagati reševati zdravje bolnice.

Tako objavljamo na tej strani izvlečke iz našega razgovora z najvidnejšimi celjskimi kulturnimi delavci, pri čemer velja pripomniti — s to dobro stranjo, da govorimo odkrito in stvarno, ter s to pomanjkljivostjo, da ne zajemamo celotnega kompleksa. Gotovo bo iskanje objektivnosti odkrilo tudi pomanjkanje globlje družbene analize, vendar velja izpad pripisovati okoliščinam, da ta kulturnega položaja ne bi mogla bistveno spremeniti.

Upravnik Študijske knjižnice, profesor VLADO NOVAK:

Zakaj je problem tako zamotan?

Predvsem se mi zdi važno ugotoviti, da pomeni naša knjižnica eno izmed pridobitev revolucije, saj sta bili pred vojno študijski knjižnici le v Ljubljani in Mariboru. Če pa že govorimo o pridobitvi, moramo istočasno govoriti tudi o ohranjanju te pridobitve. Naša dolžnost je, da ne nehno skrbimo za kvaliteto delo ustanove, stvar zrelosti Celja pa, da nam pri tem pomaga. Toda ne samo moralno. Kar zadeva redno vzdrževanje, je treba reči, da je že ob ustanovitvi knjižnice (1946) takratni mestni odbor pokazal

vse razumevanje, medtem ko po vsej iz določenih objektivnih kakor subjektivnih razlogov tega razumevanja v takšni meri ni bilo. Če namreč ni tudi zavestnega faktorja, da bi z investicijami sprostiti to, kar v knjižnico nalagamo, je vsakršno prizadevanje zastoj; to dejstvo pa nam nazadnje pomaga razumeti, da v šestnajstih letih nismo mogli ustvariti osnovnih pogojev, ki bi bili potrebni za normalno dejavnost. Vselej so bili vmes kakšni drugi razlogi, ki so našo ustanovo potisnili ob stran, in tako smo danes, če ne upoštevamo ureditve skromne čitalnice in nekaterih drugih del, dejansko še vedno tam, kjer smo bili.

VODJA CELJSKEGA ARHIVA, PROFESOR JANKO OROZEN:

ROMANJE z dežja pod kap

Pred približno šestnajstimi leti je bil celjski arhiv v večji sobi starega magistrata. Arhivalije so bile lepo zložene, čeprav utegnjene. Meni so tedaj izročili od sebe ključ, da bi s pomočjo pokojnega Martina Perca prevzel nadaljnjo skrb za arhivalije. Bil sem predsednik Muzejskega društva, ker pa so med tem nastale v muzeju spremembe, sem ključ vrnil v prepričanju, da pripada nadaljnja skrb za arhivalije novemu muzejskemu upravniku. Medtem so na magistratu rabili sobo z arhivom in so tako hoteli arhivalije poslati v papirnico. Rešil jih je načelnik gradbenega oddelka inženir Blaž Pristovšek. Na njegovo pobudo so jih spravili v pritrilne prostore, ob preselitvi uradov MLO v sedanje poslopje pa so v njegov kletni prostor romale tudi arhivalije. Tu jih je 1954. leta zatekla junjska poveljena in jih deloma uničila in poškodovala, sicer pa temeljito prepočila z blatom in jih pomešala. Gimnazijska mladina je arhivalije sušila na podstrežju poslopja in jih pri tem naravno še bolj pomešala. Medtem se je vse ostalo gradivo zbiralo v grofiji in je končno našlo mesto v štirih na novo urejenih podstrežnih sobah.

ti upravo Zdravstvenega doma, da sem začasno spravljal za kak vagon fasciklov v njihov kletni prostor. Da bi bila stiska še večja, smo morali 1958. spraviti gradivo iz podstrežnih sob grofije v občinsko upravno poslopje, kjer so stare foliante kot skladanice drv naložili v dveh kletnih sobah. Tu so stare arhivalije postavljene veliki nevarnosti, ne moremo jamčiti, da bodo prestale preizkušnjo! Med aprilskim zbiranjem papirja so učenci odnesli nekaj dragocenega gradiva.

Kaj zdaj? Arhiva ni brez primernih prostorov. Arhiv je euokovredn študijski knjižnici in muzeju, ne služi samo posameznim osebam, ampak zgodovinski znanosti sploh. Če bi bili prostori na razpolago, bi z novim letom arhiv zares lahko začel delati kot samostojna kulturna ustanova, ki ne bi dajala samo gradivo, ampak tudi pobudo našim zgodovinarjem in sociologom. Za sedanje gradivo bi rabili 200 do 300 kvadratnih metrov prostora s primerno nosilnostjo za police. Prostori bi pač morali biti suhi. Pri tem ne bi smeli pozabiti, da so v zaključni fazi dogovori z Avstrijo o vrnitvi vsega arhivskega gradiva, nastalega na naših tleh. Če ob danem trenutku prostorov ne bomo imeli, seveda ne bomo ničesar dobili. S tem v zvezi bi bilo potrebno urediti tudi znosnejše delovne pogoje, kajti nemogoče je, da bi bil človek hkrati znanstvenik — arhivar in prenašalec in čistilec težkih foliantov in fasciklov.

S sklepom občinskega ljudskega odbora z dne 13. XII. 1956 je bil celjski mestni arhiv osnovan kot samostojna proračunska ustanova, zdaj bi bilo treba ta sklep tudi stvarno izvesti.

SEKRETAR AKTIVA KULTURNIH DELAVCEV, SLAVKO BELAK

Ne samo debatni klub

Predvsem se mi zdi važno poudariti, da je bil naš aktiv ustanovljen z namenom, da bi spremajal kulturno problematiko, analiziral probleme in tudi signaliziral potrebne ukrepe na mero-dajna mesta. S tem v zvezi je zlasti razveseljivo, da so člani pokazali veliko pripravljenost do konkretnega dela, ne pa seveda zgolj do ugotavljanja nekih razmer. V tem je poleg tudi zagotovilo, da aktiv kulturnih delavcev ne bo samo debatni klub, marveč bo njegova dejavnost nujno morala pokazati določene rezultate in jih preko fiska kakor družbenih organizacij posredovati najširši javnosti.

Med kulturnimi problemi naj tu omenim zlasti filmsko gledališče. K temu me sili deloma tudi osebnostna prizadetost, pa prav tako okoliščina, da je novopečena ustanova, ki naj bi filmsko vprašala, že tukaj na začetku začela v težave. Gre namreč za vprašanje, kako ji bomo zagotovili nadaljnjo eksistenco, ker je namreč razumljivo, da je filmska vzgoja nujno deficitna, zavoljo česar je kinopodjetje ne more prežeti. Delavska univerza, ki je pripravila prva dva ciklusa, bo z denarjem, ki ga ima

za to na razpolago, lahko pripravila samo še en cikel, potem bodo sredstva izrpana — in to pri izposojenih kinoaparaturah. In še to — samo filmsko gledališče filmske vzgoje ne bo rešilo, čemu ne bodo stali ob strani filmski krožki po šolah, prosvetnih društvih, Svobodah, klubih, kar pa zahteva sistematičnega dela. Morda bi bilo mogoče znižati občinski davek kinopodjetju. Samo enoodstotno znižanje občinskega daveka bi filmskemu gledališču omogočilo nadaljnji obstoj v okviru kinopodjetja, zakaj v režiji delavske univerze bi bilo redno delo nekoliko dražje, brez sodelovanja kinopodjetja pa sploh nemogoče. Zdi se mi, da je zdaj bolj kot kdajkoli prej čas za to, da bi o tem problemu razmislili in tako podprli v zadnjem času vse pogostejše razprave o filmski vzgoji. Filmsko gledališče bi morda lahko s svojim programom (s filmi kakor predavanji o filmih) zalagalo tudi druge kraje in v tem smislu je že izzvenela želja na plesu okrajnega komiteja Ljudske mladine, o tem pa je razpravljal tudi občinski odbor SZDL, na čigar pobudo je bilo filmsko gledališče ustanovljeno.

Kustos Mestnega muzeja, MILENA MOSKON:

ODSTRANIMO PROVINCIONALNO ZAOSTALOST

V Celju smo prav v zadnjem času pričeli govoriti, da je likovna umetnost nekaj kulturni problem. In v čem je ta problem? Nastal ni v zadnjih dneh, ampak že zdavnaj prej. Skušalo se ga je reševati že s pomočjo nekakšnega likovnega kluba, potem kluba kulturnih delavcev, v okviru muzeja itd. Vedno pa je ostalo le pri načrtih. Vsekakor namreč nekaj pogrčamo, še zlasti, če pomislimo na Slovenj Gradec, Maribor. Kranj in nekje tudi že na Novo mesto z njegovo Kostanjevico. Tu se namreč že poosrdno orjstvo likovne prireditve in to po nekem določenem programu.

Zdi se mi, da bo problem jasnejši, če pogledamo razstave zadnjih dveh let:

Predlani je bilo v Celju 6 razstav, od tega ena sama razstava akademskega slikarja, ki je doživela vsestranski polom. Lani je bilo 8 razstav, med njimi 5 razstave domačih akademskih slikarjev. Celjsko gledališče je dalo namreč z novo sezono na razpolago svoj foyer za likovno

umetnost. Kar zadeva vsebinsko plat posameznih razstav, je treba reči, da so bili namenjeni razstavljalcev dokaj različni in da so neopazno šli mimo zlasti oni slikarji, ki bi lahko prispevali k estetski vzgoji mladine in Celjano sploh. Zato pa so bili tembolj vidni komercialni efekti iz vrst znanih, že kar profesionalnih diletantov o najslabšem smislu. Pred publiko so prihajali samozapostno in odhajali kot zmagovalci. Tako je pustila vsaka razstava za seboj orstvo vprašanj: ali je in ali bo sploh kdaj nastopila vsaj najmanjša prekinitev z doslej propagiranimi, drugje že zdavnaj preživelim »ideali« le-pote in ali je sploh v Celjanih najmanjši občutek za sodobne umetnostne težnje?

Pri tem se ni mogoče sklicevati izključno na izgovor, češ da ni razstavalnega prostora. To je sicer res, vendar rešitve ne bomo dosegli vse dotlej, dokler ne bomo nastopili organizirano v rsem, namreč — kdo, kje, kdaj, kako in s kakšnim namenom prihaja kot umetnik-rastavalalec o Celje. Posebej problematično je tudi vprašanje odkupovnih posameznih del. Ker za to ni bil, niti še zdaj nihče ni odločen, ni čudno, če smo nökupili mnogo proizvodno doomiljive vrednosti za drag denar in še kvaliteta običajno ni uonjalas.

No kratko je mogoče reči, da olada na celjskem likovnem področju pravi kaos, saj se likovni dogodki vrstijo tiabendan in so zato njihovi rezultati vse prej ko zadovoljivi — tako za razstavljalce kot za občinstvo. Kdo bo naredil red? Gledališče? Muzej? Ne. Vse upanje je v pododboru Društva slovenskih likovnih umetnikov, v finančni in moralni podpori političnih, gospodarskih in kulturnih činiteljev. Treba je odstraniti zakoreninjeno konservativnost in špekulacijo ter postaviti na pravo mesto kvaliteto kakor nekoaliteto, v čemer je edina možnost, da doignemo Celje vsaj na likovnem področju iz provincialne zaostalosti.

Tedenski intervju

Smelejše odstranjevanje napak

Dokaj različen je bil odnos gospodarskih organizacij pri uvajanju stalnih tehničnih sekretarjev sindikata. V večini primerov so upostavili administrativni organ ali telo za izvajanje sklepov, medtem ko mora biti tehnični sekretar tisti, ki živi s kolektivom, ki pomaga obratnim delavskim svetom, zasleduje problematiko le-teh, prenaša probleme na centralni delavski svet, svetuje delavcem, rešuje spore delovnih odnosov ter skrbi za odpravo materialnih težav posameznikov, to-

bral člane v organe samoupravljanja ekonomskih enot in centralnega delavskega sveta. Nujno pa bo posvečati največjo skrb obratnim delavskim svetom in pri izbiri bo potrebna subjektivna vloga vseh političnih organizacij, predvsem članov ZK in LMS, kajti slednja bo kandidirala čim več svojih članov, ki so voljni dela.

Sindikati nenehno izobrazujejo člane in jih po opravljenih družbeno ekonomskih seminarjih vključuje v konkretno delo. Za še večjo samostojnost upravljanja bo treba prenašati čim več pristojnosti na obratne delavske svete, da se bodo spoprijeli z vsemi nalogami in v samem delu odpravljali dosedanje napake. Veliko vlogo pa bo odigral pri tem tudi občinski odbor SZDL, ki pripravlja anketo za ugotovitev pozitivnih in negativnih strani delovanja delavskega samoupravljanja, kajti jasno je, da bodo delavski sveti le ob vsestranski podpori lahko smejeje odpravljali dosedanje napake. Naloga sindikata je, da s svojo politično aktivnostjo vpliva na samoupravne organe v taki meri, da bo slehernemu proizvajalcu jasno, kaj hoče! Sprejeti pravilniki ne smejo predstavljati le pravnih aktov, temveč instrumente boljšega gospodarjenja in večje storilnosti. -ik

Ljubo Naraks

rej je družbeno politični delavec v podjetju. V Saleški dolini je uvedel to mesto le Rudnik lignita Velenje in je s svojo izbiro med redkimi v okraju, ki so pravilno rešili to vprašanje. Tehnični sekretar pri velenjskem rudniku tovariš Naraks, znan mladinski politični delavec, nam je v razgovoru nanizal problematiko

— Uspeli smo včlaniti v sindikat vse člane kolektiva. V samoupravljanju smo prebrodili najhujše težave in občini zbori podružnice so pokazali, da je decentralizacija vnesla več kvalitativnih kot kvantitativnih sprememb, kar pa bo potreba še izpopolniti z boljšo izbiro kadrov. V nekaterih ekonomskih enotah se člani niso takoj znašli, kajti navajeni so bili na izvrševanje nalog s strani izvršnega odbora. Z okrepitevijo sposobnih članov in odborih sindikatov bo kolektiv lažje iz-

Delili so sredstva

Pred dnevi se je sestal upravni odbor sklada za šolstvo pri občini Šoštanj in pristopil k najdelikatnejšemu: to je k delitvi sredstev in potrditvi finančnega načrta sklada za leto 1962.

Najbolj problematična je bila osnovna dejavnost šol. Važen je premik od realizacije zamisli, da se šolam dajo sredstva na število učencev (subjektivni pogoj), k poudarku, da mora biti osnova delo, ki ga šola opravlja. Za takšno delitev pa so nujno potrebna študijsko obdelana merila delitve dohodka. Sklad pa je napravil še en korak in je postavil merila, po katerih se osebni dohodki zagotovijo vsaki šoli glede na število učnih ur z oblikom razlike med idealno in aktivno zasedbo.

Prvi kvoti razdeljevanja na posamezne šole sklad ni upošteval delovne dobe posameznikov (to prepušča ustanovam pri njihovih internih pravilih). Osnova za izračun sredstev je bila učna ura. Za boleznine, dodatke, administrativno upravo, ravnatelja itd. je vsaki šoli dodeljen določen odstotek za tekoče potrebe. Višje organizirane šole kot so Šoštanj I, II, Velenje I, II in Smartno ob Paki, bodo za tekoče potrebe prejele 15 odstotkov od osnove izračuna na učno uro.

Obrobne šole pa bodo zaradi težkih delovnih mest in pripadajočih dodatkov prejele od 22 do 37 odstotkov na osnovo.

Najdražje učne ure so v glasbeni in vajeniški šoli, kjer v glavnem poučujejo honorarno nameščeni strokovnjaki.

Sredstva se povečajo za 26 odstotkov v primerjavi z lanskim letom, povprečna plača pa se

dvigne za 20 %, brez ostalih 6 % je predvidenih kot rezerva na račun novih namestitev in višje kvalifikacije. Povprečna plača se bo v občini zvišala na 50.000 dinarjev.

Od 20 % povišanja pa bodo gotovo razna odstopanja v objektivnih merilih pravilnikov šol, tako da ti odstotki ne predstavljajo pavšalnega povišanja. Osnovna skrb kolektivov šol bo v štednji — t. j. v minimalnih upravnih in administrativnih stroških, v zdravju ljudi, v omejitvah odsotnosti, da ne pride do plačevanja nadur ipd.

Merilo za materialne izdatke pa je število učencev in oddelkov. Za šole z normalnimi pogoji pride na učenca 4.500 dinarjev, na oddelek pa 35.000 dinarjev. Jasno pa je, da je tu bilo potrebno razlikovati med izdatki novih in starejših šol, čeprav bi to utegnulo voditi do zaviranja gradnje novih šol, katere bremenijo veliki stroški amortizacije. Tako pride za novo šolo v Belih vodah 7.000 na učenca in 70.000 na oddelek.

Na šole se bo preneslo odplačevanje anuitet za stanovanja, ki jih zasedajo prosvetni delavci — vendar pa gre tu le za prenos že ustreznih kvot iz občinskega proračuna v sklad in dalje na šole.

Z novim načinom nagrajevanja bo treba nujno razmisliti o vlogi pomočnika upravitelja in upravitelja na šoli, kajti dosežanja praksa kaže, da je šolnik in upravno ekonomsko-financični delavec prehuda spojitev in da je tudi upravitelj s pomočnikom delil vse gospodarske težave, kar se je odražalo v premalem po-

udarku na pedagoškem vodstvu ustanov. Novi pomočniki naj bi bili ljudje s srednjo ekonomsko šolo, in tako bodo lahko upravitelji posvečali skrb predvsem pedagoškemu delu.

Sklad je rezervo 6 milijonov znižal na 4,5 milijone, s tem da je razliko dodal k osebnim dohodkom in zvišal predvidenih 19 % na 20 %.

S pripravljenostjo in resničnim razumevanjem gospodarskih organizacij, je sklad zbral sredstva za novogradnjo šole Velenje I ter Smartno ob Paki, adaptacijo šole Šoštanj II in predvidoma še Plešivec. Zagotovil pa je tudi investicije za opremo šole Smartno ob Paki (5 milijonov) ter manjkajočo opremo za šolo Šoštanj I v višini 1 milijona. -ik

Povpraševanje večje od proizvodnje

Tovarna gospodinjstva opreme »Gorenje« v Velenju je v zadnjih petih letih napravila velik razvoj od 470 milijonov prometa na 1 milijardo 12 milijonov. Po predvidevanjih proizvodnega plana pa bodo do 1965. leta dvignili bruto promet na 3 in pol milijarde. Tak promet bodo ustvarili z investicijami 180 milijonov dinarjev za strojno opremo in z razširitvijo obratnih prostorov.

Podjetje bo prevzelo prostore obrata Termoelektrarne v Velenju, ki bo letos obratovala le še s kotlarno za ogrevanje Velenja. Ko pa bo toplovodno ogrevanje pripojeno na Termoelektrarno v Šoštanju, bodo ti prostori v celoti prosti in na razpolago podjetju »Gorenje«. V teh prostorih predvideva Tovarna gospodinjstva opreme ureditev emajlirnice, stiskalnice za pločevino in montažni oddelek.

Podjetje bo v perspektivi izdelovalo štedilnike za trda goriva, elektriko in plin, kombinirane za trda goriva in elektriko ter plin in elektriko, kar soppada s perspektivno gradnjo veleplinarne. V kooperaciji z Galanterijo iz Šoštanja ter obrtnim podjetjem Chrom-metal pa namerava začeti z izdelovanjem kompletne kovinske kuhinjske opreme za sodobna stanovanja.

Povpraševanje po proizvodih je tolikšno, da letos ne bodo mogli kriti potreb domačega in tujega trga, v kolikor ne bi prišlo do uvedbe tretje izmene. S tretjo izmeno pa je težko začeti, kajti v podjetju so zaposlene v glavnem ženske. V kratkem bodo kooperantje na skupnem posvetovanju vskladili perspektivne proizvodne programe. -ik

DVOJNA SMOLA

(Kozerija)

Ne vem, če spadate med takšne »srečnike« kot jaz zadnje čase. Prav vse se je zarotilo proti meni, še celo moj fičko, ki je že tako ali tako spodnesel tri stebre družine, da o drugem ne govorim. Toda, odkrit sem in nerad molčim, zato vam prav potihno zaupam, da me je fičko krepko izučil, kam vodi dobrota, ki sem jo posvečal lastnemu jazu.

Pravzaprav se je začelo tiste stega dne, ko sem si ga nabavil. Spadam med izbrance, ki jih je zajel zvezni predpis za nabavo fička s pomočjo dvojnih kreditov in solidnih kilometrin. Izgleda pa, da sem nekako narobe dojel »solidnih kilometrin« ali kot mi sedaj očitajo, da sem jih »dvojno« videl in... no, to je tisto, vidite! Vozil sem se, še raje sem vozil druge in moj fičko je požiral dolge, bele cesarske ceste in nekaj novih vmes. Kilometri so rasli in kar hitro me je obilo prepričanje, da je vsak kilometer na kazalcu s lužben.

Včasih sem opazil kakšen očitajoč pogled soulužbenca, ko sem podpisoval za kilometrino, a sem bil vedno toliko razumen, da sem vozil vedno druge in tako pač nihče ni mogel dobiti čisto pravega opogleda v moje račune — in verjemite mi, da so se ti računi do čuda ujemali s kilometrskim kazalcem. Bil pa tudi nisem karsigabodi in nekako sem jih vedno prezental, da bi zato in zato bilo nujno prekoračiti dovoljeno kilometrino. Se več korajže pa sem dobil, ko sem opazil, da mi vsaj eden pri tem sledi. Da bi potolažil svojo vest, sem kmalu doumel, da je leta moj vzor in če že delam napak, je potemtakem odgovoren za moje napake.

Treščilo je kot z neba. Neke jutro sem takoj zvonjal, da so pogledi škodoželjni, da se me uslužbenci izogibljejo in rohneče sem se pogljal k višjemu, da bi z ofenzivno dokazal svojo nedolžnost ali pa po potrebi priznal vzornika.

Ustel sem se. Družina je razbita, avto me je razčaral s svojo finančno zapeljivostjo, sodnik pa bo kaj neprijetnega balzama olil na mojo ranjeno zaupljivost. Najhujše pa me boli, da moj že dokazani vzornik, ni bil nepošten, temveč je resnično zaradi izrednih potreb moral prekoračiti v enem mesecu normo. -ik

„INŠPEKTOR NA OBISKU“

(Prvoaprilska)

»frapiral« DIREKTORJA. In ni minulo pet minut, že je DIREKTOR odpiral najponižneje nešteta vrata hotela »Vogalius«, kazal, pojasnjeval, rotil, se izgovarjal in na vprašanje ZNAN-NEZNAN-GA, če je res, da so gostje v menzi pred nekaj dnevi jedli v kosilu ostanke večerje prejšnjega dne, ves rdeč priznal napako KUHARJA in roteče zagotavljal, da se to pač ne bo več pripetilo. Po končanem ogledu čudovitih apartmajev si je ZNAN-NEZNAN zazelel kosilo, prav tako člani njegovega spremstva. In vrnema hotelskega kolektiva je presegla vse meje, tako da so to občutili tudi JEDCI v menzi, ki so morali samo malo počakati. ZNAN-NEZNAN pa je polagoma čutil zagato in k sreči ga je član spremstva rešil z omembo zapisnika, ki ga bodo baje poslali po

pošti. DIREKTOR videč srečo in zadovoljstvo družbe INŠPEKTORJEV, se je muzal in še osebno postregel s prav posebnim vinom za »boljše goste« iz splošno skupne kleti hotela »Vogalius«, ki je toliko velik, da si lahko dovoli tako droben prekršek.

Vse je srečno minilo, direktor je celo kuharja le za šalo pocuknil za uhelj in mu popravil belo poveznico, ZNAN-NEZNANI pa se je v družbi SOINSPEKTORJEV prihajljal v bližnjo krčmo, kjer je v maliganskem razpoloženju takoj razbopal svojo »gromozansko potegavščino«.

Potrebno je bilo dobrih 10 dni, da je DIREKTOR »Vogaliusa« spoznal svojo napako in bolje bi bilo, če bi o nadaljnjem raje vprašali kuharja in točajko in še ostale... -ik

RIŠE:

JANEZ MLAKAR

PO NOVELI JACKA LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE:

STANE POTOCNIK

54.

55.

56.

Se osem dni je čakala na rešitev. Med tem časom je popravila kano in porabila vsa kokosova vlakna, kolikor jih je mogla najti. Vkljub vsemu trudu ga ni mogla težko popraviti, da bi ne puščal vode. S težavo si je napravila veslo. S kosčkom pločevine si je odrezala lase in spleta vrvi, da je z njo privezala metliče k deščici, ki jo je dobila od zaboja.

Ko je minil osemnajsti dan, je potisnila kano preko obrežnih valov in zaveslala proti jugu. Bila je stara, razen tega je v teh dneh tako shušala, da je je bila samo še kost in koža. Kana je bil narejen za tri veslače, ona pa je bila sama s slabim veslom. Povrh je kano čbilo puščal vodo, da jo je morala tretjino časa črpati. Zaman je nupenjala oči, da bi zagledala Hikneru.

Takakota za njo je izginjala na obzorju. Sonce jo je neusmiljeno žgalo po golem telesu. Ostali sta ji samo še dve lososovi konzervi. Čez dan je vanjo s težavo zvrtila luknji in posrkala tekočino. Mese ni utegnala izvléci. Tok jo je zanašal proti zahodu.

za mlade bralce

Nagrajenci

Fantič pod Raduho

Dragi mladi bralci — se še spomnite zadnjega nagradnega vprašanja, ki smo vam ga zastavili? Odgovoriti ste morali, kje je Slavičin očka posnel sliko svoje male hčerke. Slavica je stala ob nekem spomeniku v nekem znancem kraju na Gorenjskem. Povedati vam moramo, da ste skoraj vsi prav odgovorili. Slavičin očka je namreč res posnel fotografijo v Begunjah na Gorenjskem.

Vsa pisma, ki smo jih dobili od vas, smo zbrali, jih oštevilčili in nato še žrebali. Žreb pa je bil nekoliko nagajal. Izbral je tri deklice:

Prvo nagrado — tisoč pet sto dinarjev — bo dobila Rozika Zupanek, Laška vas 16. Store pri Celju;

drugo nagrado — tisoč dinarjev — bomo poslali Cvetki Deželak iz Planine pri Sevnici;

tretjo nagrado — pet sto dinarjev — pa je žreb prisodil Jožici Mesarič iz Bukovžlaka 25.

Vsem trem nagrajenkam iskreno čestitamo in želimo, da bi nam še kdaj pisale.

Stopil je na prag bajte, si visoko zavihal ovrtnik sukniča in še za hipec postal na pragu. Nanj je skozi priprta vrata metala luč medlo svetlobo, da ni njegova postavica povsem utonila v temi, ki je še ležala nad dolino ob gornji Savinji.

Popravi si je šolsko torbo, na kateri je usnjeni jermen zamenjal z vrvo, zaklical materi v kuhinjo pozdrav in se spustil navzdol. Sibka svetloba baterije, ki jo je tiščal v roki, je metala slabotne pramene na pot, ki je vodila v šolo. Zdaj pa zdaj se je ustavljal, segel v žep in zgrabil prgišče tepk, ki mu jih je mati stisnila za popotnjo.

Vendar mu tepke niso pomagale, da mu ne bi že po nekaj kilometrih začelo kruliti v želodcu. Da, po nekaj kilometrih, kajti do šole še jih je imel kar šest. Spotoma je malo trpko pomislil na tiste sošolce, ki imajo dom blizu šole. Ti še lahko spijo v postelji, ko mora on že od doma, v temo hladnega jutra. Toda nič se ni dalo spremeniti, če je hotel, da bo v šoli točno ob osmih. Zamuditi pa ni hotel. Pogosto je bil celo prvi v razredu in so zamujali tisti, ki so imeli šolo pred nosom. Včasih pa bi tako rad še

poležal, posebno pozimi, ko je vsepovsod ležal sneg ali po jesenskih nalih globoko blato. Tedaj se je spomnil na očeta, ki bi nekoč tudi rad v šolo, pa je vse ostalo le neizpolnjena želja. Njemu je vendar drugače kot očetu, mnogo lepše.

Ko je odprl težka šolska vrata in stopil v razred, kjer so še samevale klopi, je lakoto močneje začutil. Pobrskal je po žepu, čeprav je dobro vedel, da je iz njega že davno izginila zadnja tepka.

Med poukom pa se je premagal in ni mislil na lakoto. Spomnil se je nanjo šele, ko se je oglašil zvonec in je na hodniku zadišalo

po vroči beli kavi. Kako mu je prijala! Učiteljica ga je smehljaje gledala, ko je velike zalogaje kruha pridno zalival s kavo. Videla je, da bi hotel še, pa mu je znova napolnila skodelico.

Po malici mu je bilo tako prijetno in niso ga več obletavale misli na polento, ki jo bo opoldne mati postavila predenj...

*

Ko se je vračal domov, se je vsa dolina ob Savinji kopala v marčnem soncu, ki je le redko topleje pogrelo. Zavriskal bi zaradi sonca in zaradi petice, ki se je bleščala v zvezku. To pa zanj ni bila majhna stvar.

Grenak spomin na lauske počitnice

TANJIN STRAH

Prvič se je pripetilo lani.

Velike dežne kaplje so udarjale ob šipo. Prav dobro se še spominjam, da smo bili vsi doma in da smo se že odpravljali spat. Tedaj pa je kljuka v vratih popustila in vstopila je moja prijateljica Tanja. Da ne gre več dolov, je dejala. Povedala nam je, da je oče prišel pijan domov, da je pretepel mater, brata in njo pa je pognal na cesto. Mama je takoj odločila, naj prideta otroka k nam.

Zjutraj smo odšli v šolo in opoldne sta se vrnili domov, da vidita, kako je z materjo. Povedala sta mi, da je preživela noč pri sosedovih. Oče se je medtem streznil, se opravičil družini in vse je kazalo, da se dogodek ne bo več ponovil.

Teden dni je minilo in oče je prišel spet pijan domov. Razbijal je, spoval in pognal družino čez prag. Sprejeli smo jih in skupno razmišljali, kako bi ga odvadili pijančevanja. Tanjina mati mu je vse odpustila, samo da bi se spet vrnil k družini.

Tanjine neurejene razmere so vplivale na njen uspeh v šoli. Zal, pa se je stanje še poslabšalo. Mati se je odločila za razvezo. Oče še ni prenehal popivati, mati pa je zdaj honorarno zaposlena, da lahko nadomesti njegov zaslužek. Tanja in njen brat sta pri-

hajala v šolo brez naloge, njune misli pa so tudi med poukom hitele domov. Kaj bo, če se oče vrne? Polletje je minilo, ko to pišem, počitnice so, vendar Tanjina mati, Tanja in njen brat ne vedo zanje.

Ida Kajtna,
Trnovlje 119

»Pi — pi — pi!«

Moja kakaš

Spomladi nam je kocklja zvalila dvanaest drobnih, rumenih keplic — piščančkov. Vsi so bili svetli, le eden se je postavil na rjavočrni kljunček. Tega sem si prisvojila jaz in ga proglasila za »svojo piško«. Moja piška je hitro rasla in postala brhka živalca s precej velikim čopkom na glavi in košatim repkom. Nekega dne sva s teto opazovali vso kurjo družino, ki je jedla iz velikega pletenega krožnika in teta mi je natenkrat dejala: »Meni se zdi, da ta »tvoja piška« lepo poje, kar prelepo za kokoško! Prepričana sem, da je petelinček.« Seveda tega takrat nisem verjela in sem še vedno govorila o putki.

Čez nekaj dni me je teta poklicala na dvorišče: »Pridi pogledat, kako tvoja »piška« vodi svojo družino!« In res — s ponosno dvignjenim repkom je moja »piška« vodila ves kurji rod, kdaj pa kdaj zakikirikala in moj presenečeni pogled se je spremenil v širok nasmeh. Petelinčka — piško smo za tetin rojstni dan spekili in pojedli. Kako dober je bil!

Anica Ocvirk,
Vrhe 21
Teharje pri Celju

Naši prijatelji

Predstavljamo vam učence osnovne šole v Vitanju. Takoj pa moramo povedati, da jih mi pravzaprav že kar precej časa poznamo. Mladi Vitanjčani nam namreč že dalj časa vneto pomagajo zbirati nove naročnike za »Celjski tednik«. Ti-le, ki jih vidite na fotografiji, so nam doslej poslali že trideset naslovov, ki jih med naročniki še nismo imeli. Obljubili pa so, da to ni njihova zadnja »posiljka«.

Dragi učenci! Lepo se vam zahvaljujemo za sodelovanje, v šolskem letu pa vam želimo veliko, veliko lepih ocen — in prijetnih dni! Pa še to — vabimo vas, da kdaj pa kdaj napišete kaj za rubriko »Za mlade bralce«. Prav gotovo ste tudi Vi, mladi Vitanjčani, že kdaj kaj zanimivega doživeli. Napišite, mi pa se bomo potrudili, da bodo vaši prispevki »prišli« v časopis.

Uredništvo

Cesta je prosta

Naša šola stoji na majhnem gričku. Ob njej je speljana cesta, ki se pred šolo razširi. Tukaj smo do sedaj imeli igrišče. Toda telo vaditi na cesti ni ravno prijetno. Umakniti smo se morali vsakemu vozilu. Pa smo se na pionirskem sestanku odločili, da si bomo zgradili igrišče. Nikjer ni bilo nobene ravnine. Zato smo sklenili, da bomo na levi strani šoskega postopja podrl stare orjaške tepke in prav tam naredili igrišče. To je bila težka naloga! Drevesa smo morali podreti in jih nato nekam spraviti. Nato smo morali zemljo nekje odvezati in jo drugje dodati. Zemlja je bila tlovnata in težka in zelo smo se izmučili, predno smo vse uredili. Nato smo odmerili 40 metrov dolžine in trideset metrov širine. Na vsaki strani smo izkopali po šest jam, kjer naj bi stali betonirani stebri. Kmetijska zadruga nam je posodila traktor in navozili smo črni »leš«. Toda tudi ta se ni sam kopal. Sestavili smo posebno ekipo starejših pionirjev in ti so se spremenili v kopače. Čez čas smo vse poravnali, mladinci pa so nam okoli igrišča napeljali žico. Ob igrišču smo posejali travo in zdaj igramo na njem odbojko, nogomet, med doma ognjema itd. Pri delu so pomagali vsi pionirji in uspeh ni izostal. Padala so orjaška debela in nastalo je igrišče, veselje vseh pionirjev šole v Smartnem v Rožni dolini. Sedaj je cesta prosta in pionirjem ni treba več paziti na

avtomobile, ki vsak hip pripeljejo izza ovinka.

Pionir iz Smartnega
v Rožni dolini

Kacmen VPRAŠUJE

Prejšnji teden smo si že presneto močno trli glave z vprašanjem, na kaj bi tokrat razpisali nagrade. Pa nas je iz zadrege rešila Karmen Pavlovčič, ki nam je poslala tako-le pisemce:

Predlagam, da bi mladi bralci odgovorili na ta-le vprašanja:

1. Kje je bila ustanovljena prva proletarska brigada?
2. Kje — v katerem kraju — je bil ranjen tovariš Tito?
3. Kateri slovenski pisatelj se je rodil na Muljavi?

Kako mislite? Nam so bila vprašanja všeč in zahvaljujemo se Karmen za pomoč. Da pa ne bo njen predlog ostal nenagrajen, ji bomo po pošti poslali pet sto dinarjev. Pa še nekaj smo se zdajle domislili. Tiste, ki nam bodo poslali najboljše predloge za nova nagradna vprašanja, bomo nagradili s petstotakom. Velja? Odgovore na Karmenina vprašanja in pa predloge za nova nam pošljite najkasneje do tedna dni pred novim izidom rubrike. To, da izhaja enkrat mesečno, pa tako veste, kajne?

Zdaj pa k pismom! Zelo veliko ste nam pisali in zanimiva so vaša pisma. Predvsem pa smo veseli tega, da so se oglasili bralci vseh starosti (seveda do sedemnajst let). Tako so priromala v uredništvo pisma tistih, ki se še komaj borijo s črkami, pa tudi onih, ki o pisanju že veliko vedo. Želimo, da bi bilo tako tudi vnaprej in vas prav lepo pozdravljamo. Da, pa še to-le: želimo vam prijetno, prijetno pomlad!

Jurček - zidar

Mali Jurček hišo zida, pol iz zemlje, pol lesa, nič cementsa, nič opeke, oken ni in ni ne strehe.

Zidal hišo Jurček je, klical k sebi bralce ose: »Hej, pogledite vi vsi štiri, kako lepo se hiša širi!«

Pa so gledali, strmeli, čudili se, onemeli. Pa je Pazi priskakljal hišo vso je potepal!

Anica Jeršič,
Teharje 25,
Celje

Tokrat so nam precej svojih prispevkov poslali tudi mladi risarji. Izbrali smo enega izmed njih. Kar oglejte si ga! Risbo je narisal Janez Pristolič iz Vranskega 141.

Najmlajši učitelji

Februarja so nas učili tovariši učiteljski iz Celja. Vsako leto se jih zelo razveselimo — leto pa je bilo najlepše. Koliko zanimivega so nam povedali. V odmorih smo se pogovarjali in peli, tovariš učitelj pa nam je celo zaigral na violino. Pa še nekaj vam moram povedati. Meni teče jeziček kakor motor po asfaltu. Seveda tudi med poukom ni pri miru. Pa je mamica vprašala tovariša iz učiteljskega, če sem kaj priden. Rekel je, da ne ve, ali bi me hvalil, ali grajal. Mama je bila odgovora kar vesela. Če sem zelo nagajiv, pa tudi moja pridnost ni ravno majhna, si je mislila.

Ja slovo: bilo je veselo in žalostno.

Veselo zato, ker sta nam tovarišica in tovariš zaigrala na kitaro in violino, mi pa smo peli. Uprizorila sta tudi »televizijo«. Imeli smo lesen »mikrofon«. To je bilo smešno! Potem sta vsakemu učencu povedala pesmico in nato, ko smo izmenjali že rožice v zahvalo, za spomin in zato, ker se imamo radi, smo se poslovili.

Dragi tovariši učitelji! Mnogo uspehov vam želimo v vašem težkem poklicu. Če boste vsem učencem pripravili toliko veselja kot ste ga nam, vas bodo imeli vsi zelo radi. In vsem bo šola dom vsega dela.

Drago Polšak
Blagovna

SLOVENKA iz Nemčije

Tega-le lepega volčjaka je Petreček izbral s prošnjo, naj ga objavimo. »Da bodo tudi ostali bralci videli, kako lepe slike sem dobil, je dejal. Željo smo mu izpolnili

Nekaj dni pred izidom časopisa je v uredništvo prišel Petreček Jeršič. Pogumno je stopil skozi naša ozka vrata in mi prinesel šopek pomladanskih cvetic. Zvončki so zdaj v moji vazi že oveneli, mačice pa me še vedno veselo pobožajo, kadar se jih dotaknem. Ne vem, če sem se Petrečku dovolj ljubeznivo zahvalila za prijetno presenečenje, pa naj zatorej s temi besedami to popravim. Hvala, Petreček in veliko, veliko prijetnih dni Ti želim!

No — zakaj pa se je Petreček oglašil pri vas, boste vprašali. Kar sam vam bo povedal — v pismu seveda. Tako-le je napisal:

Tudi jaz sem imel gripo. To je bilo prvi dan, da sem izostal od pouka, odkar sem prvič prestopil šolski prag. Vročina me je kuhala in bil sem zelo žalosten, da ne morem v šolo. Takrat pa — dobil

sem pismo in v njem prekrasne slike. Poslala mi jih je neka Slovenka iz Nemčije, ki je v Celjskem tedniku našla moj naslov. Svoje veselje pa ne morem popisati. Vse dni boleznim sem imel slike poleg sebe in jih gledal. Same ljubke živalice — muce, psički, konjiček — ki jih imam tako rad. Draga Slovenka iz Nemčije! Lepo Vas prosim — in to res lepo, pošljite mi svoj naslov, da vam pišem. Ko pa se bom slikal, vam tudi jaz pošljem svojo sliko, da boste videli, komu ste napravili veliko veselje. Slike, ki ste mi jih poslali, bom dal v album, da jih bom imel za spomin.

Jaz bom še naprej pridno dopisoval. Vas, dobra Slovenka, pa prosim, da še nadalje z veseljem čitate Celjski tednik.

Lep pozdrav od
Petrečka Jeršič,
Teharje 25, pri Celju

Naše mamice so praznovale

Minil je osmi marec, ki ga praznujejo vse delovne žene po svetu. Tudi na Svetini smo za naše mamice ob dnevu žena pripravili lep program in z ním razveselili vse tiste, ki se trudijo, da bi mi nekoč boljše živeli. Zaigrali smo jim igrice »Snežuljčica«. Igra je lepo uspela in vsi smo bili veseli. Nato je peovski zbor zapel nekaj pesmi. Temu so sledile recitacije — in žene so vse navdušeno sprejele. Ni nam bilo žal truda, ki smo ga položili v pripravo za proslavo. Kot plačilo za vse to nam je bilo navdušenje mater. Želimo jim, da bi bile srečne in zadovoljne.

Učenci osnovne šole Svetina

Odgovor na vprašanje

NAŠE NAGRADE

Vaše vrtice

Na vprašanje skupine vajenk iz trgovskih podjetij smo dobili odgovor s Trgovinske zbornice, ki vprašanje nagrad vajencev tako pojasnjuje:

Tudi trgovinski delavci so nagrajeni po delovnem uspehu. Analogno trgovska podjetja nagrajujejo vajence po učnem uspehu, ki ga dosežejo v šoli in s prizadevnostjo na delovnem mestu. Obe merili je trgovinska zbornica že večkrat posebej poudarila, pobudo za tako obliko nagrajevanja vajencev pa so dale gospodarske organizacije, ki razumljivo stimulirajo predvsem dobre vajence.

Tako so domala vsa trgovska podjetja osvojila načelo, da je uspeh v šoli in prizadevanje vajenca merilo za nagrajevanje. To trditve opravičuje tudi podatek, da je že v letu 1960 prejemale preko polovice vajencev povišano nagrado, in sicer po uspehu od pet sto do tri tisoč dinarjev več od minimuma.

Najnovejša uredba o nagrajevanju vajencev, ki je bila objavljena 7. februarja in velja od prvega januarja letos, sicer določa višino nagrade vajencem,

kot navaja vajencev v svojem pismu uredništvu (4000 dinarjev v prvem letu učenja, 5000 dinarjev v drugem in 6000 dinarjev v tretjem letniku). Vendar je to le minimalni znesek, ki ga vajencev mora dobiti. Predpis pa dopušča možnost, da gospodarska organizacija po lastni presoji izdela

kriterije za nagrajevanje učenecv po uspehu. Toda minimalni znesek nikakor ne more biti pogojen z uspehom vajenca v šoli ali na delovnem mestu.

Novi predpis tudi določa, da se nagrade vajencem izplačuje do pelega v mesecu za tekoči mesec, medtem ko se je prej na-

grada vajencem izplačevala za nazaj.

O vsebini novega predpisa pa je zbornica tudi posebej obvestila trgovska podjetja in jim priporočala ustrezno obliko nagrajevanja.

Trgovinska zbornica za celjski okraj

Po nekaj vrtic s kupa

Dragi bralci!

Ker je v uredništvu prispelo veliko Vaših pisem, ni možno vseh objaviti. Zaradi tega in pa ker bi prispevki pozneje zastareli, objavljamo v skrajni obliki nekatere aktualne misli:

Tovarišica M. T. iz okolice Sentjurja nam piše o neprimeren vedenju šoferja na avtobusni progi Celje-Kozje. Avtobusni šofer Franc M. je namreč pripravil službeno mesto v avtobusu za svojo prijateljico, pa nezasedenega mesta hotel odstopiti nosenci ženi. Pri tem je bil nevljuden, zažvižgal in grob.

Tovarišica Heda S. iz okolice Mozirja nam piše, da bi v tej občini morali resiti problem sanitskih stanovanj, saj samci morajo stanovati po okoliških kmetijah, kjer za stanovanje delajo na poljnih. Na koncu pristavijo, da je razumljivo, če so ti mladi ljudje zmučeni že ob prihodu na delo in če zaradi tega niso polno sposobni za delo. Tu pa je tudi pomemben vzrok za številne obratne nesreče.

Tovarišica Pavla F. iz Ljubne pozdravlja obsodbo in zasmehovanje predloga o ustanovitvi gostilnice za pijačnike v delavskem naselju. Čudni se tudi, da je občinska ljudski odbor Celje o tem predlogu gostincev sploh razpravjal.

Predsedniku Turističnega društva Gornji grad: Vašega dopisa zaradi obseznosti ne moremo objaviti v tej številki, vsekakor pa bomo za prispevek našli prostor v eni izmed naslednjih števil. Brez skrbi — še pred sezono. Isto velja tudi za logarja iz Rečice in za oba odgovora iz Smartnega ob Dreti.

Tovarišica Anica S. iz Zalca graja nered in nedisciplino Celjanov ob ponovitvi maškarade. Pravi, da je komaj odnesla zdravo kožo in da tolike brezobzirnosti tudi pustni čas ne prenese. Strinjamo se z njenim mnenjem, da je obnašanje Celjanov pred postajo bilo nezumno in nevravno razsodnih ljudi.

Tovariš Jože K. iz Nazarij graja organizatorja predavanja o prometnih predpisih v njihovem kraju, zlasti ing. Z., ker na predavanje niso pustili ljudi, ki niso v tečaju, a so imeli zanimanje za to predavanje. Njegova trditve, da je koristno, če vsi uporabniki cest, poznajo prometne predpise, je točna. Zaradi tega lahko le posebene okoliščine povzročijo izločitve nepovabljenih na predavanje. Menimo pa, da je smoter vsakega prireditelja, da predavanje poslušajo čim več ljudi.

Tovariš Karl P. iz Laškega nam piše o pristranskem praznovanju dneva žena v gorski vasi Plazovje. V majhni dvoranci se je zbralo kar 40 ljudi, kar je za ta kraj izredno veliko, saj so nekateri prišli tudi uredi daleč.

Tovariš Tone H. iz Soštanja nam piše o posebni skrbi kolektiva LK v Soštanju za izobraževanje svojih članov.

Tovarišica B. M. nam poroča o delu Hortikulturalnega društva v Rečici ob Savinji. To društvo je

v zadnjih treh letih zabeležilo lepe uspehe. Konec junija nameravajo prirediti tudi posebno razstavo.

Tovarišica Anica O. v svojem pismu graja blaginjakarico v delikatesi »NAREZEK« v Celju, ker je zahtevala dvojno plačilo. Iz protesta je vrnila blago in odšla. Pravi, da pri tem ne gre za 200 dinarjev, temveč za princip poštenosti in pravilnega odnosa do kupecv-potrošnikov.

Tov. T. M. iz Celja, Mariborska cesta, opozarja na malomaren odnos delavcev podjetja dimnikarstvo. Ta se zrcali v nerednem čiščenju dimnih naprav in v škodi, ki jo naredijo. Razen tega pripominja, da je neprimeren čas za čiščenje dimnikov in štedilnikov med enajsto in drugo uro, ko povsod pripravljajo kosilo.

Bravec J. J. se pritožuje, ker je železniška direkcija baje sklenila, da proge Poljčane-Zreče ne bo več urejevala. Pojasnjuje tudi, da uvedba avtobusne proge ni rešitev, kajti s tega kraja odhaja v mnoga središča precej ljudi, ki jih avtobus ne more razvoziti in bi en voz tudi ne zadostoval. Dva avtobusa na bi se zaradi nekaterih praznih dni ne izplačala. Upa, da se bodo le našla ustrezna sredstva za ureditev ozkotirne proge.

Tovariš Z. R. iz Mozirja nam poroča o letošnji razdelitvi sredstev občine. Proračun je za 60 milijonov višji od lanskega. 100 milijonov bodo porabili za šolstvo, za zdravstvo pa okoli 35 milijonov dinarjev. Imenovali so tudi posebno komisijo, ki bo izdelala program podružabljanja gozdarstva v tej občini.

Tov. V. L. iz Slov. Konjic nam poroča, da sta kolektiva KONUS in KOSTROJ že volila svoja nova delavska sveta. Na volitve pa se pridno pripravljajo tudi v ostalih kolektivih.

Točkrat tudi opozarjamo še enkrat bralce, da nam ne pošiljajo tendencioznih pisem, zlasti ne nepodpisanih, ker ti neusmiljeno končajo v košu. Istočasno pojasnjujemo, da je dopis o »zviševanju cen mleku« v Dolu pri Gornjem gradu bil poln neresničnih trditvev in zlonamernosti. Sele temeljita preiskava na terenu in izjave prebivalcev iz tega kraja so pojasnile pravo stanje. S tem se tudi opravičujemo tvoj. Pepci, ki se je upravičeno čutila prizadeta. Hkrati sporočamo bralcem, da bodo imeli prednost dopisi, podpisani s polnim naslovom. Spričo izredno velikega števila pisem uredništvu bodo dopisi, kjer se pisci želijo podpisati samo z imalcami, skrajni na minimum. Uredništvo

TELEVIZIJSKI PRETVORNIK ZA VITANJE

Prebivalci Vitanja sedaj nimajo možnosti, da bi sledili programu Jugoslovanske radiotelevizije. Ozka dolina in visoki grebeni onemogočajo sprejem. Zaradi tega se v kraju dogovarjajo, da bi s pomočjo gospodarskih organizacij in zasebnikov nabavili ustrezen televizijski pretvornik.

Dovolite, da ne hodim več na Vaš led

Tovariš urednik! Skušal vam bom opisati dogodek, ki ne more biti plod prizadevanja, temveč le neprizadevanja in nazadnje obljubljanja zaradi obljub.

Pripetilo se mi je v mesnici pri Magistru v Celju. To mesnico ima že nekaj časa v posesti kombinat iz Sentjurja. Celjani se še dobro spominjamo, koliko hrupa so tedaj Sentjurčani dvignili zaradi »intervencije« na celjskem trgu. Tedaj so Sentjurčani potrošnike skušali prepričati, da gre za lokalistično težnjo celjske občine, ki je na koncu kljub nekaterim hudim besedam in podtikanjem na njen račun le s prizadevnostjo dosegla, da je šentjursko kmetijsko gospodarstvo dobilo potrebne prostore in tako nastopilo z dozdnevno konkurenco na celjskem trgu. Da pa so konkurenco vzeli res le kot imaginarni pojem, potrjuje tudi mali dogodek v tej mesnici.

Pred kratkim sem nalašč obiskal to poslovalnico, čeravno soproga kupuje meso vselej v poslovalnicah »Mesnin«. Večkrat sem namreč videl, da je mesnica pri Magistru prazna. Tudi ta dan je bila in mislim sem, da bom tako z najmanjšo izgubo časa ustregel ženi. Toda pošteno sem se zmotil. Kajti ustregel ji nisem, pač pa sem jo razjezal. Opravičil

sem se lahko le s tem, da kvalitete mesa ne poznam.

Kaj se je pripetilo? V mesnici sem prosil prodajalca za meso brez kosti. Najprej sem natanko 13 minut čakal, čeravno v mesnici ni bilo drugih kupcev in čeravno je prodajalec imel čas, kajti sicer se ne bi tako vneto mogel pogovarjati z dvema prijateljema, ki sta slonela ob prodajni mizi. Ko je ugotovil, da je »mučkanja« in »rezanja« dovolj, je odrezal tudi kos zame. Toda meso s kostmi. Lepo sem ga opozoril, da bi rad meso brez kosti. Tedaj me je skušal prepričati, da se lahko loči od kosti (to sicer tudi sam vem, ker je pač logično). No in nazadnje mi je odrezal kos mesa brez kosti. Toda, verjetno da bi dokazal, da je meso s kostmi boljše, mi je tokrat odrezal tako meso, ki ni bilo za rabo. Doma so me okregali, češ zakaj sem zavrnil toliko denarja za nič, pes pa se je veselil obroka.

Vendar se mi zdi, da je bil ta davek na nevljudnost v mesnici šentjurskega kmetijskega kombinata nepotreben, ker predpisi podobnih davkov ne poznajo. Razen tega pa ta primer tudi dokaj

lepo ponazoruje, zakaj je ta mesnica tolikokrat prazna in zakaj so mesnice, kjer poznajo pravilen odnos do potrošnika, v istem času polne.

Sicer pa obstaja še ista inatčica problema. Sentjurčani so pred časom obljubljali intervencijo na celjskem trgu, ki naj bi koristila potrošnikom!? In komu tako ravnanje koristi? Potrošnikom že ne, saj je dokaj znano, da se konkurenca odraža v kulturni postržbi, v posredovanju kvalitetnega blaga potrošnikom in v zniževanju cen za isto kvaliteto blaga. Le-to je lahko pozitivna konkurenca, ki si jo potrošniki želijo. Megalomanske obljube pa nikakor ne morejo biti konkurenca. Kajti v mojem primeru smo stali pred dilemo — ali da uporabimo za kosilo neizpolnjeno obljubo (meso je zaradi neprimerosti pojedel pes) in pri tem ostanemo lačni ali pa skuhamo krompir. Odločili smo se krompir. Vendar pa nas verjetno nihče več ne bo prepričal, da bi za isto ceno kupovali neuporabno meso, zabeleženo z močno dozo nevljudnosti.

e. č. Celje

Ali s prispevkom koristim?

Tovariš urednik, oprostite, da vas nadlegujem, vendar menim, da bo moj prispevek tudi delno koristil sklopu prepričljivih mnenj ob novem sistemu nagrajevanja prosvetnih delavcev.

V zadnjem času o tem prosvetni delavci živahno razpravljamo. Obstajajo res tudi težave, saj prosvetni delavci teh problemov ne poznajo dovolj dobro, a tudi izkušeni nimajo kot na primer delavci v gospodarskih organizacijah. Zaradi tega računamo na začetne pomanjkljivosti novih pravilnikov. Menim pa, da v njih ne bi smeli pozabiti perečega problema na nekaterih šolah. Gre namreč za razdeljevanje nadur. Najbolje bi sicer bilo, da bi nadure sploh odpadle. Vendar to — tako je tudi pri nas — zaradi pomanjkanja učiteljev ni možno. Če pa so na šoli nadure potrebne, le-te ne bi smele biti orodje za maščevanje ali dokaz naklonjenosti. Kajti tudi če so nadure ovrednotene enako ali pa po enakih kriterijih in če je razdeljevanje subjektivno in odvisno zgolj od razpoloženja upravitelja, je razumljivo plačevanje in vrednotenje dela lahko le subjektivno. Kajti vsaka stvar, ki ima slab temelj, je lahko samo slaba.

Zaradi tega menim, da bi bilo koristno, če bi tudi to vprašanje uredili ob izdelavi pravilnikov z jasnimi določili o razdeljevanju nadur. S tem bi odpadle tudi mnoge zbornične razprte, a tudi mnoge anomalije. Kajti neredko se zgodi, da mlada učiteljica lepe zunanosti zasluži zaradi krivično razdeljenih nadur kar preko 50 tisoč dinarjev, starejša učiteljica pa skupaj komaj trideset tisoč dinarjev na mesec.

S. N.

Avtobusna zveza s Konjicami

Vitanjčani se že dalj časa jezijo, ker nimajo primerne zveze z občinskimi središčem — Slov. Konjicami. Avtobusno podjetje je pred časom imelo redno progno med tema dvema krajema, a so jo pozneje ukinili. Vendar se Vitanjčani še vedno niso s tem sklepom spoprijaznili. Sodijo, da je ukinitve te avtobusne proge bilo samovoljno dejanje. Menijo namreč, da bi proga bila rentabilna.

Pomlad v snegu

Perice na Frankolovem kljub snegu in mrazu ne opustijo pranja na perišču s toplo vodo. Dva konja in štiri buše vlečejo le s težavo žagovino, ki bi služila namesto stelje. »V stiski konj tudi muhe žre« — če ni drugega bodo tudi odpadki zadostovali do toplejših dni.

Volivci so pretresali družbene plane

TE DNI SO ZBORI VOLIVCEV OBRAVNAVALI PREDLOGE LETOSNIH OBČINSKIH DRUŽBENIH PLOV IN PRORACUNOV. V PLANU MOZIRSKI OBZINI SO DRŽAVLJANI SEZNANJENI Z GRADIVOM O PLANU.

V občini Mozirje pravijo, da so se letos pri tem delu uspeli izogniti nepotrebnim naglicam in da je končni predlog družbenega plana plod večmesečnih širokih razprav. Osnovno politiko, ki jo vsebuje predlog plana, so v dokaj poljudni obliki in konkretno razložili volivcem na zborih. Občani so imeli torej možnost sodelovati pri oblikovanju plana z umestnimi pripombami in predlogi oziroma vplivati na urejanje nekaterih problemov v občini.

Vse to priča, da na občinskih ljudskih odborih letos ne sestavljajo planov v zaprtih pisarnah, marveč v sodelovanju z vsemi organi, ki so sestavni del samoupravnega mehanizma v komunih. Tudi v tem se namreč kaže odnos do volivcev.

Na zadnjem zasedanju so odborniki Občinskega ljudskega odbora Slovenske Konjice potrdili predlog, da se likvidira podjetje »Mizarstvo« v Ločah. Na seji so povedali, da ljudje v tem malem podjetju niso delali, da so se med delom sploščili za delo doma, da je upravnik slabo vodil podjetje in da so končali leto z domala milijonskim primanjkljajem. Toda to je bilo presuhoparno naštevaje in predvsem zgrešeno. Obiskali smo mizarstvo delavnice in Ločane. Tam smo zvedeli precej več, zvedeli smo, da ne gre za malo stvar — po obsegu morda že — po družbeni pomembnosti pa za veliko škodo do delovnega človeka.

Mali obrtni obrat je nastal iz nekdanjega zasebnega mizarstva. Občina je »nabavila« direktorja iz Brežic, od koder so baje dobili »perfektna« priporočila. Vsi so bili zadovoljni, predvsem občinski možje in tudi krajevni činitelji, kajti prepozno so ugotovili, da so dobili res perfektnega hvalisaveca zato pa popolnoma nesposobnega gospodarskega voditelja. Vse leto jih je pridno tolašil, da je stanje v obratu dobro, da zndeve lepo tečejo in da obstajajo pogoji za namestitev nove delovne sile. To je tudi namočal, in sicer brez ozira na potrebe in sposobnosti.

Pri zaslepljevanju mu je vneto pomagal tudi »računovodja« — seveda honorarni — tega obrata. Ob polletju je izguba bila »perfektno« skrita, celo dobiček sta z direktorjem prikazala. Na kon-

cu leta »perfektni« računovodja, ki to seveda ni, tudi ni mogel več zbalancirati stanja in prikriti izgube. Ljudje v »Mizarstvu« so bili presenečeni in prizadeti, bolj prizadeti kot presenečeni, ker so slutili kaj se bo nekega dne zgodilo. Zakaj?

DIKTATURA OSEBE V ZAVETJU

Nesposobni direktor je namreč svoje nesposobnost pokazal kmalu. Sam je zbral naročila in dalja mizarjem skice. Ker pa skice ni znal narediti, so seveda bili izdelki napačni. Tako se je zgodilo celo, da je njegova »pozabljivost« povzročila veliko škodo. Oddal je naročilo za izdelavo kombiniranih balkonskih vrat z okni. Skiciral je samo levo kombinacijo. Devet takih oken so na-

redili, in ko so končali, se je naročnik prijel za glavo. »Saj mora biti pet vrst vrat v desni kombinaciji.« Je ves preplašen dejal. Delavci so zgrabili za delo, razdrli so okna, jih predelali in popravili napako. Vse zastoj. Ure in ure so dali za »nesposobnost s perfektnimi priporočili«.

Zavednejši delavci so problem sporočili predsedniku sindikata Opekarni, ker so v tej organizaciji bili do poloma. Ta je od »direktorčeka« zahteval pojasnilo. Kaj hujskega. V delavnici je nastal vihar.

»Kaj vas pa to briga? Saj vendar jaz odgovarjam! Brigajte se za delo, pa tole dleto spravite!« In možje so molčali in delali, delali tako kot jim je »poveljeval« poveljnik s »priporočili«. Težko bi namreč kdo v tem oddaljenem kraju vzdržal pritisk diktatorja, ki si drzne kolektivno zabrusiti v obraz »Sicer pa se lahko pritožite kamor hočete meni nihče nič ne more!« O pač, lahko bi mu, in ne bi bila potrebna intervencija Zveznih organov niti republiških. Občina bi lahko

problem rešila, občina bi ga lahko tudi preprečila.

Danes pa je stanje tako, da zaradi posledic diktature osebe delavci s solzami v očeh gledajo v bodočnost.

ENAJST TISOČ ZA DVOMESEČNO DELO

Jožeta Breznika smo našli v delavnici, ko je še z dvema tovarišema popravljal zadnjo veliko napako moža s »priporočili«. To so tudi delali zastoj. Delo je bilo že prej plačano, kupec pa je hotel ustrezna vrata, ne prevelika.

Tov. Breznik je povedal, da je delal za malo plačilo v delavnici tudi po sedemnajst ur na dan. Ni se upiral, niti ni delal problema zaradi plačila, ker je pač upal, da bo krenilo na bolje. Razen tega je sleherni dinar potreben družini. Hčerka je v administrativni šoli. Potrebno ji je pomagati, drugi otrok pa je pred leti zbolel za paralizo. Kako bomo sedaj živeli je objokan vprašal. Otroku moram kupiti novo pro-

tezo. S čem jo bom? Za dva meseca smo dobili enajst tisoč, kdaj bom dobil naslednje izplačilo pa res ne vem. V okolici pa ni prostega delovnega mesta.

Beseda mu je zastala v grlu. Sam pa sem zapustil obrat, ker mi je bilo neprijetno, ker sem občutil, da to ni samo posledica nesposobnosti, temveč še mnogo več. Mar ni to v velikem nasprotju z našo demokratično ureditvijo, če delavec ne sme skrbeti za proizvodne probleme, če mu »možje« grozijo z višjimi forumi, a na koncu zaradi tega ostane brez sredstev na cesti, objokan in sam. To variši to je res zločin!

NAPAČNA OBRAVNAVA

Od predsednika krajevne organizacije SZDL, predsednika sindikata in sekretarja osnovne organizacije ZK ter od uslužbenecv kmetijske zadruge sem zvedel, da je tov. Breznik izredno marljiv, tih in prizadeven delavec ter da je res delal kot mravlja v »Mizarstvu«.

Če možakar joče...

In zakaj potem na ljudskem odboru občine pavšalna ocena — delavci niso delali! In res, kdo bi dokazal, da delavec, ki dela tudi po sedemnajst ur na dan, da bi popravil tuje napake, ni prizadeven. Tega nihče ne more dokazati, prav tako nihče ne more trditvi, da ta obrat ob takim prizadevanju nima pogojev za obstoj. Problem je v vodenju in v priporočilih. Zaradi tega je bila edina pravilna ocena na seji ljudskega odbora izjava nekega odbornika, ki je jasno povedal: »Mi odborniki smo krivi!« Toda žal razprava ni resneje načela tega vprašanja.

Res »ZAL NE«, kajti predvsem bi bilo potrebno ugotoviti, kdo je izdal »perfektno priporočilo«, kdo je predlagal »gospoda direktorčeka«, kdo se je o njegovi sposobnosti prepričal — torej kdo je dejansko kriv, da se šestdesetletni možakar joče in da bodo občani odšteli milijon za poravnavo izgube?

Mile Iršič

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

KOMAJ ENA TOČKA

Cetudi je imel Kladiivar več od igre, zlasti v prvem polčasu, in čeprav se je tekma končala z neodločenim izidom 2:2, so domačini lahko zadovoljni, da so v srečanju z Ljubljano, in to pred domačo publiko, rešili vsaj eno točko.

Tako je bil za Kladiivarja začetek spomladanskega dela prvenstva v slovenski conski ligi komaj polovičen. To pa ni veliko; to je lahko celo premalo. Lahko rečemo, da je Kladiivar razočaran.

Celjski železničarji so morali dvoboj proti Iliriji prepustiti brez boja 3:0. To je posledica kazni, ki jo je enajstotica kot celota prejela za neke nerednosti pri verifikaciji nekega igralca.

Položaj celjskih predstavnikov v slovenski conski ligi se tudi po prvem povratnem zavrtiljaju ni spremenil. Celje je obdržalo šesto mesto z enajstimi točkami in negativno razliko v golih 31:37. Kladiivar pa sedmo z desetimi pikami ter pozitivno razliko 31:21.

V drugem kolu spomladanskega dela prvenstva bodo Celjani gostili moštvo kranjskega Triglava, katerega so lansko jesen premagali 1:0. Kladiivar pa bo odptoval v Maribor in se sestel s Kovinarjem, z moštvo, ki je lani sredi Glazije premagalo domačine 5:2.

TINE ŠROT v Sovjetski zvezi

Od 5. aprila bo v Kijevu veliko mednarodno tekmovalcev teledavcev osmih držav. Med njimi bodo tudi zastopniki Jugoslavije. Najboljšo trojico jugoslovanskih orodnih teledavcev bodo sestavljali Miro Cerar, Jovanović ter član Partizana Celje-Gaberje, Tine Šrot.

KONČNO VENDORJE SODELOVANJE

Celje, 30. aprila. Tik pred zaključkom redke smo zvedeli iz zanesljivih virov, predvsem pa iz tistih, ki vodijo v mestu ob Savinji nogomet, da bo v nedeljo, 1. aprila donosne, vendarle prišlo do zaključnih razgovorov med najdogovornejšimi funkcionarji vseh treh celjskih nogometnih klubov. Sestanek je bil sklican na osnovi sklepov lanskoletnega posvetovanja članov upravnih odborov ND Kladiivarja, ZNK Celja ter SD Olimpa. Takrat so med drugim sklenili, da bodo formirali koordinacijsko telo, ki bo usmerjalo celotno nogometno politiko, reševalo načelna kadrovska vprašanja, skrbelo za dvig kvalitete, zlasti pa za pristnejše sodelovanje vseh treh klubov. Po tem sklepu naj bi o prestopih igralcev iz enega v drug klub odločal mesebeni sprazum, ne pa denarne nagrade, kolosa in podobno.

Kot smo zvedeli, bodo na tem posvetu tudi ostali predstavniki sprejeli sklep, kakršnega je potrdil občni zbor zbor ND Kladiivarja, po katerem bodo odslej skrbeli le za vzgojo lastnega domačega naraščanja, opustili pa vsako kupovanje igralcev od drugih, zlasti se, ker terja takšen nakup tako visoke zneske, ki jih kvalificirani delavci težko zaslužijo v enem letu in več. In končno, odprli bodo še tiste knjige, iz katerih bodo razvidne vse nagrade igralcem in zlasti trenerjem, ki se bade žrtvujejo za preostali klubov le za »malenkostne denarce«.

-juhej

PRVI START

Ni naključje, da je bila letošnja atletska prireditve na prostem prav državno prvenstvo v krosu. Kolektor atletske tekmovalne v sezoni, ki se je pravkar začela, je tako zahteven in tako natrpan, da atleti ne bodo prosti niti eno nedeljo. Vse letošnje prireditve pa lahko štejemo kot priprave za evropsko prvenstvo, ki bo septembra v Beogradu.

Nedeljsko prvenstvo države v

krosu pa je bilo namenjeno še izbiri državne reprezentance, ki bo v Atenah nastopila na Balkanskem krosu. Med številnimi udeleženci je bila tudi izredno močna skupina celjskih atletov in atletinj. Med njimi se je po dolgem času in odmoru najbolj izkazal Simo Važič, ki je članski progi zmagal brez posebnih težav. Na čelu dolge kolone tekačev je bil vso progjo; pred

CELJSKIH ATLETOV

ciljem pa je prednost povečal na približno sto metrov. Tretji v tej skupini je bil Naraks.

Dosti bolj živahen je bil tek članic. Tu se je glavna borba za prvo mesto vodila med Rajkovo in Slamnikovo. Končno je prvo mesto pripadlo članici Crvene zvezde. Medtem, ko se je Tovornikova uveljavila na peto mesto, je Gašparutova zasedla komaj šesto, kar je spravilo v zadrego tudi kapetana ženske ekipe zavoljo sestave reprezentance za Atene.

V teku na 8 kilometrov za članice Celjani niso posegli v borbo za prva mesta, saj je najboljši član Kladiivarja, Rudi Male, običal šele na štirinajstem mestu.

Na Balkanskem krosu bodo nastopili samo najboljši člani z daljše proge ter štiri članice. Dostojni si je mesto v tej ekipi zagotovila le Slamnikova; vse pa kaže, da se bo njej pridružila še Gašparutova.

REZULTATI: Člani na 4 km:

1. Važič (ADK) 11:59.5, 2. Kočič (Mladost, Osijek) 12:33.0, 3. Naraks (ADK) 12:35.8. Ekipa: 1. Metalac, Osijek, 2. AD Kladiivar.

Članice na 2 km: 1. Rajkova (Crvena zvezda) 7:32.6, 2. Slamnik (ADK) 7:33.6, 3. Ilič (Tuzla) 7:45.2, ... 5. Tovornik (ADK), 6. Gašparut, 10. Požlep (vse ADK). Ekipa: 1. AD Kladiivar, 2. Mladost.

Člani na 8 km: 1. Hafner 27:25.0, 2. Štros (oba Ljubljana) 27:44.0, 3. Červan (Maribor) 27:45.0, ... 14. Male 18. Primožič, 21. Hedžet (vsi ADK) itd.

PRVO MESTO ZA VELENJE

V nedeljo je bil v Celju drugi del turnirja za zimsko prvenstvo okraja v kosarki. Medtem ko so v prvem delu pred enim tednom nastopala nekatera kvalitetnejša moštva, so se to pot pomerila vsa ostala, šest po števila.

Organizator je vsa moštva razdelil v dve skupini. I. Rogaska Slatina, Celje mesto A, Dom Dušana Finžgarja; II. Slov. Konjice, Laško, Celje mesto B in Velenje.

V pretekovanju so bili doseženi izidi R. Slatina-Celje A 22:23, Slov. Konjice-Laško 20:21, Velenje-Celje B 34:23, R. Slatina-Dom Dušana Finžgarja 37:28, Slov. Konjice-Celje B 35:14, Laško-Velenje 19:23, Celje A-Dom Dušana Finžgarja 41:21, Velenje-Slov. Konjice 40:28, Celje B-Laško 25:38.

Finalni del v borbi za peto mesto oziroma šesto mesto so zmagali Konjicani proti ekipi Doma Dušana Finžgarja 20:0 brez igre, v igri za tretje in četrto mesto je Laško premagalo Rog. Slatino 35:24, v odločilni igri za prvo mesto pa so Velenjanci porazili Celje A 50:40.

CELJE : VELENJE 5:2 (1:2)

Namesto prvenstvene tekme v slovenski conski ligi, so celjski železničarji v nedeljo odigrali prijateljsko nogometno tekmo z moštvo velenjskih rudarjev. Domačini so iz zmago 5:2 priborili šele proti koncu igre.

Pokal za Celjane

DVOBOJ SMUČARSKIH REPREZENTANC Celja in Zasavja

Ko je uvidel, da ne bo mogel več poseči v borbo za najboljša mesta, je ubral drugačno pot. Zda je mu ni več mudilo. Počasi jo je mahnil proti vratom, ki jih je zgrešil in se prav tako počasi ter zelo previdno spustil po strmini navzdol proti cilju. Ni mu šlo več za eno od prvih, ampak samo za zadnje, čisto zadnje mesto. Zakaj? Organizator prijateljskega dvoboja smučarskih reprezentanc Celja in Zasavja je namreč obljubil posebno nagrado tudi za zadnjega tekmovalca. In če gre v resnici za nagrado, si je mislil, potem se že izplača potruditi in zasesti — zadnje mesto.

Zelja se mu je izpolnila. Zasedel je poslednje mesto. S tem pa si je »zaslužil« tudi posebno nagrado. Toda, ob slavnostnem zaključku prav lepega tekmovalca smeha ni manjkalo, ko je Peter Kopinšek prejel kot nagrado za zadnje mesto — majhno in lepo dekorirano, lahko bi rekli celo pisano, nočno posodo. Nagrada je nagrada in če sedem let pride vse prav. Morda tudi tista čisto majčkana nočna posoda?

Na srečo se je samo eden izmed celjskih tekmovalcev potegoval za zadnje mesto. Če bi se tudi ostali, potem bi ekipna zmaga prav gotovo pripadla gostom iz Zasavja, ne pa prirediteljem uspelega tekmovalca v dvojnem slalomu pod Tovstom, v nedeljo dopoldne.

Kot vse kaže, bodo srečanja smučarskih reprezentanc Celja in Zasavja postala tako tradicionalna, kot so ona med Celjani in

Zagrebom. In prav je tako.

Nedeljsko tekmovalstvo je več ali manj minilo v znamenju precejšnje premoči mladih tekmovalcev. Kakor da bi imeli »tremo«, so se nekaterim izkušenejšim »tresle noge«, pa niso vzdržali obeh tekov tako, kot so si mislili.

Tehnično vodstvo uspele prireditve je postavilo dve slalom progi. Vsaka je merila po 300 metrov; imeli pa sta 41, oziroma 44 vrat. Kakor med posamezniki, tako so Celjani zaslužili ekipno zmago brez posebnih težav. To zmagajočemu, da je Janko Cetina odstopil, da je Uršič padel v drugem teku in tako izpustil vodstvo, ki ga je imel po prvi polovici tekmovalca, in nadalje kljub temu, da tudi Peter Cetina ni imel »najboljšega dne«.

Zmagajočim je pošteno zaslužil Košič, ki je vozil v velikem slogu. Razen Nunčiča, za katerega pravijo, da je specialist v slalomu, sta se lepo izkazala brata Čatra.

Celjani so za zmago v ekipnem ocenjevanju prejeli lep pokal.

Podobri rezultati:

POSAMEZNIKI: 1. Košič 73.4, 2. Nunčič 74.7, 3. Peter Cater 75.7, 4. Pavel Cater (vsi Celje) 80.8, 5. Sirša (T) 81.8, 6. Koptar 83.2, 7. Zimšek 86.2, 8. Lisec 88.0, 9. Uršič 88.4, ... 11. Plih, 12. Debeljak, 16. Lužnik, 20. Rosina, 22. Tanjšek, 23. Svegl, 24. Peter Cetina in 26. Peter Kopinšek (vsi Celje).

EKIPE: 1. Celje 957.0, 2. Zasavje 843.0.

-an

Najboljši trije (od leve): Peter Cater, Košič in Nunčič.

Zišnica na Okrešelj je pravzaprav lahki lift z višinsko razliko 270 m in dolžino 790 m, projektiran brez vsakega stebra, tako kakor dosedanja tovorna žičnica, ki je obratovala zaradi obnove Frischaufovega doma v l. 1959/61.

O njej je bila javnost informirana na zadnjih občinskih zborih Celjske turistične zveze, na občnem zboru PD Celje 1960, 1961, v objavljenem perspektivnem planu, obravnavala se je na raznih turističnih konferencah, pisalo se je o njej v dnevnem časopisu in v Celjskem zborniku, pristanek zanjo sta poleg drugih činiteljev (OLO, CTZ, Planinske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije občine Mozirje) dala tudi Zavod za varstvo spomenikov in prirodnih znamenitosti Ljubljana in Maribor.

Polemika o tehniki v gorah teče že 100 let. G. E. Lammer je bil tako proti tehniki, da je predlagal ljubiteljem prvine prirode — kriminal čes da naj z dinamitom uničujejo sproti vse, kar se v Alpah zgradi. Medtem se je v zadnjih desetih letih zgradilo v Alpah 1600 žičnic, kilometri gorskih železnic, liftov, vzpenjač, sedežnic, skratka teleferiki vsake sorte, uvaja se stalni aerotaksi, letališča na ledenikih, podvajajo se stare gorske železnice, gradi se žičnica na najvišji vrh Kavkaz, na Dachstein s severne strani, na 5400 m visoki Piz Corvatsch, in tako dalje. Tehničarja gora je na pohodu.

Na drugi strani se krepi zaščita gorske narave po načelu: Varujmo prirodo pred človekom, toda za človeka. Narava ni sama sebi namen, vsa je za človeka in to ne za posameznike, za vse ljudi. Posebno danes, ko urbanizacija raste, ko je narava vedno bolj biološka potreba mestnemu človeku, delavcu, nameščencu, intelektualcu.

Zato površine gorskih narodnih parkov rastejo posebno v razvitih deželah.

Pri nas je do zdaj razglašen en sam — Triglavski, za Gornjo Savinjsko dolino odlok še ni pripravljen in tudi ni na vidiku. V narodnih parkih se ne prepevajo objekti, zgrajeni s človeškimi rokami, pač pa so predpisana načela, kakšni in kateri se smejo graditi in kdo o tem odloča (predvsem zavodi za varstvo narave in sodelovanju z drugimi, ki ki skrbe za gospodarski razvoj pokrajine). Na primer, Vse poljske Tatire so narodni park (TANAP) z zakopanskim centrom in z vsemi žičnicami vred. Res pa je, da je za Poljake v tem predelu vsak droben kažipot stvar posebne skrbi in ljubezni za duha pokrajine; ki se kaže v občutku za ljudsko arhitekturo,

cesto (storili so to leta 1921 žilski planinci z Roblekom na čelu). Cesta je bila za leto 1991 (probaj pri Igli) in leta 1921 (prvi avtomobil v Logarski) močnejši tehnični poseg v dolino kot, recimo, skromen lift. Končno — tudi tehnični objekti je lahko lep, če je z občutkom za pokrajino grajen in skladno vanjo posajen. 5. Matkov kot, Olsava, Raduha, ostanejo, kakršni so, godne, komunistične, ki so potrjene, pa naj upoštevajo tudi turistične potrebe.

Lift na Okrešelj je znamenje turistične izgradnje Gornje Savinjske doline. Gornja Savinjska dolina predstavlja eno od petih slovenskih alpskih dolin. V primeri s katerokoli je turistično najmanj

mince. Planinska društva so v 100 letih privabila v gore milijone obiskovalcev. Koliko od teh je spravilo in »nepravilo«, je težko reči. Vemo samo to, da so nekdo hodili v hribe pes, potem z bicikli, danes že tudi pri nas z avtomobili, dragod je v orjaskem številu z žičnicami, gorskimi železnicami, avtomobili in aerotaksiji.

Tisti, ki se imajo za prave planince, bodo imeli tudi v naših Alpah prostora dovolj in preveč, če bomo z alpskim svetom prav gospodarili. Tisti, ki imajo radi mir, pa že danes posebno ob sobotah in nedeljah čutijo, da morajo življenjski prostor prebrati, spremeniti.

Gre za to: ali bomo skušali dobiti razvite države tudi na področju turistične industrije ali se bomo skušali vsaj približati modernemu načinu eksploatacije prirodnih pogojev za turizem, ali pa se bomo odločili, da ostanemo tam, kjer smo, ne da se prizadevamo za napredek po pametnih načelih.

Posebej za Gornjo Savinjsko dolino in Logarsko pa se vendarle odločimo, ali jo bomo turistično razvijali ali ne. Činitelji, ki bo v naši socialistični družbi delajo in tem področju ves čas po osvojitvi, so se že odločili za izgradnjo. Če nimajo prav, naredimo revizijo sklepa in se končno odločimo, za kaj smo, za kakšne metode, za kakšne etape, za kakšne individualne ukrepe.

A na koncu se ceterum censeo za vse, za kar se bomo ali se bodo odločili: Brez večjih sredstev iz splošnih družbenih fondov ne bo šlo nič, razen če se odločimo za — nič, to je za konservativno stanje v Gornji Savinjski dolini, če jo konserviramo za tiste, ki ne poznajo ali pa napak razumejo predpise o naravnih parkih in zaščiti narave. Potem bo treba kmalu zapreti tudi današnjo cesto, saj kmalu ne bo splošno za sodoben prevoz.

Tine Orel

ŠE O ŽIČNICI na Okrešelj

motiviko itd.

Kdor tega ne razume ali ne ve, se mora pač o tem poučiti, če ne doma, pa na tujem.

Kako je s to stvarjo v Gornji Savinjski dolini? Od leta 1949 predlaga PD Celje, od leta 1952 pa CTZ, naj se uzakoni dosedanja praktična rešitev: 1. prvobitnost gorskega predela naj se zagotovi v območju Robanovega kota in to vse področje: Lucijan—Strelovec—Krofička—severovzhodni greben Ojstrice—Veliki vrh—Vodole—Belska pl.—Poljska pl.—s sklepom na vhodu v Robanov kot. 2. Logarsko dolino so začeli speleolitirati s tistim trenutkom, ko so potegnili vanjo

razvita in je že 60 let izpostavljena trajni depopulaciji. Namen turistične izgradnje je, da bi Gornja Savinjska dolina bolj živela in kot ena naših najlepših pokrajin dajala ne samo les, edini surovinski vir, ampak tudi tisto, kar lahko še da, gospodarske, kulturne in biološke vrednote turizmu za rekreacijo delovnih ljudi. To je ves smisel ekonomije; kako in od česa naj neka pokrajina živi in kaj naj skupnosti s tem daje.

Nesmiselno je govorjenje: Pustite dolino, kakršna je, pa bodo tujeji prišli. Nesmiselno je govoriti: Ohranite dolino z Okrešljem samo za »prave pla-

Kakor hitro je posijalo, toplo sonce, je tudi slika na Otoku dobila vedrejši izraz.

„CELJE OB 1. MAJU“

Zaenkrat je večji del narčtov samo še na papirju; z nastopom lepšega vremena pa se bodo spremenili v številne akcije. Zaživela bo akcija »Celje ob prvem maju«, v kateri naj bi rešili nešteto drobnih in večjih komunalnih problemov, uredili nasade in parke, popravili pota, očistili okolja hiš itd., skratka, dali mestu ob Savinji lepše in prijaznejše lice, praznično obleko.

Toda, načrti bodo še vedno samo načrti na papirju, če jih ne bodo osvojili ljudje, če se v stanovanjskih skupnostih in hišnih svetih ne bodo pogovorili za minimalni prispevek občanov, če ne bodo pripravljene delovne akcije in podobno.

Res je, da bodo glavna dela izvrševala ustrezna podjetja, toda pomoč državljanov bo prav tako potrebna in nujna.

V tem času se bodo začela dela na razširitvi Mariborske ceste do hudinjske šole. Veliko dela bo terjala ureditev okolja pri novem hotelu ter obratu družbene prehrane v Gaberjih. Na vrsto bo prišla tudi Partizanska cesta in sploh komunalna ureditev dela Lisc. Pred kratkim so začeli z razširitvijo Vrnunčeve ulice. V programu so dela ob obeh straneh Dečkove ceste, nadalje na Ulici 29. novembra in podobno. Do prvega maja bosta urejeni dve izogibališči na Mariborski cesti. To predvsem zaradi lokalne avtobusne proge. Tu je še zgraditev pločnikov ob Ljubljanski cesti, ureditev javne razsvetljave, nadalje regulacija Travniškega potoka ter začetek del za preložitve Sušnice in Koprivnice. Nekatera dela bodo opravljena na Aljaževem hribu. Na vrsto bo prišel tudi levski

most. Kot vse kaže bodo tu le uredili brv za pešce. Pa tudi »kamolom« na desnem bregu Savinje bo zaščiten. Kajti dela za popolno ureditev tega nasipa bi terjala preveč sredstev, ki jih pa trenutno ni na razpolago. Hvaležna je pobuda za očiščenje struge in bregov Savinje. Kot posebno zanimivo lahko navedemo postavitev posebnega ograjda na Miklavškem hribu, kamor bodo v bodoče nameščali vse svetlobne napise ob najrazličnejših praznikih. To hkrati pomeni, da bi takšnih napisov in znakov ne prištevali več na Friderikovo stolp.

Zelo veliko dela bodo imeli vrtnarji, saj jih čakajo neurejeni parki, zelenice, okolja hiš in podobno. Lep okras bodo posebni betonski podstavki za rože, ki jih bodo namestili na nekaterih predelih celjskega mesta. V načrt je akcija sodi še ureditev okolja pri grobnici na Golovcu, ureditev poti itd. Prav je, da bodo v tem času padla vsa suha drevesa ob cestah, da bodo popravili in namestili nove klopi, kjer bo potrebno in da bodo porušili marsikatero dotrajano vrtno ograjo. Vrtnarska šola bo imela veliko dela še pri dokončni ureditvi parka ob Savinjskem nabrežju, oziroma med muzejem ter Savinjsko ulico.

To so v glavnem načrti; njihova uresničitev pa ne zavisi samo od tistih, ki so jih sestavili, marveč od vseh prebivalcev mesta ob Savinji. Hvaležno pomoč pri teh delih so ponudili tudi mladinci, saj jih bo vsak dan delalo na različnih gradbiščih okoli petdeset.

-an

Celjski TRG

Krompir 40 (40), zelje v glavah (200), kisljo kisa 80—1000 (80—90), kislja repa 50—60 (70), rdeča pesa 60—80 (80—140), koleraba (140), peteršilj 200—700, motovilec 700—900, cvetača (220), fižol visok 130—160 (170—180), fižol nizek 80—1300, paradižnik (300), por (80), čebula 300 (100—270), jajca 20 (23), perutnina 500—1000.

Cen v oklepaju veljajo za državni sektor.

OBČNI ZBOR OBČINSKE ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE

V nedeljo, prvega aprila, se bo ob devetih dopoldne začel v dvorani na železniški postaji v Celju občni zbor Občinske zveze prijateljev mladine v Celju.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 17. do 24. marca 1962 je bilo rojenih 31 dečkov in 25 deklic.

POROCILI SO SE:

Friderik Hojnjak, kjučavničar iz Celja in Jožeta Pesjak, delavka iz Soške, Bostislav Čatur, absolvent kemije iz Ljubljane in Marija Vaš, uslužbenka iz Celja.

UMRLI SO:

Ana Jager, previzitarka iz Podgorja, stara 73 let, Jožef Krajnc, postrešek iz Celja, star 60 let, Jožef Dokler, delavec iz Celja star 73 let, Franc Lapan, upokojenec iz Dolenje vasi, star 52 let.

Prejšnji teden je bilo v Celju okrajno prvenstvo v telovadnem mnogoboju za dijake in dijakinje srednjih in vajenskih šol. V obeh skupinah so si prvo mesto priborili tekmovalci celjske gimnazije, ki vam jih predstavljamo tudi na sliki skupaj s profesorico telesne vzgoje, Albino Horvato (zadaj na desni).

Uspel obračun dela

V nedeljo je imela sindikalna podružnica PTT osnovne enote Celje svoj redni občni zbor. Tu so ugotovili vzorno in plodno delo podružnice v preteklem letu. V razpravi je 160 poštarjev izmenjalo svoje misli o vseh najvažnejših problemih PTT dejavnosti. Podoželski poštarji so znova izrazili željo in potrebo po prostem sobotnem popoldnevu. To vprašanje se že vleče dolgo vrsto let, a se ne premakne z mrtve točke. Kaže, da se ga bo moral sindikat skupaj z organi samoupravljanja lotiti z večjo odlo-

nostjo ter poiskati ugodno rešitev. Po uvedbi novega načina nagrajevanja po učinku je nastal poseben problem v poštah z nizko produktivnostjo. Te probleme rešuje uprava PTT skupaj z zainteresiranimi prebivalci pa tudi pristojnimi občinskimi ljudskimi odbori.

NEPRIJETEN DUH NA BELI CESTI TOVARIS UREDNIK!

Pot na Lavo izza Ingradovih pisarn je bila nekdanja bela bela cesta. Tega imena ji sedaj ne moremo več pripisati. Saj je že precej časa poplavljen s fekalijami, ki se pri stanovanjski hiši zraven Ingradovega poslopja zaradi prenapoljenosti greznice prelivajo kar po cesti. Travnik preko ceste pa je postal že pravo malo jezerce z značilnim vonjem, ki za fekalije niti ni nenavaden. Nenaavadno pa je to, da se to dogaja, sicer postopoma že več let. Res ne morem razumeti, da se kaj podobnega nemoteno lahko dogaja toliko časa. Ko vendar ta pot postaja priljubljeno sprehališče, razen tega pa tod hodijo otroci v šolo.

Menim, da bo v korist stanovalcev v okolici, a tudi vseh Celjanov, da se ta nesnaga s tega mesta spravi in da se prepreči podobni primeri. Kajti kdo more trditi z vso sigurnostjo, da se od tod ne razširi kaka epidemija. Vsekakor pa je to hvaljevna naloga za sanitarno inspekcijo.

Tone Grobelnik, Muzejski trg

TONI HIEBELER V CELJU

Tonia Hiebelerja pozna svetovna javnost kot alpinista, športnega pisatelja in novinarja. Lani pa je njegovo ime odmevalo po vsem svetu zaradi njegovega zimskega vzpona preko severne stene Eigerja, ki ga je izvršil v dveh etapah. Toni Hiebeler bo 2. aprila prišel tudi v Celje, kjer bo imel ob 17. uri v dvorani Delavskega odra predavanje z diapozitivi in filmom.

Ne odlašajte več!

Se danes se odločite in naročite Celjski tednik, ki je najbolj bran časopis v celjskem okraju.

V rubrikah iz naših občin prinaša Celjski tednik najrazličnejše novice iz naših krajev.

Razen tega berete v Celjskem tedniku zanimive reportaže, črtice, intervjuje in poročila iz najrazličnejših področij naših krajev, ljudi in dogodkih.

Letna naročnina je le 800 din.

Zato ne odlašajte več! Održite spodnjo naročilnico in nam jo čim prej pošljite, da vam čim prej začnemo pošiljati naš list.

Uredništvo in uprava Celjskega tednika

Zaenaka za 15 din

Celjski TEDNIK CELJE P. P. 16

Naročam CELJSKI TEDNIK Pošljite mi ga začnite takoj — z dnem Prilimek in ime Kraj, ulica, hišna št. Pošta Lesnoročni podpis

RAZPIS
Na novoizgrajena restavracija ob avtostradi Zagreb—Ljubljana išče za stalno in s takojšnjim nastopom

natakarico

z znanjem enega tujega jezika.
Osebnj prejemki po dogovoru Ležišče zagotovljeno. Ponudbe pošljite na restavracijo »Na gričku, Brezice«.

RAZPIS
Zavod za zaposlovanje delavcev Velenje razpisuje mesto

referenta za poklicno usmerjanje mladine

Pogoj: učitelj ali predmetni učitelj.
Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov zavoda. Razpis velja do zasedbe razpisanega delovnega mesta. Prošnje je vložiti pri Zavodu za zaposlovanje delavcev Velenje.

Kmetijsko-gozdarska zbornica Celje razpisuje delovna mesta:

1. EKONOMIST — ANALITIK
2. STENODAKTILOGRAF

Pogoji:
1. ekonomsko fakulteta in dve leti prakse ali srednja ekonomska šola in 8 let prakse;
2. popolna srednja šola ali nepopolna srednja šola in 8 let prakse.
Kandidati naj predložijo prošnje z življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev.
Osebnj dohodki po pravilniku.

Komisija za sprejem in odpust delavcev Obrtnogradbenega podjetja Remont Celje, Slandrov trg 1 razpisuje delovno mesto

INŽENIRJA ali TEHNIKA

gradbene stroke s pooblastilom in večletno prakso.
Plača po dogovoru. — Nastop službe takoj.
Prošnje z opisom dosedanje zaposlitve je vložiti pri Upravi tukajšnjega podjetja najpozneje do 20. marca 1962.

OBJAVE IN OGLASI

KINO

KINO UNION
29. 3.—1. 4. 1962 »AFERA NINE B«, francoski kriminalni film
2. 4.—6. 4. 1962 »ZALJUBLJENA DETEKTIVA«, nemški glasbeni film

KINO METROPOL
30. 3.—2. 4. 1962 »VSEGA JE KRIVO POLETJE«, jugoslovanska komedija
3.—5. 4. 1962 »SENCA PRETEKLOSTI«, poljska drama

MATINEJA
1. 4. 1962 »CLOVEK V SIVEM«, ameriški barvni film

KINO DPD »SVOBODA«
SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
31. 3.—1. 4. 1962 MAZURKA LJUBEZNI, nemški barvni film
4.—5. 4. 1962 »MODERATO CANTABILE«, francoski Csc film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Petek, 30. marca 1962 ob 11. uri: Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Gostovanje v Velenju. In ob 15. uri Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Gostovanje v Vojniku.

Sreda 4. aprila 1962 ob 10. uri: Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Gostovanje v Laškem. In ob 15. uri Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Gostovanje v Laškem.

Ceteritek, 5. aprila 1962 ob 15. uri: Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Zaključna predstava za osnovno šolo Hudinja — Celje.
Petek 6. aprila 1962 ob 19. uri: Ivan Cankar: POHUŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI. Gostovanje v Preboldu.

Sobota 7. aprila 1962 ob 10. uri: Boško Trifunović: PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU. Zaključna predstava za osnovno šolo Hrašnik.

Nedelja, 8. aprila 1962 ob 15.30 uri: Fadil Hadžić: Hotel za norce. Izven. Zaradi izrednega zanimanja občinstva za predstavo »HOTEL ZA NORCE«, smo naknadno uvrstili v repertoar predstavo, ki bo v nedeljo dne 8. aprila 1962 ob 15.30 uri. Prosimo zainteresirane, da si pravčasno nabavijo vstopnice pri gledališki blagajni ali si rezervirajo na tel. 29-64.

PRODAM

Hotel Savinja laško proda osnovna sredstva, in to: mize, stole, sode od 300 litrov do 800 litrov, vrata, okna, železne in lesene umivalne mize, prenosni štedilnik, kuhinjsko kredenco. Prednost nakupa ima socialistični sektor, v kolikor ta do 15. aprila 1962 gornjih stvari ne odkupi, se te prodajo zasebnikom.

SPALNICO, mehki les, poceni prodam. Sevšček, Prežihova 4 c.
VESPA 150 cm, tip 58, 22.000 km, ugodno naprodaj. Božič Jože, Sarnovičeva 6, Celje — INGRAD.
PUCH GALEB 6.000 km ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista.
ROČNI VOZICEK in prikolico za kolo ali moped prodam. Kučan, Zidanškova 21, Celje.

MALO POSESTVO, pol ure iz Celja za ljubljansko cesto, prodam. Poslopje primerno za večjo obrt ali garaže. Naslov v upravi lista.

OPEL OLYMPIA, volan prestave, registriran za 1962 zamenjam za manjši avto ali prodam. Vprašati Leskošek Milena, Kernikova 22, Celje.

GLOBOK otroški voziček prodam. Naslov v upravi lista.

DORASČEN SMREKOV gozd prodam. Naslov v upravi lista.

50 centov dobre polsladke krme naprodaj. Naslov v upravi lista.

PRODAM lepo sončno zazidalno parcelo 7 minut od postaje. Naslov v upravi lista.

DVODELNO OMARO, posteljo z vložkom, madraci ter nočno omarico ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

RAZNO

VZAMEM otroka v varstvo za 8 ur dnevno. Naslov v upravi lista.
SPECIALNE NOŽE za obrezovanje hmelja dobite pri: Videnski Matiji, Loče 7, Smartno v Rožni dolini.

KOMPAS

1. FIRENCE—RIM—NAPOLI—POMPEJI — prvomajski 6-dnevni izlet kombiniran z avtobusom in vlakom. Cena 24.600, rok prijave do 12. aprila 1962.

2. FIRENCE — 4-dnevno avtobusno potovanje na mednarodni OBRTNIŠKI VELESEJEM od 23. aprila do 25. maja 1962. Rok prijave do 25. marca 1962. PROPAGANDNA CENA 18.000 din po osebi.

3. BUDIMPEŠTA—DUNAJ — 6-dnevno avtobusno potovanje za prosvetne delavce v čas prvomajskih počitnic. Rok prijave 31. marec 1962.

4. PO SEVERNEM JADRANU — Tradicionalni prvomajski izlet s posebnim lažjo tridnevni izlet. Cena 7.700 din. Prijave sprejemamo do 27. IV. 1962.

5. SICILIJA—NAPOLI—RIM — 10-dnevno potovanje za prvomajske praznike. Propagandna cena 44.900 din. Rok prijave do 8. aprila 1962.

6. DÜSSELDORF — mednarodna razstava tiska in papirja (DRUPA) (v času od 5. do 18. maja 1962). Šestidnevno potovanje. Cena 37.500 din.

7. PRAHA — Svetovno prvenstvo v vajah na orodju. 8-dnevno potovanje s spoznavno s »Partizanom Slovenije« (v času od 3. do 10. julija 1962). Cena 45.000 din.

8. ZA KOLEKTIVE! Trst—Benetke — 2-dnevni izlet z avtobusom. Cena din 7.900.

Preko DOLOMITOV V VERONO—BENETKE—TRST! 4-dnevno potovanje. Cena 20.600 din.

OBVESTILO KOLEKTIVOM! Obveščamo in seznanjamo Vas, da KOMPAS Celje pri naročanju KOMPAS-ovih udobnih avtobusov za Vaše izlete zaračunava prvi prevoženi kilometer šele iz Celja ter dostava avtobusov iz Ljubljane do Celja NE bremenj naročnika!

Pred vsakim potovanjem obiščite turistično podjetje KOMPAS Celje, Tomšičev trg 1, telefon 23-50. Nudimo vam: železniške vozovnice za tu in inozemstvo, rezervacije spalnikov, avionske in ladjske vozovnice, posredovanje potnih listov in vizumov, menjava in nabava deviz, depoziti informacije itd. Udeležite se KOMPASOVIH kvalitetnih potovanj po domovini in drugih evropskih državah. Po vaši želji vam na vaš naslov dostavimo brezplačno program naših izletov in potovanj v letu 1962.

Turistično podjetje KOMPAS — Celje, Tomšičev trg 1, telefon 23-50.

KONCERTI

Sobota, 31. marca: Koncert Komornega moškega zbora za celjsko mladino ob 16.30. uri v Narodnem domu.

Sreda, 4. aprila: Koncert Komornega moškega zbora ob 20. uri v Narodnem domu. Dirigent prof. Egon Kunej.

Sreda, 11. aprila: VI. abonmajski koncert: čelist Ciril Škerjanec in pianist Aci Bertonec.

Predprodaja vstopnic v glasbeni šoli.

STANOVANJA

UPOKOJENKA DOBI STANOVANJE in hrano za malo pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

GARSONIERO Z NISO in kopalnico v IV nadstropju zamenjam zaradi bolezni za nižje. Udovčić, blok 107/IV. MLAJŠI ŽENSKI nudim hrano in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENKI, ki bi pazila na otroka, nudim stanovanje in hrano. Ponudbe na oglasni oddelček »Upokojenka«.

ZAMENJAM STANOVANJE: dve velikih sobi in kuhinjo v centru mesta, sončna lega, za enako ali z manjšima sobama. Ponudbe na upravo lista pod »Takoje«.

POZIV

Aktiv Zveze borcev železniške postaje Maribor bo v okviru prošnje »Dneva železničarjev« na pred praznikom v soboto dne 14. aprila letos odkril spomenik v NOB padlim ter v fašističnem terorju preminulim železničarjem Maribora.

Naprosamo vse ožje svojce teh žrtev, da nemudoma prijavijo kraj svojega bivališča železniški postaji v Mariboru, v prijavih pa naj navedejo tudi vstopno železniško postajo, da jim bomo lahko pravočasno poslali brezplačno železniško vozovnico, za udeležbo pri odkritju spomenika.

Istočasno naprosamo vse tiste, ki so jim svojci teh žrtev poznani, da jih na ta poziv, v kolikor so ga sami prezrli, opozorijo ali pa o njihovem prebivališču obvestijo postajo Maribor.

Aktiv Zveze borcev Maribor

RADIO 202

Nedelja, 1. april
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Obvestila
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

12.45 Nedeljski utrinki
Ponedeljek, 2. april
17.00 Celjska kronika
17.10 Poje Leta Novaković
17.20 Športni tednik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Torek, 3. april
17.00 Celjska kronika
17.10 20 minut s kvintetom »Dobri znanci«

17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Sreda, 4. april
17.00 Celjska kronika
17.10 Pisana paleta
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Četrtek, 5. april
17.00 Celjska kronika
17.10 Poje pevski zbori Učiteljskega Celje

17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Petek, 6. april
17.00 Celjska kronika
17.10 Domače viže igra trio Eda Goršiča
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Sobota, 7. april
17.00 Celjska kronika
17.10 Za prijeten konec tedna
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

OBVESTILA

OBVEŠČAM CENJENE STRANKE, da sem po smrti svojega moža ORAZEM ANTONA, prevzela krojaško obrt, ter da bom še nadalje sprejemala naročila in delo tudi zadovoljivo izvršila. MILENA ORAZEM, Gledališka ulica 9, Celje.

RAZPISI

Vojna pošta 1693 Celje razpisuje delovno mesto

SKLADIŠČNIKA za menzo na Zelenem travniku Plača po TP. Pogoj: trgovska šola, srednja šola ali nepopolna srednja šola.

Nastop službe po dogovoru. Vloge sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

SLUŽBE

KURJAC PARNIH KOTLOV s triletno delovno prakso, zvest delu, išče namestitev. Naslov v upravi lista.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico. Znanje kuhe ni potrebno. Dr. Lukič. Obiljaka 8, Celje.

»POSREDNİK: CELJE, Tomšičev trg 16, Telefon 25-90.

Nujno rabimo za prodajo več osebnih avtomobilov »Opel Karavan« in »Opel Rekord« kakor tudi ostale, od tipa 1952—1961. Dalje več poltovornih avtomobilov od 1,5 tone.

Za prodajo rabimo več vseljivih hiš in stanovanj, ter gradbenih parcel v bližini Celja.

Za komisijsko trgovino rabimo nujno več kompletnih spalnic, kuhinjskih kredenc, dvokoles itd.

Nudimo za prodajo bencinski motor 7,5 KS »Saks« skoro nov za ceno 160.000 din, več ročnih mokih in ženskih ur, klavirskih harmonik itd.

KUPIM

KUPIM STANOVANJE: sobo in kuhinjo s pritlikinami ali pa vzajem v najem. Po želji plačam za 2 do 3 leta vnaprej. Murko Podplat.

KUPIM MALO HIŠICO ali poslopje za preureditev v stanovanje v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

OTROŠKI VOZICEK, dobro ohranjen, tudi italijanski, kupim. Naslov v upravi lista.

KUPIM BAS — tenor ali bariton. Ponudbe s ceno: Novak Jože, Orova vas 13, Polzela.

Cenjene stranke obveščamo, da je s 1. marcem 1962 odprta Izletnikova poslovalnica v Velenju — nasproti Hotela »Paka«. Poslovalnica nudi vse usluge potovalnega urada.

POTUJTE Z IZLETNIKOM V ITALIJO — 5 dnevno potovanje z avtobusom v TRST—BENETKE—VERONO in MILANO.

Dvodnevno potovanje z avtobusom v TRST in BENETKE.

Potovanja se lahko udeležijo vsakdo, ki si želi ogledati lepote severne Italije. Prijave sprejemamo do zaključnega števila udeležencev.

Sestredno potovanje v KÖLN na mednarodno razstavo »Bohnica« za zdravstvene delavce. Prijave sprejemamo do 10. aprila 1962.

DELOVNI KOLEKTIVI! POHITITE S PRIJAVAMI ZA PRVOMAJSKO IZLETE KFR JE STEVILAVO AVTObUSOV OMEJENO.

NAŠA POSLOVALNICA VAM NUDI:

Organizacijo izletov in prevozov, strokovnih ekskurzij — z modernimi, turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvu. Za večdnevne aranžmane nudimo izredne popuste pri prevozu.

Posredujemo vam potne liste in tuje vizume v najkrajšem času.

Rezerviramo vam postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu. Pri nas dobite vse vrste vozovnic za tu in inozemstvo, za železniški, pomorski in avionski promet.

Vršimo menjavo tujih valut, rezervacije privatnih in hotelskih sob in vršimo rezervacije za letni oddih.

Brezplačno vam nudimo vse turistične informacije.

V prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, ter avtobusne in železniške vozne rede.

Za cenjena naročila se pripravljamo. IZLETNIK poslovalnica Celje, Titov trg 3, telefon 28-41.

IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje

CELJSKI

Uredništvo Celje, Titov trg 3 — poštini predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 uprava Celje, Trg V kongresa 5 — poštini predal 15 — telefon 23-75 in 20-89 — tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-21-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2400 — posamezna številka 30 dinarjev — Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav vasko sredo do 12. ure v oglasnem oddelku, Trg V kongresa 5

Informacije o oglasih, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

KAJ? KJE? KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ? ZAKAJ?

Nova industrijska revolucija

● Smo sodobniki nove revolucije v svetu. Revolucionarni štabi niso sedeži političnih strank in organizacij (čeprav deloma tudi), marveč biroji, inštituti, laboratoriji. Znanost, gnana od neizčrpane moči in izkušeni proizvajalnih sil s svojimi odkritji in iznajdbami ustvarja »bojna sredstva« za novo industrijsko revolucijo, ki je ponekod že krenila na pot...

Ves ta razvoj od parnega stroja do prve četrtine sedanjega stoletja je podoben razvoju od prvega loka do samostrela, kakršnega je uporabljal švicarski junak Wilhem Tell... Potem se je

kjer je doslej delalo na desetletje rok, je nenadoma le še peščica ljudi. Stroj jih je izgnal. Stroj je tisti, ki spreminja strukturo delavskega razreda na vedno višji nivo.

Na naši sliki vidimo oddelek željarne, kakršno je »General Electric« prodala v Mehiko. Vsak metalurg bo potrdil, da je vse doslej takemu postrojenju streglo vsaj nekaj desetletij ljudi... Tu pa, kot vidimo, je na delovnem mestu en sam človek — industrijski tehnik, ki zgolj nadzoruje avtomatične naprave, spremlja sporočila elektronskih kontrol in jih posreduje štabu proizvodnih analitikov. V razvitih deželah imamo industrijske objekte, kjer skoraj ni več pravega ročnega dela in kjer tipkarica v pisarni predstavlja še najbolj »tipičnega« fizičnega delavca.

Avtomatizacija prodira v vsa področja. V rudarstvo prodira zapljinjevanje premogovnih skladov kar pod zemljo. Vedno bolj in hitreje kot se zavedamo prodirajo tudi novi odnosi, nova socialistična stroktura človeštva. Vse to pa bi bilo toliko hitreje razvito, v kolikor bi bila neprecenljiva sredstva in proizvodnja usmerjena izključno v prid človeka in ne v oboroževanje.

Pet sester

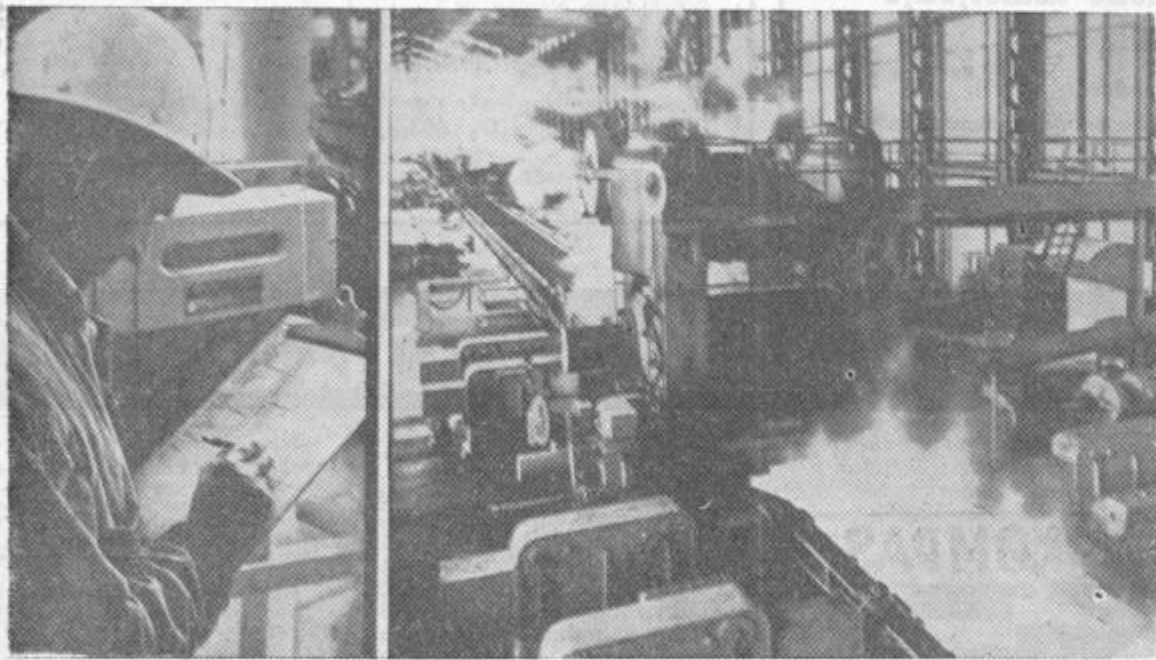
Vsako leto se zberejo ne-navadni posebnosti na nekakih kongresih, za katere se zanima vsa svetovna javnost. To so sestanki trojčkov, četvorčkov in petorčkov. Ob takih srečanjih, kjer se zblizujejo mladi in stari, ne manjka slučajev, da se med njimi razvije tudi kaj več kot prijateljstvo in poznanstvo.

No, tako je slučaj nanesel, da bomo v nedeljo lahko v večerni oddaji italijanske te-

levizije videli reportažo o ne-navadni poroki. V Rimu se bodo poročile znane angleške petorke sestre Nembern s črnolasimi italijanskimi petorčki — brati Noneksisto.

Na naših slikah vidimo, da bodo bodoči pari ob srečavanju imeli velike težave ali imajo pred seboj moža ali snaka, ali pa ženo oziroma snakinjo. Vzrok teh težav je več kot očiten...

za petbratov

Ko si je pračlovek prisvojil in kdo ve na kak način iznašel lok in puščico, se je v dotedanjem načinu življenja primitivnih ljudi pripetila velikanska sprememba. Zver, ki jo je primitivni lovec zasledoval, ni bila več tako nevarna. Svist puščice jo je podrl od daleč in človek si je mogel pripraviti več mesa, več kož, kot jih je sproti potreboval...

Pretekla so tisočletja. Človek se je naučil izrabljati naravne vire energije: tekočo vodo, vedno večje temperature ognja, veter itd.

Leta 1777 pa je Anglež Watt izpopolnil dotedanje poskuse in izdelal prvi parni stroj. Ta izum je v nekaj desetletjih spremenil način proizvodnje, spremenil je tudi družbo, odnose v njej — skratka povzročil je industrijsko revolucijo. Parni stroj je postal gonilna sila novega družbenega sistema — kapitalizma. Poganjal je tovarniške stroje, gnal lokomotive po železnih cestah, odvisno od vetra gnal železne ladje preko oceanov in nosil po svetu osvajačelce kolonij. Obrtniški, manufakturni način proizvodnje je hitro propadel in para, ki je sila iz velikih parnih kotlov, je

pomagala širiti nasprotja med razredom lastnikov in razredom proletarcev.

In izumi so se vrstili. Električna je bila nadaljnji korak, vendar brez globljih posledic, dokler je predstavljala le luč in pogonsko silo. Še vedno sta parni stroj in elektromotor potrebovala stare vire energije — vodno silo in premog, ki je dajal visoke temperature. Pari se je pridružil še plin podzemeljskih naftnih polj.

človeku posrečilo razbiti atome in vojna je razvila novo znanost — elektroniko.

Medtem ko je doslej stroj vedno bolj prevzemal posamezne delovne operacije delavca in nadomeščal njegove roke, je zdaj začel nadomeščati tudi njegov razum, njegove proizvodne izkušnje. Pa ne samo nadomeščati. Veliko bolj natančen in zanesljiv je postal stroj.

V nekaterih velikih tovarnah,

ROKOHODEC

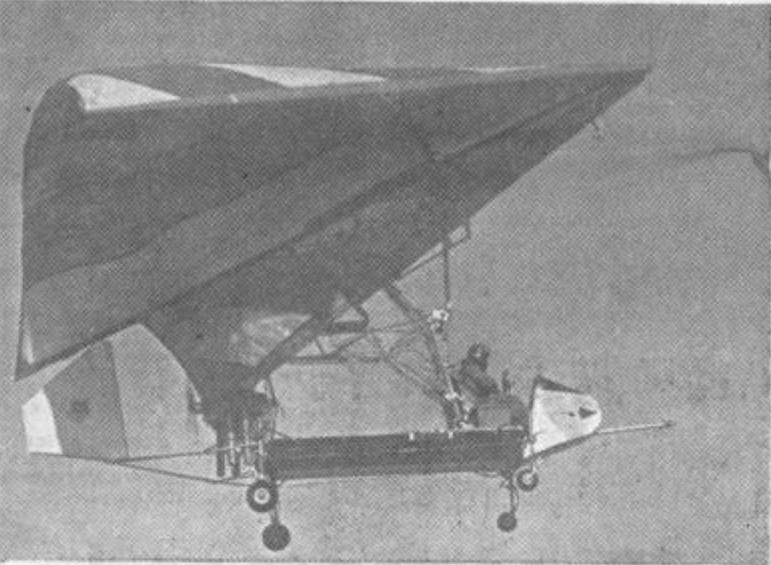
Trinajstletni pastir Janko Marušič iz Gospiča je nedavno v narobe stoječi držbi po rokah »prehodil« pol kilometra daleč Ni malenkost...

Naposled še „leteči zmaj“

Poglejmo tole čudno letalsko pripravo. Veliko trikotno perut, ki je podobna »letečim zmajem« kakršne spuščajo otroci, so opremlili z pregibnim mehanizmom in bencinskim strojem, ki poganja zračni vijak. Pilot lahko poljubno pregiba perut. Če jo usmeri v oster kot, zleti letalo skoraj navpično navzgor in potrebuje skoraj tako malo vzletišče kot helikopter. Vodoravno postavljena perut pa temu čudnemu ptiču omogoči hiter vodoraven let. Repno krmilo pa usmerja smer leta.

»Letečega zmaj« uporablja ameriška armada. Toda pravi smisel izuma je v tem, da bodo taka zločljiva krila v bodoče vgrajevali v vesmirske rakete. Taki sateliti bodo lahko po vrnitvi v zračno plast varno prijadrali na Zemljo in mehko pristali. Na ta način se Američanom obeta pristanek iz vesolja na suhem in ne kot doslej na vodi.

Avtomatizem a ne za vsako ceno

Neka zapadnonemška tovarna je poslala na trg polnoavtomatski stroj za čiščenje in likanje oblek, ki naj bi jih postavili na javnih krajih. Angleži, Nemci in Francozi se navdušujejo. Postavili jih bodo v velikih hotelih na večjih železniških postajah. Potniki bodo obesili obleke v avtomat, spustili v mehanizem nekaj kovanec in v desetih minutah bodo obleko dobili očiščeno ter skrbno zlikano.

Toda neke je stroj naletel na konzervativen odpor. Toda ne v

Angliji, kot bi bilo pričakovati. Tokrat so se uprli Italijani, kajti vodstvo tovarne je dobilo takle odgovor na ponudbo:

— Na žalost ta stroj ni za nas. Naši potniki in domači turisti želijo poleg dobrih in kvalitetnih uslug tudi brezplačen prepriček z lastnikom kemične čistilnice.

Na avtomate precej »udarjeni« Italijani vendar niso za avtomatizem za vsako ceno. Predvsem pa ne za ceno nekaterih posebnih užikov.

reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti

ELEKTRONSKI stražni SISTEM

Proti koncu dvajsetega stoletja je Celje dobilo elektronski stražni sistem, ki je dočela onemogočil vtiom in krajo. Poglejmo, kako ta reč deluje: V direktoriju varnostne službe je ena izmed dvoran nekaj center vsega mestnega omrežja. To so nekakšni elektronski možgani, ki kontrolirajo več desetisoč osnovnih žarišč, ki so grajeni na okoli tisoč različnih principov.

Vse javne ustanove, podjetja, skladišča je po zakonu vključil ta sistem, zavarovalnica pa je priključila še veliko število občanov, oziroma njihovo zavarovano osebno lastnino. Vsako osnovno žarišče je radijsko povezano s centrom, v območju samem, ki ga žarišče kontrolira, pa je samodejanja obrambna naprava.

Vzemimo nedeljo, ko so ljudje z doma na izletih, ko so pisarne prazne in ko tovarne stojijo. To je prilika za tistega, ki hoče priti do vrednosti, do tajnosti in podobnega. Včasih kak tujec, ki sistema ne pozna, poskuša srečo. Toda že pet let ni nihče usel.

Ravno danes so bili trije primeri: V centru je elektronski strojni sistem opozoril dežurnega detektiva, da je nekdo na poti zločina. Na kontrolni plošči so zaplesale krivulje, črte, številke in luči. V zvočniku se je oglasilo:

— Tu žarišče v konstrukcijskem oddelku »IFA«. Princip 114. Obramba na delu... — Kaj se je v tem trenutku godilo v »IFI«?

Pred letom v tem oddelku zaposleni X. Y. se je z dvorjenjem vratarjevi bčerkii dokopal do odtisov glavnih ključev tovarne. Vedel je, da je sistem v obratu, zato je bil previden. V vratarjevi loži je izklopil električni tok in v prepričanju, da sistem ne more delovati, mirno odšel v konstrukcijski biro. V shrambi patentov in načrtov je bilo tisto kar je želel. Želel se je polastiti nekega izuma...

Policijska patrulja ga je dobila pred shrambo v nezavesti. Omamljen je bil od sistema elektro-impulzov.

Drugi primer: Dežurni detektiv je dobil obvestilo: — Tu žarišče depoja »Zlatarne«. Princip 999.

Detektiv čez pol ure ni bil preseenečen, ko so mu patruljni fantje pripeljali samega glavnega skladiščnika, katerega so s samokresi presenetili pred polico zlatih palic... Tretji primer ni zdrnil elektronskega centra. Patruljni stražnik je telefoniral v direktorij po ambulantan voz. Storitlec je ležal pred vrati privatnega stanovanja. V ključavnici je tical skrbno ponarejen ključ in vsa soseska je radovedno gledala svojvrstno aretacijo spečega vlomilca.

Kako se je vse to zgodilo? Najprej je treba povedati, da nihče

v podjetjih in ustanovah, vezanih na center, ni vedel kako princip res deluje. Montaža je bila izvršena tako, da graditelji sami niso dobro vedeli, kako je grajen. Le nekaj ljudi v centru je poznalo principe.

Tako je bil princip v »IFI« grajen na osnovi delovne navade šefa biroja, ki je imel to lastnost, da je bil pri iskanju vsebine trezorja z načrti prižgal pomožno luč, ker je imel slab vid. Nihče drug ni smel v blagajno. Naprava je imela lastno energijo, sistem pa, ki je sprožil notranji alarm, je bil le navidezen. Bivši uslužbenec pa ni prižgal luči in je zato ob odpiranju otnpil v snopu impulzov...

Princip pri »Zlatarne« je bil v magnetnem ključu glavnega skladiščnika. Odkar se je šušljalo, da le-ta precej bolje živi, kot dovoljujejo dohodki, so neopazno njegov ključ razmag-

netili in izključili obrambo. Če je možak med tednom šel v skladišče, je center dobil signal, toda nanj niso reagirali, ker je bil vselej navzoč tudi kontrolor podjetja. Tokrat pa je bila nedelja... in možak se je zapletel. Kako je kradel? Preprosto toda zvito. Z navajenim gibom je pokvaril vedno tehtnico, da je stebitala določen odstotek več kot je bilo res. Doma je pridno računal in običajno po mesecu dni redno proizvodnje, se je nabralo zlato za tanko 50 gramsko zlato žico. To nedeljo je brez kontrolorja šel po svoj »dobiček«...

Oni potepuh pred privatnimi vrati pa je bil žrtve enostavne varnostne ključavnice z magnetnim ključem. Natančna kopija ključa mu ni bila v pomoč. Sprožil je napravo. Najprej je močan pok opozoril, da tisti, ki odpira, ni lastnik stanovanja, ampak omamnega plina pa ga je omamila za celih dvanajst ur. Ko se je zbudil, je bil pred zasliševalcem...

Mislite, da bi zdaj, ko sem vam povedal te tri principe, lahko popravili napako in izvedli vtiom brez napake? Kje pa. Center zamenja takoj princip delovanja... Cevo Sark

Zadovoljno se je pretegnil za pisalno mizo in olajšano vzdihnil: — Kakšen užitek! Po dolgem času spet sobota, ko me služba ne veče na nobeno delo. Prost sem kot piček na veji...

Kar kuhalo me je od nevošljivosti, ko je zagrabil telefonsko slušalko, kajti meni se je obetalo delo ne samo za soboto popoldne, temveč tudi za vso nedeljo.

Kolega je čebljav v telefon:

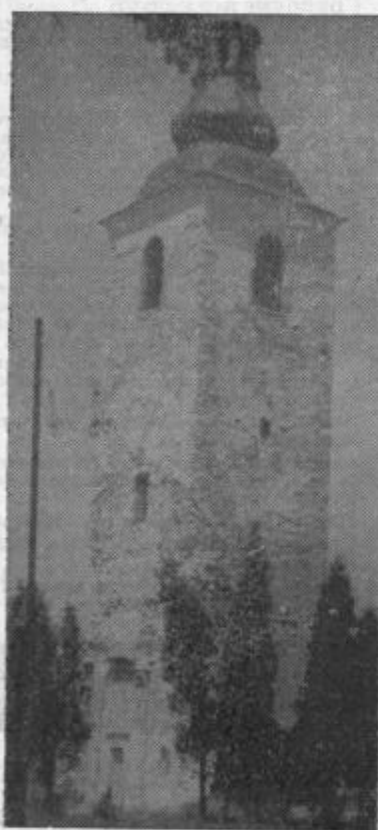
— Ljubica! Presenečenje imam zate. Danes popoldne sem ti na razpolago. Tvoj sem z dušo in s telesom... Izmisli si nekaj, da bona te redke trenutke čim boljje izkoristila... Velja! Čakam ves nestrpen kaj si boš izmislila... Poljubljaj me! Pozdravljena!... Kot vedno je tudi za to nedeljo prišel ponedeljek. Moj delovni kolega je vstopil. Toda obraz mu ni sijal. Bil je mrk in zbit.

— Kaj si počel v soboto? — sem ga uprašal.

— Pusti me, je revsknil: — Ves popoldan sem »biksal« parket...

NI MOGEL NA DREVO

Petdesetletni gozdar Ivan Puač je hodil po gozdu na Papuku. Nankrat je zagledal v grmovju volčjo glavo. Skočil je k drevesu in ugotovil, da ne zna plezati po drevju. Se sreča, da je volk v grmovju bila le nekoliko neslana šala njegovih prijateljev.

Stolp stare cerkve na Teharju, ki je po gradnji ceste ostal, je bil prvotno proglašen kot zgodovinski spomenik, ki bi ga bilo treba celo restavrirati. Zavod za spomeniško varstvo pa je zdaj mnenja, da ni toliko pomemben. Treba bi ga bilo namreč čim prej popraviti in utrditi, da se ne bi kdaj podrl in povzročil nesrečo. Zato ga bodo podrli. To nalogo bo opravila celjska organizacija UROP, to pa tako, da bo v nedeljo popoldan s pomočjo vajo preizkusila novo rušilno sredstvo in nov način rušenja objektov.

Popolnoma brezskrben je glavni skladiščnik stal pred policami zlata in doživel presenečenje...